

**Střední zdravotnická škola
a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary,
příspěvková organizace, Poděbradská 1247/2, Karlovy Vary 360 01**

Vzdělávací program

Diplomovaný nutriční terapeut

Kód vzdělávacího programu

53-41-N/41 Diplomovaný nutriční terapeut

Kód oboru vzdělání

53-41-N/4. Diplomovaný nutriční terapeut

Forma vzdělávání: denní

Profil absolventa a jeho kompetence

Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.
Forma vzdělávání	denní

Profil absolventa/ky vzdělávacího programu:

Vymezení výstupních znalostí a dovedností

Profesní kompetence nutričních terapeutů (jejich výstupní vědomosti a dovednosti) jsou rozděleny na základní, specializované a vysoce specializované podle základních funkcí, které nutriční terapeut plní a vycházejí z platných právních předpisů ČR

Nutriční terapeut umí samostatně řešit úkoly v souvislosti s preventivní a léčebnou výživou. Podílí se na zkrácení doby hospitalizace z pohledu adekvátního nutričního zajištění pacientů a umožní tak brzký návrat pacienta do domácího prostředí. S ohledem na psychologické, sociální, ekonomické, společensko-kulturní a duchovní odlišnosti způsobu života pacientů/klientů v souladu s právními předpisy umí chránit, udržovat, navracet a podporovat zdravý způsob výživy a je schopen adekvátně komunikovat s pacienty/klienty v různých situacích.

Činnosti nutričních terapeutů zahrnují specifickou péči při uspokojování nutričních potřeb pacientů ve zdravotnických zařízeních i v zařízeních sociálních služeb, při akutních a chronických poruchách v oblasti výživy.

Profese nutričního terapeuta zahrnuje čtyři základní oblasti kompetencí:

Autonomní, kooperativní, kompetence nutričního terapeuta v oblasti výzkumu a vývoje nutriční terapie a správné výživy a dále v oblasti managementu a kvality nutriční péče.

1. Autonomní kompetence nutričních terapeutů

Uspokojování nutričních potřeb v souvislosti s poruchami výživy u pacientů včetně pacientů v těžkých stavech. Nutriční terapeut bez odborného dohledu a bez indikace lékaře, v rozsahu své odborné způsobilosti, poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné péče na úseku klinické výživy v souladu s právními předpisy a standardy.

Vyhodnocuje a zpracovává nutriční anamnézu u pacientů, u pacientů v těžkých stavech provádí bilanci stravy přijímané ústy.

Navrhuje lékaři, případně všeobecné sestře nebo porodní asistentce změny v předepsané dietě, způsobu přijímání stravy či doplnění potravinovými doplňky.

Provádí vyšetření nutná ke zjištění stavu výživy pacientů.

Kontroluje, metodicky vede a organizuje přípravu stravy v souladu s poznatky zdravé a léčebné výživy, zejména ve stravovacích provozech zdravotnických zařízení a v případě speciálních diet stravu připravuje.

Sestavuje jídelní plány a předpis stravy pro jednotlivé diety i pro celá zdravotnická a sociální zařízení, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet.

Vyhodnocuje výsledky a účinnost nutriční péče a modifikuje další nutriční péči.

Podpora zdraví a prevence vzniku onemocnění

V rámci preventivní péče sleduje stav výživy jednotlivců i komunity, bere v úvahu prostředí, ve kterém žijí a jejich způsob života z hlediska zdravé výživy.

Informuje pacienty/klienty i příslušné zdravotnické pracovníky i pracovníky stravovacího provozu o změnách ve stravování konkrétních pacientů a tyto změny organizačně zajišťuje.

Vytváří odbornou síť, statistická hlášení, vede záznamy o průběhu nutriční terapie.

Zdůvodňuje a vysvětluje technologické zpracování pokrmů z hlediska vhodné nutriční péče a zdravé výživy.

Profil absolventa a jeho kompetence

Informuje v rámci primární prevence o nemocnosti, její prevenci i léčbě výživou, provádí opatření při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace.

Zdravotní výchova a poskytování informací

Zprostředkovává pacientům/klientům, jejich blízkým, skupinám potřebné informace o adekvátním způsobu stravování a připravuje pro ně názorné odborné propagační materiály.

Poskytuje poradenské služby a edukuje pacienty/klienty i jejich rodiny a skupiny v oblasti zdravé výživy.

Navrhuje změny ve stravování včetně doporučení vhodných výživových doplňků.

Organizuje a účastní se kampaní na podporu zdraví z hlediska zdravé výživy a hodnotí výsledky těchto programů.

Podílí se na přípravě standardů v rámci nutriční péče.

Podílí se na vzdělávání členů nutričního týmu a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví i v sociálních službách.

Podílí se na kvalifikačním a celoživotním vzdělávání zdravotnických pracovníků.

Efektivně ovládá nové informační a komunikační technologie.

2. Kooperativní kompetence nutričních terapeutů

Respektuje role jednotlivých profesionálů při koordinaci a plnění odborných úkolů v multidisciplinárním týmu klinické výživy, zachovává a posiluje vzájemný partnerský vztah.

Podílí se na všech společných opatřeních v zájmu nutričních potřeb pacientů.

Provádí sestavování individuálních jídelních plánů, které indikuje lékař, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet.

Zná a dodržuje hranice své odborné způsobilosti, a pokud je to nutné, žádá o spolupráci příslušné kompetentní odborníky.

3. Kompetence nutričních terapeutů ve výzkumu a vývoji

Kriticky reviduje svou každodenní praxi a při realizaci svých činností využívá výsledky výzkumu v oblasti nutriční péče a praxe založené na důkazech.

Získává nové vědomosti tím, že se podílí na výzkumné práci v oblasti klinické výživy a prezentuje její výsledky, přičemž využívá všech dostupných informačních zdrojů.

Podílí se systematicky a nepřetržitě na programech zajišťování kvality poskytované nutriční péče.

Usiluje o svůj odborný růst v rámci celoživotního vzdělávání.

4. Kompetence nutričních terapeutů v oblasti managementu

Dovede posoudit, analyzovat rizika pro zdraví spadající do oblasti nutriční terapie a plánovat, provést a kontrolovat nezbytná opatření k zamezení působení těchto rizik.

Pracuje ve skupinách, kontroluje pracovní tým a kooperuje s jinými odborníky.

Při výkonu odborných činností v rámci klinické výživy sleduje jejich efektivitu a náklady.

Metodicky vede, motivuje, vzdělává, kontroluje a hodnotí podřízené pracovníky.

Účastní se rozhodovacích procesů v oblasti zdravotní politiky a řízení, které se týkají preventivní péče na úseku klinické výživy a specifické ošetrovatelské péče zaměřené na uspokojování nutričních potřeb.

Všechny tyto kompetence plní v souladu s platnými právními předpisy, etickými principy a profesními standardy, které platí pro nutriční terapeuty odpovídající za specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy v České republice. Zná a dodržuje hranice své odborné způsobilosti a pokud je to nutné, požádá o spolupráci kompetentní odborníky.

Profil absolventa a jeho kompetence

Bakalářské studijní programy v příbuzných oborech vzdělávání, definice rozdílů, možnosti prostupu absolventů:

Bakalářské studium nutričního terapeuta lze studovat na vysokých školách. V denní formě studia je realizováno na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, na Ostravské univerzitě v Ostravě, na Masarykově univerzitě v Brně a na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Studijní programy nejsou otevírány pravidelně každý rok na všech uvedených školách.

Školní vzdělávací programy oboru vzdělání a definice přidané hodnoty absolventa VOŠ:

Na střední zdravotnické škole lze studovat obor Nutriční asistent, který je příbuzným oborem.

Absolvent oboru Diplomovaný nutriční terapeut získává svým studiem způsobilost k výkonu povolání bez odborného dohledu (zákon č. 96/2004 Sb. v platném znění). Z hlediska kompetencí dle vyhlášky č. 55/2011 Sb., § 3, odstavec. 2 a § 33 v platném znění pracují nutriční asistenti pod jejich odborným dohledem při sestavování individuálních nutričních plánů, včetně propočtů u nekomplikovaných onemocnění. Kompetence nutričního terapeuta jsou uvedeny v § 3, odstavec. 1 a § 14 výše uvedené vyhlášky, a to zejména při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy bez odborného dohledu.

Dle učebního plánu oboru Nutriční asistent je přidanou hodnotou absolventa vyšší školy výrazně větší podíl odborné nutriční praxe. Další přidanou hodnotou jsou zařazené samostatné moduly právní problematiky, organizace a řízení ve zdravotnictví, etiky, semináře k absolventské práci, chemie potravin, základů pedagogiky a edukace, sociologie a sociální psychologie, základů metodologie vědeckého výzkumu, multikulturní výchovy a dalších

Cíle vzdělávání a možnosti uplatnění absolventa	
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.
Forma vzdělávání	denní

Cíle vzdělávacího programu:

1. Cíle týkající se vzdělání a získání profesní kvalifikace k poskytování nutriční terapie a správné výživy.
2. Cíle směřující k získání znalosti právních předpisů v oblasti poskytování zdravotních služeb a zdravotní péče v České republice a se zaměřením např. na právo pacienta zvolit si poskytovatele zdravotních služeb oprávněného k poskytování zdravotních služeb, které odpovídají jeho zdravotním potřebám, pokud právní předpisy nestanoví jinak.
3. Cíle vedoucí k získání profesní kvalifikace zdravotnického pracovníka opravňující k výkonu zdravotnického povolání⁵.
4. Cíle vedoucí k dosažení vzdělání ve zdravotnickém oboru jako základní předpoklad k celoživotnímu profesnímu vzdělávání.

Cíle vzdělávání:

1. Cíle týkající se poskytování specifické ošetrovatelské péče při zabezpečování nutričních potřeb pacientů

- 1.1 Absolvent/ka je schopen/schopna aplikovat získané poznatky při zajišťování nutriční péče ve vztahu ke specifickým výživovým potřebám.
- 1.2 Absolvent/ka je schopen/schopna zajišťovat bezpečné a vhodné prostředí pro léčbu a dodržování léčebného režimu.
- 1.3 Absolvent/ka je schopen/schopna zhodnotit stravování pacientů - anamnesticky, nutričně, energeticky i z hlediska obsahu jednotlivých složek potravy, informovat v rámci primární prevence o nemocnosti, její prevenci i léčbě výživou.
- 1.4 Absolvent/ka je schopen/schopna zabezpečovat a komplexně řešit uspokojování bio- psycho-sociálních potřeb pacientů/klientů.
- 1.5 Absolvent/ka je schopen/schopna řešit problémy spojené s výživou a hydratací pacienta/klienta.
- 1.6 Absolvent/ka je schopen/schopna posuzovat význam zdraví pro jedince i společnost i podíla roli pacienta/klienta i zdravotníka při upevňování zdraví a prevence nemocí.
- 1.7 Absolvent/ka je schopen/schopna při poskytování nutriční péče jednat hospodárně a ekologicky.
- 1.8 Absolvent/ka je schopen/schopna podílet se na přípravě pacientů/klientů k diagnostickým a léčebným výkonům, zajišťováním nutriční péče při těchto výkonech i po nich.
- 1.9 Absolvent/ka je schopen/schopna spolupracovat s ostatními odborníky i organizacemi poskytujícími preventivní i následnou zdravotní či sociální péči na realizaci programů zaměřených na zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva.

2. Cíle týkající se rozvoje profese nutričního terapeuta

- 1.10 Absolvent/ka je schopen/schopna na základě svých vědomostí, dovedností, sociální zralosti a přístupu k jednotlivcům, rodinám a komunitám přispívat k profesionalizaci oboru nutriční terapie, zvyšování prestiže a postavení nutričního terapeuta ve společnosti.
- 1.11 Absolvent/ka je schopen/schopna orientovat se v aktuálním stavu rozvoje nutriční terapie v ČR

Cíle vzdělávání a možnosti uplatnění absolventa

i v zahraničí a umí kriticky posoudit jednotlivé etapy historického, současného i předpokládaného vývoje oboru nutriční terapie.

- 1.12 Absolvent/ka je schopen/schopna podílet se na výzkumné činnosti v oblasti nutriční terapie, prezentovat její výsledky a aplikovat je do své práce.
- 1.13 Absolvent/ka je schopen/schopna řešit problémy, plánovat a organizovat vlastní práci včetně manažerských činností v oblastech klinické výživy i veřejného stravování.
- 1.14 Absolvent/ka je schopen/schopna pracovat s informačním systémem daného zařízení, sledovat vývojové trendy zdravotní péče a problematiky výživy, stravování a dietoterapie.

3. Cíle týkající se poskytování zdravotních služeb a navazujících sociálních služeb v kontextu právních předpisů

- 1.15 Absolvent/ka je schopen/schopna orientovat se v právním řádu České republiky, a to zejména v oblasti, která upravuje poskytování zdravotních a sociálních služeb a kompetence státní správy v oblasti organizace poskytování zdravotních a sociálních služeb zejména v oblasti preventivní a léčebné výživy.
- 1.16 Absolvent/ka je schopen/schopna chápat úlohu WHO, respektovat právní předpisy doporučení Evropské unie (EU) týkající se zdravotní a sociální politiky v členských zemích, uznávat mezinárodní dokumenty týkající se nejnovějších poznatků v oblasti zdravé a léčebné výživy - Evropské standardy pro vzdělávání a výkon profese nutričních terapeutů (European Academic & Practitioner Standards for Dietetics) přijaté EFAD (European Federation of Associations of Dietitians) na výroční schůzi v roce 2005 a Evropské standardy pro odborný výcvik v dietetice 2010 (European Practice Placement Standards for Dietetics).
- 1.17 Absolvent/ka je schopen/schopna při poskytování nutriční péče pacientům/klientům z odlišného sociokulturního prostředí jednat s vědomím jejich národnostních, náboženských a jiných odlišností.

Možnosti uplatnění absolventa:

Absolvent/ka vzdělávacího programu Diplomovaný nutriční terapeut najde uplatnění ve všech typech zdravotnických a stravovacích zařízení, jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb a péče nebo v privátní nutriční péči. Je připraven pro práci v lázních, sanatoriích, penzionech, stacionářích, hospicích, v komunitní péči, v agenturách domácí péče, v provozovnách veřejného stravování ve školách, v hotelích, v restauračních a v edukačních zařízeních. Dále nachází uplatnění v rámci ochrany a podpory veřejného zdraví a v rámci veřejné správy.

Rozsah činnosti a úroveň výkonu povolání nutričního terapeuta/ky jsou stanovené zákonem č. 96/2004 Sb. (o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání) v platném znění a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče.

Postavení nutričního terapeuta je dáno také zněním některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a předpisy s ním souvisejícími.

Absolvent/ka může pracovat jako preventista v oblasti výživy, jako konzultant pro výchovu jednotlivých populačních skupin a dále i jako poradce pro náročné životní situace, pro sportovce a jiné kategorie.

Po absolvování příslušného pedagogického vzdělání, případně koncipovaného vysokoškolského studia v oblasti výživy, např. oboru Výchova ke zdraví, se může uplatnit jako přednášející odborných a praktických předmětů ve vysokoškolských odborných studijních programech v oblasti výživy a také ve specializačních vzdělávacích programech dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků. Dále může působit jako odborný učitel/ka v oboru nutriční asistent a diplomovaný nutriční terapeut nebo jako učitel/ka v oblasti výživy na základních, středních a na vyšších odborných školách.

Absolvent/ka tohoto oboru se může dále vzdělávat v rámci dalšího vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků – specializací nebo studiem na vysoké škole.

Cíle vzdělávání a možnosti uplatnění absolventa

Povolání a typové pozice

Diplomovaný nutriční terapeut vykonává činnosti dle vyhlášky č. 55/2011 Sb. v platném znění, konkrétně § 3, odstavce 1 a), § 14, kdy zejména jako zdravotnický pracovník bez odborného dohledu poskytuje pacientům informace dle své odborné způsobilosti, podílí se na praktickém vyučování ve studijních programech, poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace v souladu s diagnózou stanovenou lékařem může zpracovávat a vyhodnocovat nutriční anamnézu, navrhnout změny v předepsané dietě, provádět vyšetření ke zjištění stavu výživy. Dále pak kontrolovat, metodicky vést a organizovat přípravu stravy ve stravovacích provozech, sestavovat jídelní plány a předpis stravy pro jednotlivé diety. Provádět poradenství a edukaci jedinců, rodin a skupin v oblasti zdravé a léčebné výživy a mít pod odborným dohledem nutriční asistenty.

Dle katalogu Národní soustavy pro povolání je pro nutričního terapeuta požadováno vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání. Z hlediska kvalifikačního standardu přípravy na výkon povolání Nutriční terapeut je shoda v bakalářském studijním programu Nutriční terapie se vzdělávacím programem realizovaným na vyšších odborných školách Diplomovaný nutriční terapeut.

Střední hodnota platu v podnikatelské sféře je uváděna částka 29.954,- Kč a ve státní či veřejné správě je tato částka 34.203,- Kč.

Na webovém portálu www.nsp.cz, jsou dostupné validní, konkrétní a obsáhlé informace a studie vztahující k danému povolání.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Cizí jazyk – Anglický jazyk</i>	ANJ	
Název modulu anglicky	Foreign Language – English Language		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.,2.,3r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.3-3, 2.r. 3-3, 3.r.3-3	ECTS	10
Jiný způsob vyjádření rozsahu	210 hodin cvičení		
Forma hodnocení	Z, KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost anglického jazyka na úrovni B1/B2 společného evropského referenčního rámce pro jazyky		
Anotace modulu:			
<p>Výuka anglického jazyka je ve vyšším odborném vzdělávání součástí přípravy pro výkon odborných činností v oboru diplomovaný nutriční terapeut. Modul je koncipován jako praktický. Cílem je doplnit a prohloubit systém jazykového vzdělání, rozvíjet jazykové znalosti získané na střední škole na úroveň B 2 podle SERR. Studenti získají jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence lingvistické, sociolingvistické, pragmatické a strategické se zaměřením na odbornou, nutriční tematiku. Získané vědomosti vytvářejí předpoklady pro pracovní uplatnění absolventů při komunikaci s pacientem/klientem, jeho rodinou, spolupracovníky. Student je připravován i pro studium odborné literatury, pro práci s PC a internetem, pro možnost účasti na zahraničních stážích a seminářích. Cílem je kultivovat celkový osobní projev studenta, chování a vystupování ve vztahu k cizincům, usnadnit přístup k informacím, a tím umožnit vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí.</p>			
Cíle modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> rozšířit vědomosti studentů o poznatky vztahující se k jejich povolání a oboru vzdělávání naučit je aktivně používat anglickou slovní zásobu z oblasti obecně zdravotnické i specifické pro studovaný obor rozumět souvislému obecnému i odbornému poslechu s přiměřeným množstvím neznámých výrazů, jejichž význam lze odhadnout pracovat efektivně s různými informačními zdroji (slovníky, jazykovými příručkami, internetem) vytvářet dovednosti a návyky vedoucí k motivaci studovat cizí jazyky, vede ke kultivaci celkového osobního projevu, chování a vystupování, zejména ve vztahu k cizincům usnadnit přístup k informacím a tím umožňuje vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí vytvářet předpoklady pro pohoťové a bezproblémové používání profesního anglického jazyka (ESP) při výkonu povolání, pro práci s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> komunikuje se zahraničním pacientem/klientem o obecných i odborných záležitostech; ovládá odbornou terminologii a vybrané jazykové prostředky frekventované v odborném projevu a textu; 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- dokáže získat potřebné informace z textů, pořídit výtah, sestavit resumé;
- umí číst s porozuměním přiměřeně náročné odborné texty, rozliší základní a rozšiřující informace;
- odvodí významy neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu;
- dovede komunikovat v úředním styku jako manažer/-ka, umí vést pracovní jednání, sestavit žádost, strukturovaný životopis, stylizovat oficiální i osobní dopis, vést rozhovor s běžnou i odbornou tematikou, prezentovat se v situacích týkající se profese - hledání zaměstnání a studia v zahraničí;
- rozumí zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce;
- zvládá modelové situace při práci v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních;
- dokáže využívat moderní informační a komunikační technologie ke studiu jazyka a získávání informací volně reprodukuje přečtený /vyslechnutý odborný text, pochopí hlavní myšlenky, pořídí výtah, sestaví resumé.

Obsah modulu:

Odborné tematické okruhy pro 1.ročník:

- Zdravotnická zařízení – *systém, činnosti a provoz, zdravotnické školství*
- Nemocnice – *nemocniční péče, oddělení, příjem pacienta*
- Povolání ve zdravotnictví – *lékařské, nelékařské profese*
- Lidské tělo – *základní popis*
- Systémy lidského těla – *orgánové soustavy, jejich funkce*
- Problematika zdraví – *pojmy zdraví, nemoc*
- Nemoci – *druhy onemocnění, příčiny, symptomy, prevence*
- Návštěva lékaře - *kommunikace s pacientem/klientem, vyšetření, léčba*
- Léky – *farmakologie, druhy léků, aplikace, účinky*

Odborné tematické okruhy pro 2.ročník:

- Zdravý životní styl – *zásady správné životosprávy*
- Sport - *význam pohybové aktivity pro zdraví člověka*
- Poskytování první pomoci – *hlavní zásady a cíle, domácí lékárnička, akutní stavy*
- Pediatrie – *péče o dětského pacienta, dětské nemoci, očkování*
- Problematika závislostí – *kouření, alkohol, drogy*
- Civilizační nemoci – *příklady (charakteristika, příčiny, projevy, předcházení)*
- Alternativní postupy v léčbě nemocí – *příklady, výhody/nevýhody*
- Výživa - *principy zdravého stravování, základní živiny, potravinová pyramida*
- Profese nutričního terapeuta – *příprava na povolání, pracovní náplň, možnosti uplatnění*
- Dietologie a nutriční terapie *(jako součást medicínských oborů), nutriční tým*

Odborné tematické okruhy pro 3.ročník:

- Dietologie a nutriční terapie *(jako součást medicínských oborů), nutriční tým*
- Druhy stravovacích zařízení a provozů - *jejich pracovníci, vybavení odborných pracovišť*
- Výživa a strava zdravého člověka – *jídelní plán, živiny, potraviny, pokrmy a jejich příprava*
- Problematika stravování národnostních skupin, etnik
- Ošetřovatelský proces z pohledu nutričního terapeuta – *anamnéza, diagnóza, práce s dokumentací nemocného, získávání informací*
- Nutriční péče a léčebná výživa – *diagnostika, dietoterapie, uspokojování potřeb klienta*
- Léčebná výživa u vybraných onemocnění *(ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii, geriatrii, akutní péči)*
- Poruchy příjmu potravin – *anorexie, bulimie*
- Komunikace a společenský styk s klientem - *psychologie a zdravotnická etika v práci nutričního terapeuta*
- Resumé absolventské práce, *prezentace nutriční a dietetické problematiky*

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky:

Skupinová výuka, cvičení, dialog, metody kritického myšlení, metody řešení problémů, metody samostatného řízeného učení, studium textů, literatury, problémové úkoly, výzkum, písemná práce s informačními zdroji.

Součástí výuky je osvojování a rozvíjení:

řečových dovedností - *receptivní (poslech, čtení), produktivní (ústní a písemný projev)*;

jazykových prostředků – *výslovnost, slovní zásoba (obecná i odborná terminologie), gramatika, pravopis*;

komunikačních situací (*souvisejících s profesní činností*);

jazykových funkcí – *společenská komunikace – oslovení, pozdravy, vyjednávání, telefonování (variabilní styl jazyka – úřední komunikace písemná a ústní, běžná komunikace)*.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Součástí prověřování znalostí jsou procvičované a nově uváděné gramatické jevy a další jazykové prostředky.

Studijní literatura a pomůcky:

BAUMRUKOVÁ, Irena. *English for nutritionist*. United Kingdom: Xlibris Publishing, 2016. ISBN 978-15-1449-381-6.

EVANS, Virginia a DOOLEY, Jenny a HAYLEY, Ryan, 2016. *Career Paths Cooking*. Newbury: Express Publishing. ISBN 978-1-4715-1360-2.

GLENDINNING, E., HOWARD, R., *Professional English in Use*, CUP 2007. bez ISBN

HOLÁ, Alena a Tamara KOPŘIVOVÁ. *English for medical students*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020. ISBN 978-80-246-4679-4.

HOLÁ, Alena a Tamara KOPŘIVOVÁ. *Medical English*. Třetí, přepracované vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3474-6.

LAHODOVÁ, E. *Angličtina pro VOŠ a bakalářské obory s medicínským zaměřením*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004. ISBN 80-86432-87-4 - doplněno audio CD

LATHAM-KOENIG, Christina, Clive OXENDEN a Paul SELIGSON. *English file: elementary. 3rd ed.* Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19-459842-2.

RIBES, R., ROS, P. R. *Medical English*. New York: Springer, c2006, x, 199 p. ISBN 978-354-0254-287.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Cizí jazyk – Německý jazyk</i>	NEJ	
Název modulu anglicky	Foreign Language – German Language		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.,2.,3.r ZO,LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	1.r.3-3, 2.r. 3-3, 3.r.3-3	ECTS	10
Jiný způsob vyjádření rozsahu	210 hodin cvičení		
Forma hodnocení	Z, KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost německého jazyka na úrovni B1/B2 společného evropského referenčního rámce pro jazyky		
<p>Anotace modulu: Výuka německého jazyka je ve vyšším odborném vzdělávání součástí přípravy pro výkon odborných činností v oboru diplomovaný nutriční terapeut. Modul je koncipován jako praktický. Cílem je doplnit a prohloubit systém jazykového vzdělání, rozvíjet jazykové znalosti získané na střední škole na úroveň B 2 podle SERR. Studenti získají jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence lingvistické, sociolingvistické, pragmatické a strategické se zaměřením na odbornou, nutriční tematiku. Získané vědomosti vytvářejí předpoklady pro pracovní uplatnění absolventů při komunikaci s pacientem/klientem, jeho rodinou, spolupracovníky. Student je připravován i pro studium odborné literatury, pro práci s PC a internetem, pro možnost účasti na zahraničních stážích a seminářích. Cílem je kultivovat celkový osobní projev studenta, chování a vystupování ve vztahu k cizincům, usnadnit přístup k informacím, a tím umožnit vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozšířit vědomosti studentů o poznatky vztahující se k jejich povolání a oboru vzdělávání naučit je aktivně používat anglickou slovní zásobu z oblasti obecně zdravotnické i specifické pro studovaný obor rozumět souvislému obecnému i odbornému poslechu s přiměřeným množstvím neznámých výrazů, jejichž význam lze odhadnout pracovat efektivně s různými informačními zdroji (slovníky, jazykovými příručkami, internetem) vytvářet dovednosti a návyky vedoucí k motivaci studovat cizí jazyky, vede ke kultivaci celkového osobního projevu, chování a vystupování, zejména ve vztahu k cizincům usnadnit přístup k informacím a tím umožňuje vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí vytvářet předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání profesního anglického jazyka (ESP) při výkonu povolání, pro práci s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru 			
<p>Po absolvování modulu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikuje se zahraničním pacientem/klientem o obecných i odborných záležitostech; ovládá odbornou terminologii a vybrané jazykové prostředky frekventované v odborném projevu a textu; dokáže získat potřebné informace z textů, pořídit výtah, sestavit resumé; 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- umí číst s porozuměním přiměřeně náročné odborné texty, rozliší základní a rozšiřující informace;
- odvodí významy neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu;
- dovede komunikovat v úředním styku jako manažer/-ka, umí vést pracovní jednání, sestavit žádost, strukturovaný životopis, stylizovat oficiální i osobní dopis, vést rozhovor s běžnou i odbornou tematikou, prezentovat se v situacích týkající se profese - hledání zaměstnání a studia v zahraničí;
- rozumí zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce;
- zvládá modelové situace při práci v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních; dokáže využívat moderní informační a komunikační technologie ke studiu jazyka a získávání informací volně reprodukuje přečtený /vyslechnutý odborný text, pochopí hlavní myšlenky, pořídí výtah, sestaví resumé.

Obsah modulu:

Odborné tématické okruhy pro 1.ročník:

- Zdravotnická zařízení – *systém, činnosti a provoz, zdravotnické školství*
- Nemocnice – *nemocniční péče, oddělení, příjem pacienta*
- Povolání ve zdravotnictví – *lékařské, nelékařské profese*
- Lidské tělo – *základní popis*
- Systémy lidského těla – *orgánové soustavy, jejich funkce*
- Problematika zdraví – *pojmy zdraví, nemoc*
- Nemoci – *druhy onemocnění, příčiny, symptomy, prevence*
- Návštěva lékaře - *komunikace s pacientem/klientem, vyšetření, léčba*
- Léky – *farmakologie, druhy léků, aplikace, účinky*

Odborné tématické okruhy pro 2.ročník:

- Zdravý životní styl – *zásady správné životosprávy*
- Sport - *význam pohybové aktivity pro zdraví člověka*
- Poskytování první pomoci – *hlavní zásady a cíle, domácí lékárnička, akutní stavy*
- Pediatrie – *péče o dětského pacienta, dětské nemoci, očkování*
- Problematika závislostí – *kouření, alkohol, drogy*
- Civilizační nemoci – *příklady (charakteristika, příčiny, projevy, předcházení)*
- Alternativní postupy v léčbě nemocí – *příklady, výhody/nevýhody*
- Výživa - *principy zdravého stravování, základní živiny, potravinová pyramida*
- Profese nutričního terapeuta – *příprava na povolání, pracovní náplň, možnosti uplatnění*
- Dietologie a nutriční terapie (*jako součást medicínských oborů*), *nutriční tým*

Odborné tématické okruhy pro 3.ročník:

- Dietologie a nutriční terapie (*jako součást medicínských oborů*), *nutriční tým*
- Druhy stravovacích zařízení a provozů - *jejich pracovníci, vybavení odborných pracovišť*
- Výživa a strava zdravého člověka – *jídelní plán, živiny, potraviny, pokrmy a jejich příprava*
- Problematika stravování národnostních skupin, etnik
- Ošetřovatelský proces z pohledu nutričního terapeuta – *anamnéza, diagnóza, práce s dokumentací nemocného, získávání informací*
- Nutriční péče a léčebná výživa – *diagnostika, dietoterapie, uspokojování potřeb klienta*
- Léčebná výživa u vybraných onemocnění (*ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii, geriatrii, akutní péči*)
- Poruchy příjmu potravin – *anorexie, bulimie*
- Komunikace a společenský styk s klientem - *psychologie a zdravotnická etika v práci nutričního terapeuta*
- Resumé absolventské práce, *prezentace nutriční a dietetické problematiky*

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky:

Skupinová výuka, cvičení, dialog, metody kritického myšlení, metody řešení problémů, metody samostatného řízeného učení, studium textů, literatury, problémové úkoly, výzkum, písemná práce s informačními zdroji.

Součástí výuky je osvojování a rozvíjení:

řečových dovedností - *receptivní (poslech, čtení), produktivní (ústní a písemný projev)*;

jazykových prostředků – *výslovnost, slovní zásoba (obecná i odborná terminologie), gramatika, pravopis*;

komunikačních situací (*souvisejících s profesní činností*);

jazykových funkcí – *společenská komunikace – oslovení, pozdravy, vyjednávání, telefonování (variabilní styl jazyka – úřední komunikace písemná a ústní, běžná komunikace)*.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Součástí prověřování znalostí jsou procvičované a nově uváděné gramatické jevy a další jazykové prostředky.

Základní:

BURIANOVÁ, Ivana. *Medizinische Einrichtungen* [online]. Praha: Inovace VOV, 2018 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=6>

HAGNER, Valeska. *Menschen im Beruf: B1*. München: Hueber Verlag, 2016. Deutsch als Fremdsprache (Hueber). ISBN 978-3-19-501190-7.

FIRNHABER-SENSEN, Ulrike a RODI, Margarete, 2017. *Deutsch im Krankenhaus*. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen. ISBN 978-3-12-606179-7.

FORMANOVÁ Alena a Zdena ŽMUDOVÁ, 2010. *Němčina v gastronomii*. Praha: Informatorium spol.s.r.o. ISBN 978-80-86073-56-9

KOLEKTIV AUTORŮ, 2013. *Učebnice němčiny pro práci ve zdravotnictví*. Brno: Edika. ISBN 978-80-2660-167-8

KOLEKTIV AUTORŮ, 2017. *Kommunikation im Krankenhaus (B1-B2)*. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen. ISBN 978-3-12-605162-0

KARASOVÁ, Eva, 2010. *Němčina pro zdravotní sestry*. Praha: Informatorium. ISBN 978-80-7333-027-9

LEXIKON 5, 2011. *Lékařský slovník. Německo český – česko německý*. Brno. ISBN 978-80-87062-75-3

MAŠÁTOVÁ, Ilona. *Léčebná výživa u vybraných onemocnění* [online]. Praha: Projekt Inovace VOV, 2018 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=70>

MAŠÁTOVÁ, Ilona. *Ernährungstherapie* [online]. Praha: Inovace VOV, 2018 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=69>

Doporučená:

MOKROŠOVÁ, Ivana, 2002. *Německo–český/česko–německý lékařský slovník*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0218-5.

MOKROŠOVÁ, Ivana a Lucie BAŠTOVÁ, 2009. *Němčina pro lékaře: Manuál pro praxi*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2127-9.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Cizí jazyk – Ruský jazyk</i>	RUJ	
Název modulu anglicky	Foreign Language – Russian Language		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.,2.,3.r ZO,LO
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	1.r.3-3, 2.r. 3-3, 3.r.3-3	ECTS	10
Jiný způsob vyjádření rozsahu	210 hodin cvičení		
Forma hodnocení	Z, KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost německého jazyka na úrovni B1/B2 společného evropského referenčního rámce pro jazyky		
<p>Anotace modulu: Výuka ruského jazyka je ve vyšším odborném vzdělávání součástí přípravy pro výkon odborných činností v oboru diplomovaný nutriční terapeut. Modul je koncipován jako praktický. Cílem je doplnit a prohloubit systém jazykového vzdělání, rozvíjet jazykové znalosti získané na střední škole na úroveň B 2 (popř. C 1) podle SERR. Studenti získají jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence lingvistické, sociolingvistické, pragmatické a strategické se zaměřením na odbornou, nutriční tematiku. Získané vědomosti vytvářejí předpoklady pro pracovní uplatnění absolventů při komunikaci s pacientem/klientem, jeho rodinou, spolupracovníky. Student je připravován i pro studium odborné literatury, pro práci s PC a internetem, pro možnost účasti na zahraničních stážích a seminářích. Cílem je kultivovat celkový osobní projev studenta, chování a vystupování ve vztahu k cizincům, usnadnit přístup k informacím, a tím umožnit vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozšířit vědomosti studentů o poznatky vztahující se k jejich povolání a oboru vzdělávání naučit je aktivně používat anglickou slovní zásobu z oblasti obecně zdravotnické i specifické pro studovaný obor rozumět souvislému obecnému i odbornému poslechu s přiměřeným množstvím neznámých výrazů, jejichž význam lze odhadnout pracovat efektivně s různými informačními zdroji (slovníky, jazykovými příručkami, internetem) vytvářet dovednosti a návyky vedoucí k motivaci studovat cizí jazyky, vede ke kultivaci celkového osobního projevu, chování a vystupování, zejména ve vztahu k cizincům usnadnit přístup k informacím a tím umožňuje vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí vytvářet předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání profesního anglického jazyka (ESP) při výkonu povolání, pro práci s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru 			
<p>Po absolvování modulu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikuje se zahraničním pacientem/klientem o obecných i odborných záležitostech; ovládá odbornou terminologii a vybrané jazykové prostředky frekventované v odborném projevu a textu; dokáže získat potřebné informace z textů, pořídit výtah, sestavit resumé; 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- umí číst s porozuměním přiměřeně náročné odborné texty, rozliší základní a rozšiřující informace;
- odvodí významy neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu;
- dovede komunikovat v úředním styku jako manažer/-ka, umí vést pracovní jednání, sestavit žádost, strukturovaný životopis, stylizovat oficiální i osobní dopis, vést rozhovor s běžnou i odbornou tematikou, prezentovat se v situacích týkající se profese - hledání zaměstnání a studia v zahraničí;
- rozumí zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce;
- zvládá modelové situace při práci v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních;
- dokáže využívat moderní informační a komunikační technologie ke studiu jazyka a získávání informací volně reprodukuje přečtený /vyslechnutý odborný text, pochopí hlavní myšlenky, pořídí výtah, sestaví resumé.

Obsah modulu:

Odborné tématické okruhy pro 1.ročník:

- Zdravotnická zařízení – *system, činnosti a provoz, zdravotnické školství*
- Nemocnice – *nemocniční péče, oddělení, příjem pacienta*
- Povolání ve zdravotnictví – *lékařské, nelékařské profese*
- Lidské tělo – *základní popis*
- Systémy lidského těla – *orgánové soustavy, jejich funkce*
- Problematika zdraví – *pojmy zdraví, nemoc*
- Nemoci – *druhy onemocnění, příčiny, symptomy, prevence*
- Návštěva lékaře - *komunikace s pacientem/klientem, vyšetření, léčba*
- Léky – *farmakologie, druhy léků, aplikace, účinky*

Odborné tématické okruhy pro 2.ročník:

- Zdravý životní styl – *zásady správné životosprávy*
- Sport - *význam pohybové aktivity pro zdraví člověka*
- Poskytování první pomoci – *hlavní zásady a cíle, domácí lékárnička, akutní stavy*
- Pediatrie – *péče o dětského pacienta, dětské nemoci, očkování*
- Problematika závislosti – *kouření, alkohol, drogy*
- Civilizační nemoci – *příklady (charakteristika, příčiny, projevy, předcházení)*
- Alternativní postupy v léčbě nemocí – *příklady, výhody/nevýhody*
- Výživa - *principy zdravého stravování, základní živiny, potravinová pyramida*
- Profese nutričního terapeuta – *příprava na povolání, pracovní náplň, možnosti uplatnění*
- Dietologie a nutriční terapie (*jako součást medicínských oborů*), *nutriční tým*

Odborné tématické okruhy pro 3.ročník:

- Dietologie a nutriční terapie (*jako součást medicínských oborů*), *nutriční tým*
- Druhy stravovacích zařízení a provozů - *jejich pracovníci, vybavení odborných pracovišť*
- Výživa a strava zdravého člověka – *jídelní plán, živiny, potraviny, pokrmy a jejich příprava*
- Problematika stravování národnostních skupin, etnik
- Ošetřovatelský proces z pohledu nutričního terapeuta – *anamnéza, diagnóza, práce s dokumentací nemocného, získávání informací*
- Nutriční péče a léčebná výživa – *diagnostika, dietoterapie, uspokojování potřeb klienta*
- Léčebná výživa u vybraných onemocnění (*ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii, geriatrii, akutní péči*)
- Poruchy příjmu potravin – *anorexie, bulimie*
- Komunikace a společenský styk s klientem - *psychologie a zdravotnická etika v práci nutričního terapeuta*
- Resumé absolventské práce, *prezentace nutriční a dietetické problematiky*

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky:

Skupinová výuka, cvičení, dialog, metody kritického myšlení, metody řešení problémů, metody samostatného řízeného učení, studium textů, literatury, problémové úkoly, výzkum, písemná práce s informačními zdroji.

Součástí výuky je osvojování a rozvíjení:

řečových dovedností - *receptivní (poslech, čtení), produktivní (ústní a písemný projev)*;

jazykových prostředků – *výslovnost, slovní zásoba (obecná i odborná terminologie), gramatika, pravopis*;

komunikačních situací (*souvisejících s profesní činností*);

jazykových funkcí – *společenská komunikace – oslovení, pozdravy, vyjednávání, telefonování (variabilní styl jazyka – úřední komunikace písemná a ústní, běžná komunikace)*.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Součástí prověřování znalostí jsou procvičované a nově uváděné gramatické jevy a další jazykové prostředky.

Studijní literatura a pomůcky:

JELÍNEK S., a kol. *Raduga po-novomu 1 díl*. Praha: Fraus, 2009 ISBN: 9788072386598

JELÍNEK S., a kol. *Raduga po-novomu 2 díl*. pracovní sešit Praha: Fraus, 2010 ISBN: 9788072387014

JELÍNEK S., a kol. *Raduga po-novomu 3 díl*. Praha: Fraus, 2011 ISBN: 9788072387724

MISTROVÁ, V. a kol. *Cvičebnice ruské gramatiky*. Praha: Polyglot, 2004. ISBN 80-86195-29-5.

NEKOLOVÁ, V. a kol. *Ruština nejen pro samouky*, Praha: SPN, Leda- 2002. ISBN 80-85927-96-9.

VACKOVÁ, J. *Ruština pro pokročilé*, Praha: SPN, Leda, 2003. ISBN 80-7335-104-5

Doplňkové učební texty pro obor DNT vytvořené kolektivem autorů SZŠ a VOŠZ Karlovy Vary

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Odborná terminologie</i>	ODT	
Název modulu anglicky	Specialized Terminology		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r ZO,LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.1-1	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 hodin (15 hodin teorie, 15 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ANF, PAP, ENO, VYC		
Anotace modulu:			
<p>Modul je koncipován jako teoreticko-praktický k získání jazykových vědomostí nezbytných pro pochopení základních lékařských pojmů především z okruhu anatomie a vybraných klinických oborů. Modul zprostředkovává základní odborný slovník, v němž dominují substantiva a adjektiva, poskytne informace o pravidelné jmenné flexi a uvede do nauky o slovtvorbě na odborné úrovni. Usnadní studentům získat základní orientaci v odborném jazyce.</p>			
Cíle modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • získat základy latinského jazyka potřebného pro studium odborných předmětů a pro vykonávání budoucího povolání • získat znalost odborné latinské (a s přihlédnutím i řecké) terminologie výrazně přispívá k pochopení zdravotnického jazykového projevu, a tím napomáhá při studiu odborných předmětů a při konání praxe • osvojit si základy systému latinského jazyka, sestavování a analýzu slovních spojení (diagnóz aj.), práce s odborným textem 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> • zná latinské, řecko-latinské termíny v oblasti anatomie, kliniky a patologie z hlediska jejich významu a správně je používá; • zná stavbu a správné použití medicínských termínů, jejich strukturní vzorce a determinační vztahy; • umí správně odhadnout neznámé termíny „PER ANALOGIAM“ a orientuje se v běžných termínech lékařské praxe; • chápe základní mechanismy latinské gramatiky; • čte s porozuměním přiměřeně náročný odborný text; • má základ pro odbornou část anglického jazyka „MEDICAL TERMINOLOGY“; • je schopen přesného, výstižného a logického vyjadřování. 			
Obsah modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • Latinská abeceda, <i>délka slabik, přízvuk</i> • Pravidla výslovnosti 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Substantiva I. - V. deklinace
- Slovesa I. - IV. konjugace (*přehled*)
- Adjektiva I., II. a III. deklinace - *jejich stupňování, nepravidelné stupňování*
- Přívlastek shodný a neshodný – *základ diagnózy*
- Řecká slova v latinské deklinaci
- Řecká slova složená a odvozená (*názvy patologické, klinické aj.*)
- Latinská slova složená a odvozená (*názvy krajin lidského těla aj.*)
- Odborná terminologie anatomického názvosloví
- Odborná terminologie vybraných klinických oborů
- Práce s odborným textem (*diagnóza, patologická zpráva*)

Metody výuky:

Výklad, diskuse k vybraným problémům, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody kritického myšlení, metody řešení problémů, metody samostatného řízeného učení, práce s odbornou literaturou.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky:

Základní:

GRIM, Miloš, Ondřej NAŇKA a Ivan HELEKAL. *Atlas anatomie člověka*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-247-4156-7.

HORÁKOVÁ, Vladimíra. *Cvičebnice latinské terminologie pro diplomované nutriční terapeutky*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2019.

KÁBRT, Jan, 2011. *Jazyk latinský*. Martin: Osveta. ISBN 978-80-8063-353-0.

KÁBRT, Jan, 2013. *Jazyk latinský pro střední zdravotnické školy I*. Praha: Informatorium, spol.s.r.o. ISBN 978-80-7333-103-0

NEČAS, Pavel, Eva SCHÁNĚLOVÁ a Klára ČEBIŠOVÁ. *Latinská lékařská terminologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3414-2.

VOKURKA, Martin a Jan HUGO, 2012. *Praktický slovník medicíny*. Vyd.10. Praha: Maxdorf. ISBN 978-80-7345-262-9.

Doporučená:

BYDŽOVSKÝ, JAN. 2010. *Latina pro zdravotníky*. Třebíč – Nové Dvory: RADEK VESELÝ. ISBN 978-80-86376-38-7

MAREČKOVÁ, ELENA A HANA REICHOVÁ, 2010. *Úvod do lékařské terminologie. Základy latiny s přihlédnutím k řečtině*. Vyd. 5. Brno: Masarykova Univerzita. ISBN 978-80-210-4072-4.

VOKURKA, Martin a HUGO, Jan, 2008. *Velký lékařský slovník*. Vyd. 8. Praha: Maxdorf Jessenius. ISBN 978-80-7345-166-0.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Anatomie a fyziologie</i>		ANF
Název modulu anglicky	Anatomy and Physiology		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.4-4	ECTS	12
Jiný způsob vyjádření rozsahu	120 hodin (80 hodin teorie, 40 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na ODT		
<p>Anotace modulu: Modul se skládá ze dvou předmětů: Anatomie Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický a obsahuje poznatky o stavbě jednotlivých orgánů a orgánových systémů člověka s důrazem na stavbu jednotlivých partií trávicího ústrojí od mikroskopické či submikroskopické úrovně po makroskopické uspořádání celých orgánů.</p> <p>Fyziologie Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický a obsahuje základní poznatky o funkci zdravého organismu na úrovni buněčné, jednotlivých orgánů a na úrovni celého organismu tak, aby studenti pochopili reakce organismu za patologických podmínek a získali znalosti potřebné pro navazující klinické a praktické předměty. Součástí předmětu jsou základní informace z oboru klinické genetiky, které mají vztah k determinantám výživy, spolu s nejčastějšími chorobami, jejichž terapie vyžaduje individualizované nutriční postupy.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • orientovat se v pojmech a problematice anatomie a fyziologie lidského těla • připravit studenty k vnímání základních potřeb organismu nezbytných pro kvalitní život a prevenci onemocnění ve vztahu ke stále se prodlužující délce života • akceptovat každý organismus z hlediska jeho životních procesů, jako individualitu <p>Po absolvování modulu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si a běžně používá odborné názvosloví; • chápe stavbu, význam a fyziologické funkce jednotlivých soustav a orgánů lidského těla; • objasní vývoj, řízení a funkci lidského organismu; • demonstruje na modelech stavbu, uložení a funkci jednotlivých orgánů a systémů; • charakterizuje anatomické a fyziologické změny vývojových stadií lidského organismu; • prezentuje poznatky základů lékařské genetiky; 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- je schopen/schopna získávat informace a pracovat s nimi

Obsah modulu:

- **Základní pojmy a orientace**
Funkční morfologie tkání, anatomická nomenklatura, topografická anatomie povrchu těla, růst a vývoj.
- **Pohybový systém a jeho význam**
Kosti, klouby, kostra lidského těla, látková výměna kostní tkáně, svalová soustava
- **Krev**
Charakteristika a funkce krve, krevní elementy, krevní skupiny, transfúze, obranné mechanismy organismu, imunita.
- **Krevní oběh**
Význam, stavba a funkce cév, princip cirkulace krve – druhy oběhu krve, srdce – morfologie, funkce, význam, řízení činnosti, mízní systém, slezina – stavba a význam.
- **Dýchací systém**
Stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest, princip řízení dýchání.
- **Trávicí systém**
Stavba a funkce jednotlivých orgánů gastrointestinálního traktu, složení a tvorba trávicích šťáv.
- **Játra, žlučové cesty, slinivka břišní**
Stavba jater, žlučových cest a slinivky břišní, detoxikační a exokrinní funkce jater, význam a funkce žluči a žlučových cest, funkce pankreatu.
- **Močový systém a vylučování**
Ledviny – stavba a funkce, vývodné močové cesty, složení a tvorba moči, diuréza a její řízení, mechanismus řízení funkce ledvin.
- **Pohlavní systém**
Topografie, význam a funkce reprodukčního systému muže, ženy, pohlavní vývoj ženy a muže, pohlavní znaky, oplození, gravidita, porod, laktace.
- **Řízení činnosti organismu**
Anatomie a funkce žláz s vnitřní sekrecí, hormony – funkce a význam, regulace humorální a nervová.
- **Nervové řízení organismu**
Stavba a funkce nervové soustavy, centrální, periferní a vegetativní nervový systém, nervové řízení činnosti organismu, spánek.
- **Smyslové orgány**
Topografie orgánů, obecná charakteristika čidel, kožní cití, čich, chuť, stavba a funkce oka, stavba a funkce ucha.
- **Kožní systém**
Stavba a funkce kůže, přídatné orgány kožní, termoregulace

Metody výuky:

Výklad, cvičení, diskuse k vybraným problémům, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody kritického myšlení, metody řešení problémů, metody samostatného řízeného učení, práce s odbornou literaturou.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

Základní:

ČIHÁK, Radomír a Miloš GRIM, 2011. *Anatomie I*. Vyd. 3., upr. a dopl. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3817-8.

ČIHÁK, Radomír, 2013. *Anatomie II*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4788-0.

GRIM, Miloš, 2014. *Atlas anatomie člověka I*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4012-6.

KITTNAR, Otomar, 2011. *Lékařská fyziologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3068-4.

NAŇKA, Ondřej a Miloslava ELIŠKOVÁ. *Přehled anatomie*. Čtvrté vydání. Praha: Galén, [2019]. ISBN 978-80-7492-450-7.

SILBERNAGL, S. a F. Lang, 2011. *Atlas patofyziologie člověka*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3555-9.

TYPLT, Lubomír a Miloš GRIM, 2011. *Anatomie: [Anatomy]*. Vyd. 3., upr. a dopl. Liberec: Oblastní galerie. ISBN 978-80-85050-88-2.

ZGARBOVÁ, Anna, Jana KALČÁKOVÁ a Helena ZGARBOVÁ. *Anatomie a fyziologie*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2019. Dostupné také z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/130?displayType=blocks>

Doporučená:

KITTNAR, Otomar, 2009. *Atlas fyziologických regulací*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2722-6.

LANGMEIER, Miloš, 2009. *Základy lékařské fyziologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2526-0.

MERKUNOVÁ, Alena a Miroslav OREL, 2008. *Anatomie a fyziologie člověka: pro humanitní obory*. Vyd. 1. Praha: Grada. ISBN 978-802-4715-216.

NETTER, Frank H a Miroslav OREL, 2008. *Anatomický atlas člověka: pro humanitní obory*. Vyd.1. Praha: Grada. ISBN 80-247-0517-6.

ROKYTA, Richard, Dana MAREŠOVÁ a Zuzana TURKOVÁ, 2009. *Somatologie: učebnice*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-454-3.

VOKURKA Martin a Jan Hugo, 2010. *Velký lékařský slovník*. Praha: Maxdorf. ISBN: 978-80-7345-202-5

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Patologie a patofyziologie</i>	PAP	
Název modulu anglicky	Pathology and Pathophysiology		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.1-2	ECTS	3
Jiný způsob vyjádření rozsahu	45 hodin (30 hodin teorie, 15 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na ANF, ODT, ENO		
Anotace modulu:			
<p>Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Zprostředkuje studentům základní poznatky o činnosti organismu jako celku, řízení jednotlivých funkčních soustav, jejich souhry – integrity a vztahy člověka k prostředí. Navazuje se na poznatky z fyziologie. Studenti se seznámí také s poruchami funkce buněk, tkání, orgánových systémů, s poruchami vnitřního metabolismu, s poruchami imunity, poruchami trávicího systému a organismu jako celku.</p>			
Cíle modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat dostatek znalostí, vědomostí a dovedností pro jejich uplatňování v praxi 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit zevní a vnitřní příčiny nemocí, • zná pojmy nekróza, gangréna, atrofie, hypertrofie, hyperplazie, • charakterizuje obecné známky zánětu, charakterizuje specifický a nespecifický zánět, • uvede klasifikaci nádorů, objasní pojem prekanceróza, • vysvětlí změny v organismu při poruchách jednotlivých tkání, orgánů a orgánových soustav, popsat a vysvětlit podstatu vzniku konkrémentů a patologických pigmentací. 			
Obsah modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • Patologie, patologie a patofyziologie v systému lékařských věd a oborů, metody patologie. • Nemoc a její příčiny. • Regresivní změny. • Zánět. • Infekce a imunita. 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Progresivní změny.
- Nádory.
- Nemoci krve a krevetvorby.
- Nemoci srdce a cév.
- Patologie a patofyziologie dýchacího ústrojí.
- Patologie a patofyziologie zažívacího ústrojí.
- Patologie a patofyziologie ledvin a vývodných cest močových.
- Patologie a patofyziologie mužského pohlavního ústrojí.
- Patologie a patofyziologie ženského pohlavního ústrojí.
- Patologie a patofyziologie prsní žlázy.
- Patologie a patofyziologie placenty a pupečníku.
- Patologie a patofyziologie plodu a novorozence.
- Patologie a patofyziologie smyslových orgánů.
- Patologie a patofyziologie kůže.
- Patologie a patofyziologie žláz s vnitřní sekrecí.
- Patologie a patofyziologie pohybového ústrojí.
- Patologie a patofyziologie nervového systému.

Metody výuky:

Přednášky, diskuze na dané téma, práce s literaturou, exkurze na klinické pracoviště, konzultace, řízené samostudium, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody kritického myšlení.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky:

MAČÁK, J., MAČÁKOVÁ, J., DVOŘÁČKOVÁ, J. *Patologie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2012. ISBN 978-80-247-3530-6.

NAIR, M., PEATE, I. *Patofyziologie pro zdravotnické obory*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2017. ISBN 978-80-271-0229-7.

ROKYTA, R a kol. *Fyziologie a patologická fyziologie pro klinickou praxi*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. ISBN 978-80-247-4867-2.

SILBERNAGL, S., LANG, F. *Atlas patofyziologie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2012. ISBN 978-80-247-3555-9.

VOKURKA, M. a kol. *Patofyziologie pro nelékařské směry*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2032-9.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Chemie a biochemie</i>	CHB	
Název modulu anglicky	Chemistry and Biochemistry		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. ZO,LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.2-2	ECTS	4
Jiný způsob vyjádření rozsahu	60 hodin (40 hodin teorie, 20 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ANF, CHP		
<p>Anotace modulu: Modul se skládá ze dvou předmětů: Chemie: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek, který studentům poskytne ucelený soubor znalostí, které jsou nezbytné pro porozumění chemických principů uplatňujících se v dalších předmětech, zejména v biochemii. V obecné chemii se seznámí s vlastnostmi roztoků a obecnými fyzikálně chemickými zákony. Anorganická chemie poskytne informace o vlastnostech prvků a sloučenin významných v lékařství, výživě a toxikologii. V organické chemii získá student přehled o sloučeninách a reakcích uplatňujících se v metabolismu a o toxikologicky významných organických sloučeninách nutných pro profesionální a odbornou orientaci v nutriční problematice. Studenti získají základní informace o analytické chemii, prohloubí znalosti z organické a anorganické chemie v souvislosti s jejich uplatněním ve zdravotnictví.</p> Biochemie: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek, který studentům poskytne základní znalosti z obecné a lékařské biochemie pro potřeby navazujících předmětů, zejména aplikované biochemie, fyziologie i dalších předmětů, týkajících se výživy. Výuka biochemie navazuje na základní znalosti chemie s cílem prohloubit je a rozšířit na biochemicky významné typy sloučenin, zejména na strukturu a vlastnosti sacharidů, nukleových kyselin, lipidů, steroidů, aminokyselin a proteinů. Biochemie se zaměřuje na chemické děje v živém organismu po stránce chemické reaktivity, struktury, bioenergetiky a regulačních pochodů na všech úrovních organismu. Zároveň přináší poznatky z oblasti nutriční biochemie u zdravých a nemocných jedinců.			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracovat s učebnicemi, příručkami a další odbornou chemickou literaturou, využívat odborné webové stránky jako zdroj poznání a informací; • prokázat dovednost při řešení praktických úloh v chemické laboratoři; • zpracovávat informace z různých zdrojů oblasti chemie formou výpisků, poznámek, referátů; • řešit přiměřeně náročné chemické problémy a situace, diskutovat o nich a spolupracovat při jejich řešení <p>Po absolvování modulu student: Chemie</p>			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- má přehled o systému chemických prvků a sloučenin anorganické i organické chemie;
- chápe zákonitosti a vztahy mezi chemickými látkami a jevy;
- chápe souvislosti chemických dějů a chemických reakcí s procesy probíhajícími v lidském organismu a umí je vysvětlit;
- účastní se tvorby projektů s chemickou problematikou;
- dokáže rozlišit chemické látky zdraví neprospěšné.

Biochemie

- popíše strukturu, složení a funkce látek v živých organismech, především v člověku;
- vysvětlí zákonitosti a vztahy mezi chemickými látkami biochemickými procesy;
- popíše souvislosti chemických dějů a chemických reakcí s procesy probíhajícími v lidském organismu a umí je vysvětlit;
- dokáže zhodnotit metabolismy důležitých organických látek z biochemického hlediska;
- umí vysvětlit změny chemických a biochemických procesů a struktur vyvolané nemocí související s poznáním příčin chorob v závislosti na vnitřním prostředí člověka;
- chápe souvislost nutriční podpory zdraví a správnou aplikaci diety s biochemickými procesy v organismu
- dokázal si osvojit schopnosti logického myšlení a uvažování;
- účastní se tvorby projektů s chemickou a biochemickou problematikou

Obsah modulu:

Chemie

- Chemie a její význam, hmota, chemické látky a jejich složení, chemický prvek, chemická sloučenina, látkové změny a jejich zápisy chemickými vzorci. Zápisy chemických reakcí chemickou rovnicí. Základní chemické výpočty.
- Obecná chemie - složení a struktura atomu, izotopy, chemická vazba, vznik a typy chemických vazeb, kovalentní a iontová, chemický děj a chemická reakce, základy termochemie – exotermní a endotermní reakce
- Protolytické reakce, teorie kyselin a zásad, amfoterní částice, ionizace, neutralizace, pojem pH roztoku, kyselé, zásadité a neutrální roztoky, indikátory, oxidačně redukční reakce, periodická soustava prvků, vztahy a zákonitosti, význam.
- Vybrané kapitoly z anorganické chemie - nepřechodné prvky nekovového charakteru, nepřechodné prvky kovového charakteru, přechodné prvky.
- Základy analytické chemie, základy kvalitativní a kvantitativní chemické analýzy.
- Organická chemie - složení organických sloučenin, struktura molekul, vzorce organických sloučenin, izomerie.
- Průběh a klasifikace reakcí v organické chemii (substituce, eliminace, adice, přesmyk, polymerace). Uhlovodíky a jejich zdroje – charakteristika, vlastnosti, názvosloví, aromatické uhlovodíky, deriváty uhlovodíků – odvození, rozdělení, přehled, halogenderiváty, alkoholy, fenoly, dusíkaté deriváty, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny a jejich deriváty, přehled nejdůležitějších heterocyklických sloučenin a jejich uplatnění ve zdravotnictví.
- Účinky expozice chemickým látkám, metody zjišťování, genetická různorodost ovlivňující vnímavost k chemické expozici.

Součástí modulu je zařazení přednášek na téma Biologické nebezpečí a ochrana – bojové otravné látky a Radiační ochrana, ochrana obyvatelstva v rámci Ochrany člověka za mimořádných událostí jako Dodatku k učebním dokumentům MŠMT pod č.j. 13 586/03-22 ze dne 4.3.2003.

Biochemie

- Biochemie jako vědní obor, buňka z biochemického hlediska.
- Prvkové a látkové složení lidského těla – biogenní prvky a nejvýznamnější ionty v organismu a jejich

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

význam, voda a její význam, pH v organismu, základní organické látky v lidském těle.

- Struktura a funkce proteinů a enzymů – aminokyseliny, peptidy, bílkoviny, jejich struktura, funkce, rozdělení; obecné vlastnosti enzymů, kinetika enzymových reakcí, mechanismus působení enzymů, třídy enzymů.
- Sacharidy - rozdělení, význam a vlastnosti sacharidů, monosacharidy, oligosacharidy, polysacharidy.
- Lipidy - charakteristika lipidů, jejich rozdělení a význam, jednoduché lipidy, složené lipidy; steroidy.
- Bioenergetika a metabolismus.
- Metabolismus lipidů – beta oxidace a syntéza mastných kyselin, metabolismus plazmatických lipoproteinů a cholesterolu. Ketolátky.
- Metabolismus sacharidů – glykolýza, glykogenolýza, glykogeneze, glukoneogeneze, pentózový cyklus.
- Nukleové kyseliny - vlastnosti a struktura DNA a RNA – mutace, replikace, transkripce, vztah k dědičnosti.
- Metabolismus bílkovin, transaminace, syntéza močoviny, proteosyntéza, metabolismus purinových látek;
- Vzájemný vztah metabolismu živin - vnitřní prostředí organismu, biochemická charakteristika vzájemné přeměny látek, Krebsův cyklus, úloha acetylkoenzymu A, ATP a význam buněčného energetického metabolismu. Dýchací řetězec.
- Vitaminy - definice, chemické složení, biochemický význam. Koenzymy.
- Hormony - definice, chemické složení, význam a mechanismus účinku jednotlivých hormonů.
- Přirozená barviva živých organismů - krevní barvivo a jeho funkce, žlučová barviva, barvivo kůže, chlorofyl, karotenová barviva.

Metody výuky:

Přednášky, cvičení, řízené samostudium, metody kritického myšlení, metody řešení problému, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

Základní:

HANUSEK, Jiří. 2014. *Organická chemie: bakalářský studijní program*. Vyd. 4., opr. Pardubice: Univerzita Pardubice, ISBN 978-80-7395-762-9.

PAŽOUTOVÁ, Eva. *Cvičebnice anorganického názvosloví*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2019. Dostupné také z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/493?displayType=blocks>

TESAŘOVÁ, Michelle. *Chemie, Biochemie*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné také z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/37?displayType=blocks>

TOMANDL, Josef. 2014. *Základy lékařské chemie a biochemie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, ISBN 978-80-210-6973-2.

VEČEŘOVÁ, Markéta a Ilona BEČVÁŘOVÁ. *Chemie I. díl*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2019. Dostupné také z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/148?displayType=blocks>

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

VEČEŘOVÁ, Markéta a Ilona BEČVÁŘOVÁ. *Chemie II. díl*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2019. Dostupné také z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/150?displayType=blocks>

Doporučená:

KOČÁREK, Eduard. 2007. *Molekulární biologie v medicíně*. 2007, Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, Brno. 2007, ISBN 978-80-7013-450-4.

MATOUŠ, Bohuslav et al., 2010. *Základy lékařské chemie a biochemie*. Galén, Praha. ISBN 978-80-7262-702-8.

ODSTRČIL, Jaroslav. 2006. *Chemie pro zdravotnické školy, I*. Brno: NCONZO. ISBN 80-7013-316-3.

ODSTRČIL, Jaroslav. 2005. *Chemie pro zdravotnické školy, II*. Brno: NCONZO. ISBN 80-7013-317-1.

ŘEZÁČOVÁ, Martina a Alena STOKLASOVÁ. 2012. *Základy biochemie lidského organismu*. Praha: Karolinum, ISBN 978-80-246-2149-4.

ŠTERN, Petr. 2011. *Obecná a klinická biochemie: pro bakalářské obory studia*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, ISBN 978-80-246-1979-8.

KLOUDA, Pavel. 2012. *Biochemie zblízka*. Ostrava: Pavko. ISBN 978-80-86369-21-1.

MURRAY, Robert K. 2012. *Harperova ilustrovaná biochemie*. 5. české vyd., Galén. Praha: Galén, ISBN 978-80-7262-907-7.

MURRAY, Robert a kol.. 2013. *Harperova ilustrovaná biochemie*. Galén, Praha. ISBN 13: 978-80-7262-907-7.

TESAŘOVÁ, Michelle. *Chemie, Biochemie*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020. Dostupné také z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/37?displayType=blocks>

TOMANDL, Josef. 2014. *Základy lékařské chemie a biochemie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, ISBN 978-80-210-6973-2.

VEČEŘOVÁ, Markéta a Ilona BEČVÁŘOVÁ. *Chemie I. díl*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2019. Dostupné také z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/148?displayType=blocks>

VEČEŘOVÁ, Markéta a Ilona BEČVÁŘOVÁ. *Chemie II. díl*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2019. Dostupné také z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/150?displayType=blocks>

Doporučená:

KOČÁREK, Eduard. 2007. *Molekulární biologie v medicíně*. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, ISBN 978-80-7013-450-4.

MATOUŠ, Bohuslav et al., 2010. *Základy lékařské chemie a biochemie*. Galén, Praha. ISBN 978-80-7262-702-8.

MURRAY, R. K., D. K. GRANNER a P. A. MAYES, 2010. *Harperova biochemie*. Ostrava: Nakl. H&H. ISBN-10: 80-7319-003-6.

ODSTRČIL, Jaroslav. 2005. *Biochemie*. Brno: NCONZO. ISBN 80-7013-425-9.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Chemie potravin</i>	CHP	
Název modulu anglicky	Food Chemistry		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r.ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.1-1	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 hodin (20 hodin teorie, 10 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ANF, CHB		
Anotace modulu:			
<p>Modul je koncipován jako teoreticko-praktický, který seznámí studenty s chemickou podstatou jednotlivých živin a dalších látek, vyskytujících se v potravinových surovinách živočišného i rostlinného původu a s jejich změnami během technologického zpracování a kulinárních úprav, a rovněž s metodami chemické analýzy zejména instrumentálními a s jejich aplikací při stanovení nutričních komponent a cizorodých látek v potravinách.</p>			
Cíle modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • pracovat s učebnicemi, příručkami a další odbornou literaturou z oboru chemie potravin, sledovat a zpracovávat informace z různých zdrojů této oblasti formou výpisků, poznámek, referátů, projektů, využívat webové stránky odborných společností a organizací jako zdroj poznání a informací; • řešit přiměřeně náročné problémy a situace z oboru potravinářské chemie, diskutovat o nich a spolupracovat při jejich řešení; • osvojit si chemické procesy probíhající při některých výrobních postupech potravin. 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> • zná chemické složení potravin a chemické změny, určitými vlivy, v nich probíhající; • vysvětlí principy chemické analýzy potravin; • zná po chemické stránce cizorodé látky vyskytující se v potravinách; • dokáže využívat znalosti výběru potravin a speciálních technologických procesů pro účinné působení dietoterapie; • sleduje biochemický vliv potravin pro správné fyziologické využití v organismu; • účastní se tvorby projektů s problematikou oboru potravinářské chemie; • dokáže si uvědomit rizika plynoucí z konzumace kontaminovaných potravin. 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu:

- Cizorodé látky v potravinách – přídavné látky, fortifikace potravin; kontaminanty. Procesní kontaminanty. Toxické látky v potravinách.
- Chemie tuků - konstanty a zkoušky tuků, ztužování rostlinných tuků, výroba margarínu, chemické změny tuků při skladování a technologické úpravě.
- Chemie sacharidových potravin - jejich chemické složení, chemické složení obilovin a mouky, vady mouky, hodnocení chemických změn při technologické úpravě sacharidových potravin, extrudované výrobky, náhradní a umělá sladidla.
- Chemie bílkovinných potravin - chemické složení, chemické změny při technologické úpravě bílkovinných potravin, lyofilizace potravin, bílkovinné hydrolyzáty.
- Změny ostatních potravin při přípravě pokrmů.
- Technologie vody - voda povrchová, spodní, pitná, užitková – její chemické složení, výroba sodové vody a limonád.
- Kvasná chemie - alkoholové kvašení a jeho význam, výroba piva, vína, destilátů, lihovin, octa, droždí; kyselomléčné kvašení a jeho význam. Výroba produktů kyselomléčného kvašení.
- Konzervace potravin - chemické změny potravin při různých druzích konzervace a uchovávání potravin
- Kontrola potravin - chemická a mikrobiologická kontrola potravin, laboratorní zkoušky potravin,
- jakostní normy, hygienické předpisy ve stravovacích provozech.
- Distribuce a spotřeba potravin z pohledu chemických změn - požadavky na kvalitu potravin, ekologicky čisté potraviny, geneticky modifikované potraviny, výrobky farmaceutického průmyslu jako doplněk stravy člověka. Funkční potraviny. Potravinářská legislativa.
- Principy chemické analýzy potravin.

Metody výuky:

Přednášky, cvičení, řízené samostudium, metody kritického myšlení, metody řešení problému, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky:

Základní

BRÁT, Jiří, 2015. *Tuky a oleje*. 2. vydání. Praha: Sdružení českých spotřebitelů, z.ú. a Potravinářská komora ČR v rámci priorit České technologické platformy pro potraviny. ISBN 978-80-87719-28-2.

BULKOVÁ, Věra, 2011. *Rostlinné potraviny*. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů. ISBN 978-80-7013-532-7.

DOSTÁLOVÁ, Jana, 2012. *Co se děje s potravinami při přípravě pokrmů*. Praha: Forsapi. ISBN 978-80-903820-8-4

HŘIVNA, Luděk, 2014. *Technologie sacharidů*. Brno: Mendelova univerzita v Brně. ISBN 978-80-7509-022-5.

JAROŠOVÁ, Alžběta, 2001(2007). *Senzorické hodnocení potravin*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

univerzita v Brně. ISBN: 80-7157-539-9; 978-80-7157-539-9.

JEŽEK, František, 2014. *Senzorická analýza potravin – návody na cvičení*. Brno: Veterinární a farmaceutická univerzita Brno. ISBN 978-80-7305-725-1.

KADLEC Pavel, Karel Melzoch a Michal Voldřich a kol. 2012. *Technologie potravin - Přehled tradičních potravinářských výrob*. Nakladatelství KeyPublishing. ISBN 978-80-7418-145-0.

KLECKEROVÁ, Andrea, 2014. *Chemie potravin: laboratorní cvičení*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2014. ISBN 978-80-7509-170-3.

KUBAČKOVÁ, Jana. 2014. *Chemie a toxikologie potravin*. Vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě. ISBN 978-80-7464-598-3.

LINHART, Igor. 2014. *Toxikologie: Interakce škodlivých látek s živými organismy, jejich mechanismy, projevy a důsledky*. 2. vyd. Praha: VŠCHT Praha. ISBN 978-80-7080-877-1

MAŠEK, Libor. *Potraviny a nápoje v kostce*. 2. vydání. Divec: R plus, 2019. Gastronomie (R plus). ISBN 978-80-904093-5-4.

SLUKOVÁ Marcela. 2016. *Výroba potravin a nutriční hodnota*. Praha: VŠCHT Praha. ISBN 978-80-7080-947-1.

VARGOVÁ, Zuzana. *Potravinářská chemie*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2019. Dostupné také z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/182?displayType=blocks>

VELÍŠEK, Jan a Jana HAJŠLOVÁ, 2009. *Chemie potravin I*. rozš. a přeprac. 3. vyd. Tábor: OSSIS. ISBN 978-80-86659-15-2.

VELÍŠEK, Jan a Jana HAJŠLOVÁ, 2009. *Chemie potravin 2*. rozš. a přeprac. vyd. 3. Tábor: OSSIS.. ISBN 978-80-86659-16-9

VORLOVÁ, Lenka. 2012. *Chemie potravin: praktická cvičení*. Vyd. 1. Brno: Veterinární a farmaceutická univerzita, ISBN 978-80-7305-645-2.

ZÁRUBA, Kamil a kol. 2016. *Analytická chemie I. a II. díl*. Praha: VŠCHT Praha. ISBN 978-80-7080-950-1; *Výživa a potraviny: časopis Společnosti pro výživu*. Praha: Výživa servis s. r. o.

Právní normy:

- zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, v platném znění
- vyhláška č. 137/2004 Sb. o hygienických požadavcích na stravovací služby v platném znění
- vyhláška č. 2/2010 o hygienických předpisech ve stravovacích zařízeních (HACCP) v platném znění
- zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích v platném znění
- vyhláška č. 17/2015 Sb. o školním stravování v platném znění
- vyhláška č. 54/2004 Sb. o potravinách určených pro zvláštní výživu v platném znění

Doporučená:

KADLEC, Pavel a Karel MELZOCH, 2009. *Co byste měli vědět o výrobě potravin*. Ostrava: KEY Publishing. ISBN 978-80-7418-051-4.

KUDLOVÁ, Eva, et al., 2009. *Hygienu výživy a nutriční epidemiologie*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80246-1735-0.

ODSTRČIL, Jaroslav a Milada ODSTRČILOVÁ, 2007. *Chemie potravin*. Brno: NCONZO. ISBN 80-701-3435-6.

KOHOUT, Pavel a kol. 2010. *Potraviny-součást zdravého životního stylu*. Praha: Forsapi. ISBN 978-80-87327-39-5.

VELÍŠEK, Jan a Jana. HAJŠLOVÁ, 2009. *Chemie potravin I*. 3. vydání, Tábor: OSSIS. ISBN 978-80-86659-17-6.

VELÍŠEK, Jan a Jana HAJŠLOVÁ, 2009. *Chemie potravin II*. 3. vydání, Tábor: OSSIS. ISBN 978-80-86659-17-6.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Nauka o potravinách</i>		NAP
Název modulu anglicky	Food Science		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r.ZO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.2-0	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 hodin teorie		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly CHP, CHB		

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoretický. Zprostředkovává studentům nejnovější poznatky a znalosti o základním členění potravin do skupin podle původu, vlastností a způsobu jejich zpracování. Cílem předmětu je podat studentům základní teoretické poznatky o jednotlivých typech a vlastnostech potravin rostlinného i živočišného původu, možnostech jejich zpracování a využití.

Cíle modulu:

- umět pracovat s literaturou, využívat internet jako zdroj informací
- získat informace z různých zdrojů
- zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů
- umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě
- schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat
- propojit teoretické vědomosti v praktických modulech
- vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice
- získat dostatek znalostí, vědomostí a dovedností pro jejich uplatňování v praxi
- zprostředkovat nejnovější poznatky a znalosti o potravinách a nápojích z hlediska; jejich chemického složení, vlastností, druhů, technologického postupu výroby a zpracování, změnách při jejich skladování, distribuci, konzervování a tepelné úpravě;
- znát význam živočišných i rostlinných potravin pro člověka;
- znát energetickou, biologickou a ochrannou hodnotu potravin;
- znát význam a vlastnosti jednotlivých živin;
- vyhledávat nejnovější poznatky a informace, orientovat se v odborné literatuře;
- znát možnosti dalšího vzdělávání, zejména v oboru povolání;
- schopnost využívat osobní odborné poznatky, konkrétní příklady a ukázky a přizpůsobit je zásadám správné výživy;
- vyhledávat nové a netradiční potraviny.

Po absolvování modulu student:

- Definuje biologickou a energetickou hodnotu potravin;
- uvede složení, strukturu a zdroje bílkovin, tuků, sacharidů, vitaminů, minerálních látek a stopových prvků a jejich význam pro lidský organismus;

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- dovede rozdělit potraviny do jednotlivých skupin;
- vysvětlí správně význam a skupiny přídatných látek a kontaminantů v potravinách, jejich zdroje, vlastnosti a účinky;
- zná zásady správného využití potravin při technologické úpravě a přispívá ke zdravému stravování jednotlivců i skupin;
- zná zásady bezpečné a hygienicky nezávadné práce s potravinami

Obsah modulu:

- Výživa a potraviny, rozdělení potravin, složení potravin - biologická a energetická hodnota, nutriční hodnota potravin, bílkoviny, lipidy, sacharidy, vitamíny, minerální látky a stopové prvky, voda, kontaminanty a aditiva
- Mléko a mléčné výrobky - složení a úpravy mléka, konzumní druhy mléka, zakysané mléčné výrobky, kondenzovaná a sušená mléka, smetana, tvaroh a sýry, maso a masné výrobky, složení a zrání masa, skladování, konzervování a vady masa, maso jatečného dobytka, vedlejší jatečné produkty, drůbež, zvěřina, ryby a studenokrevní živočichové, masné výrobky
- Vejce - složení a třídění vajec, konzervování vajec a vaječné výrobky
- Tuky - druhy a výroba tuků, živočišné tuky, rostlinné tuky, ztužené tuky a margaríny,
- Maso- složení a zrání, maso ve výživě, kvalitní znaky masa, skladování, konzervování a vady masa druhy jatečního dobytka
- Masné výrobky – využití kostí, vnitřností, krve, masné a uzenářské výrobky – kvalita, dělení, značení

- Obiloviny a výrobky z obilovin - složení, stavba a druhy obilovin, mlýnské výrobky, pufrované a extrudované výrobky, těstoviny, chléb, pečivo
- Ovoce a zelenina - druhy, složení a význam ovoce a zeleniny, konzervování ovoce a ovocné výrobky, konzervování a skladování zeleniny
- Brambory, luštěniny a olejniny - složení a druhy, skladování a vady brambor, výrobky ze sóji, mák a ostatní olejniny
- Sladidla - výroba a druhy cukru, med, náhradní sladidla,
- Pochutiny a koření - rozdělení a druhy koření rozdělení a druhy koření, houby, sůl, ocet, ochucovadla. Přídatné látky, povzbuzující pochutiny.
- Ochucující přípravky - sůl, ocet a další dochucovadla
- Nápoje - nealkoholické nápoje, alkoholické nápoje, pitná voda, stolní a minerální vody, ovocné nápoje, limonády a iontové nápoje
- Kontaminanty a aditiva v potravinách
- Výroba, technologie skladování a možnost dalšího zpracování potravin, konzervování
- Zdravotní nezávadnost, hygienické aspekty zacházení s potravinami, podpora a ochrana veřejného zdraví, prevence nozokomiálních nákaz alimentární cestou

Metody výuky:

Přednášky, cvičení, řízené samostudium, metody kritického myšlení, metody řešení problému, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

BULKOVÁ, Věra, 2012. *Rostlinné potraviny*. Vyd. 1. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů. ISBN 978-807-0135-327.

DOSTÁLOVÁ, Jana a Pavel KADLEC. *Potravinářské zbožíznalství: technologie potravin*. Ostrava: Key Publishing, 2014. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-208-2.

HOLEC, Josef a Jana POLÁKOVÁ. *Zemědělství a potraviny*. Praha: Profi Press, 2019. ISBN 978-80-86726-98-4.

KADLEC, Pavel, Karel MELZOCH a Michal VOLDŘICH. *Přehled tradičních potravinářských výrob: technologie potravin*. Ostrava: Key Publishing, 2012. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-807-4181-450.

Obiloviny v lidské výživě. Praha: Potravinářská komora České republiky, Česká technologická platforma pro potraviny, 2015-. Publikace České technologické platformy pro potraviny. ISBN 978-80-87250-28-0.

PÍŤHA, Jan, 2012. *140 otázek a odpovědí o výživě a potravinách*. Praha: Forsapí. ISBN 978-80-87250-18-1.

MALOBICKÁ, Eva a Tatiana ČERVENOVÁ. *Bezpečnost potravin*. Martin: Osveta, 2015. ISBN 978-80-8063-431-5.

MAŠEK, Libor. *Potraviny a nápoje v kostce*. 2. vydání. Divec: R plus, 2019. Gastronomie (R plus). ISBN 978-80-904093-5-4.

MICHAL, Anděl, 2012. *Sýry a tvarohy ve výživě*. Praha: Česká technologická platforma pro potraviny. ISBN 978-80-905096-2-7.

SLUKOVÁ, Marcela. *Výroba potravin a nutriční hodnota*. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, 2016. ISBN 978-80-7080-947-1.

Nařízení Rady (EHS) č. 315/93, kterým se stanoví postupy Společenství pro kontrolu kontaminujících látek v potravinách

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 o potravinářských přídatných látkách

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin

Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, v platném znění

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), v platném znění

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Technologie přípravy pokrmů</i>	TPP	
Název modulu anglicky	Food Preparation Technology		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r.ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.3-4	ECTS	9
Jiný způsob vyjádření rozsahu	105 hodin (55 hodin teorie, 50 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly CHB, CHP, NAP		
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsahově je zaměřen především na základní poznatky o surovinách a správné výživě. Studenti se naučí využívat výhod základních tepelných postupů při přípravě pokrmů podle zásad správné výživy, orientovat se v sortimentu potravin a nápojů a jejich gastronomické využitelnosti. Seznámí studenty s bezpečným používáním technických a technologických zařízení v gastronomickém provozu. Je zaměřen na informovanost o systému analýzy rizika a stanovení kritických kontrolních bodů HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points), jejich aplikace v provozu a dodržování hygienických předpisů, sestavování menu podle gastronomických pravidel, a dalších hledisek. Nezbytnou součástí je praktická příprava pokrmů podle zásad technologického zpracování potravin a hygienických norem. Součástí předmětu je i problematika kultury stolování, hygienického a bezpečného zajištění přípravy, skladování i expedice stravy.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržovat platné hygienické zásady, předpisy BOZP a zásady protipožární ochrany • umět obsluhovat základní protipožární zařízení • aktivně působit proti vzniku rizik spojených s porušením platných předpisů BOZP • dokázat se orientovat v sortimentu potravin a nápojů dostupných na našem trhu • uvědomit si nutnost dodržování správné výrobní a hygienické praxe • dodržovat požadavky kladené na správné skladování jednotlivých druhů potravin • postupně si osvojit znalosti z oblasti cen potravin, finančních nákladů na přípravu pokrmu a skladové evidence • běžně provádět vyúčtování potravin a připravené stravy včetně inventarizace hospodárně využívat jednotlivé druhy potravin • definovat význam správného technologického zpracování pokrmů • osvojit si základní a moderní technologické postupy přípravy rozličných pokrmů • pochopit význam dodržování správného poměru základních surovin při přípravě stravy • dokázat zvolit nejhodnější varianty technologických postupů při přípravě různých druhů poživatin v oblasti předběžné přípravy, studené kuchyně, tepelných úprav jednoduchých i složitějších, při konzervaci surovin a při finální úpravě připravovaných pokrmů a jídel • znát a respektovat probíhající kvalitativní změny, které ovlivňují biologickou a energetickou hodnotu připravované stravy 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- uplatňovat požadavky kladené na výrobu a distribuci pokrmů
- získat manuální zručnost při přípravě stravy
- naučit se bezpečně obsluhovat základní stroje a zařízení užívané ve stravovacích provozech
- kontrolovat dodržování Systému kritických kontrolních bodů v rámci provozovaných činností
- prokázat schopnost organizovat a řídit výdej a expedici stravy včetně správného stolování a servírování
- znát správné zásady servírování a obsluhy strážníků
- dokázat esteticky upravit pokrmy při servírování
- předvést ukázky vybraných druhů tabulí pro různé příležitosti
- na základě degustace připravených pokrmů zhodnotit organoleptickou a nutriční hodnotu výrobků
- objasnit vliv jednotlivých technologických úprav na metabolismus nemocného a klasifikovat vhodné technologické postupy pro přípravu vybraných typů základních diet
- používat správné technologické postupy a naučit se prakticky uplatnit zvláštnosti a odlišnosti při přípravě stravy určené pro jednotlivé typy diet
- dokázat správně stanovit normy pokrmů pro jednotlivé skupiny strážníků na základě věku a individuálních zdravotních a biologicko-energetických potřeb
- dokázat stanovit a vypočítat biologickou a energetickou hodnotu připravených pokrmů
- na základě znalostí norem výživových a legislativních vytvořit jídelní plán určený pro školní stravování dětí a mladistvých

Po absolvování modulu student:

- uplatňuje nejnovější trendy v přípravě pokrmů;
- vytvoří si návyky účelné a efektivní organizace práce
- dokáže účelně organizovat práci sobě i kolektivu;
- dokáže se orientovat v sortimentu potravin a nápojů dostupných na našem trhu;
- je schopen prakticky využívat vhodných technologických postupů při přípravě pokrmů;
- dokáže vypracovat jídelní plán dle individuálních výživových potřeb strážníků
- prokáže znalost práce s dokumentací nutričního terapeuta, administrativní činnosti
- uvede význam potravinových tabulek
- orientuje se v potravinových tabulkách, propočet energetické a biologické hodnoty potravin,
- prokáže schopnost práce s tiskopisy související s administrativní činností stravovacích provozů, skladovou evidencí,
- chápe význam propojení skladu s kuchyní pomocí PC programu, využití počítačové technologie při propočtech energetické a biologické hodnoty pokrmu
- rozumí systému analýzy rizika a stanovení kritických kontrolních bodů HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points),
- vysvětlí význam dodržování hygienických předpisů v souladu s HACCP
- umí sestavit menu podle gastronomických pravidel a zásad technologického zpracování potravin a hygienických norem.
- Uvede zásady hygienického a bezpečného zajištění přípravy, skladování i expedice stravy.

Obsah modulu:

- Práce s potravinami ve stravovacích provozech z hlediska dodržování hygienických zásad, platných předpisů BOZP a protipožárních směrnic
- Kultura stolování a estetické úpravy jídel
- Základní a speciální technologické postupy užívané při přípravě pokrmů - ovoce, zeleniny a brambor, mléka a mléčných výrobků, vajec, masa jatečných zvířat, ryb, drůbeže a zvěřiny, obilovin, mlýnských a pekárenských výrobků, těstovin, luštěnin, sóji, hub, máku, těst
- Technologické zpracování dalších jídel, zejména – studených pokrmů a nápojů, pokrmů z polotovaru
- Plánování jednotlivých typů pokrmů - základní a speciálních pokrmy, druhy a dávky potravin a pochutin, rozpis norem, popis technologických postupů, tvorba receptur

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Souhrnná skladba pokrmů v jídelní sestavy - jednoduché jídelní lístky pro zdravé jedince, zásady sestavování jídelních lístků pro různé stravovací kategorie, sezonní jídelní lístky, výčet vhodných potravin pro jednotlivé stravovací kategorie, využití počítačové technologie při tvorbě jídelních lístků, norem a receptur
- Práce s dokumentací nutričního terapeuta, administrativní činnosti - význam potravinových tabulek, orientace v potravinových tabulkách, propočet energetické a biologické hodnoty potravin,
- Práce s tiskopisy související s administrativní činností stravovacích provozů, skladová evidence, význam propojení skladu s kuchyní pomocí PC programu, využití počítačové technologie při propočtech energetické a biologické hodnoty pokrmu
- Systému analýzy rizika a stanovení kritických kontrolních bodů HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points),
- Provozu a dodržování hygienických předpisů v souladu s HACCP
- Sestavování menu podle gastronomických pravidel a zásad technologického zpracování potravin a hygienických norem.
- Hygienické a bezpečné zajištění přípravy, skladování i expedice stravy.
- Zahraniční kuchyně, alternativní stravování, jednoduché menu, složité menu
- Seznámení s vybranými typy základních druhů léčebné výživy

Metody výuky:

Přednášky, cvičení, řízené samostudium, metody kritického myšlení, metody řešení problému, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

Základní:

BOHÁČOVÁ, Věra. 2012. *140 otázek a odpovědí o výživě a potravinách*. 1. vyd. Editor Jan Piňha. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-18-1.

CLARK, Nancy. *Sportovní výživa. 3., dopl. vyd.* Praha: Grada, 2014. Fitness, síla, kondice. ISBN 978-80-247-4655-5.

ČESKO. *Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. In: *Sbírka zákonů české republiky. 2000, částka 74.* © MÜLLEROVÁ, D., TYCHTL, Z., MÜLLER, L, BRÁZDOVÁ, Z: *Softwarový program NutriDAN*. Podporováno grantem Institutu Danone

DOSTÁLOVÁ, Jana a Pavel KADLEC. *Potravinářské zboží: technologie potravin*. Ostrava: Key Publishing, 2014. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-208-2.

DOSTÁLOVÁ, Jana. 2012. *Co se děje s potravinami při přípravě pokrmů*. Praha: Forsapi. ISBN 978-80-903820-8-4

GROFOVÁ, Zuzana. 2011. *Dieta pro vyšší věk*. 1. vyd. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-11-2.

GROFOVÁ, Zuzana. 2012. *Dieta na podporu hojení ran: lékař vám vaří*. 1. vyd. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-21-1.

HOLEC, Josef a Jana POLÁKOVÁ. *Zemědělství a potraviny*. Praha: Profi Press, 2019. ISBN 978-80-86726-

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- 98-4.
- HOLUB, Karel. 2011. *Umění a gastronomie*. Praha: Libertas ISBN 978-809-0428-317.
- HRNČÍŘOVÁ, Dana, Olga JOHANIDESOVÁ, Alexandra KOŠTÁLOVÁ, et al. *Rádce školní jídelny*. Praha: Státní zdravotní ústav, 2016. ISBN 978-80-7071-358-7.
- HRONEK, Miloslav a Hana BAREŠOVÁ. 2012. *Strava těhotných a kojících*. 1. vyd. Praha: Forsapi. ISBN 978-80-87250-20-4.
- Kalorické tabulky* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://www.kaloricketabulky.cz/>
- KOHOUT, Pavel a Jaroslava PAVLÍČKOVÁ. 2012. *Zácpa - dieta a doporučená opatření*. 1. vyd. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-17-4.
- KOLEKTIV VYUČUJÍCÍCH: 2014. *Soubor receptů na technologické cvičení a přípravu dietního stravy*. Interní skripta SZŠ a VOŠZ Brno.
- KOLEKTIV VYUČUJÍCÍCH: *Soubor receptů na technologické cvičení a přípravu dietního stravování*. Interní skripta SZŠ a VOŠZ Plzeň. Plzeň: 2011.
- MÁLKOVÁ, Iva a Hana MÁLKOVÁ. 2014. *Obezita: malými krůčky k velké změně*. 1. vyd. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-24-2.
- MALOBICKÁ, Eva a Tatiana ČERVENŠOVÁ. *Bezpečnost potravin*. Martin: Osveta, 2015. ISBN 978-80-8063-431-5.
- MARTIŇÁKOVÁ, Marie. *Alternativní výživa z pohledu nutričního terapeuta* [online]. Projekt Inovace VOV, 2019 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=181>
- MAŠEK, Libor. *Potraviny a nápoje v kostce*. 2. vydání. Divec: R plus, 2019. Gastronomie (R plus). ISBN 978-80-904093-5-4.
- Mte.cz: kalkulačka energetického příjmu a výdeje* [online]. Brno: MTE spol. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <http://kalorie.mte.cz/calcs/index/2021-03-14>
- MÜLLEROVÁ, D., TYCHTL, Z., MÜLLER, L, BRÁZDOVÁ, Z: *Softwarový program NutriDAN*. Podporováno grantem Institutu Danone
- Nutriční doporučení Ministerstva zdravotnictví ke Spotřebnímu koši: Doporučení pro školní jídelny*. Praha: Ministerstvo zdravotnictví České republiky, 2015.
- Nutridatabáze*. [online]. [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.nutridatabaze.cz/>
- Nutriservis: Nutriční aplikace pro zdraví a kondici* [online]. Praha: Forsapi [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://www.nutriservis.cz/>
- Nutriservis. [online]. [cit. 2015-04-09]. Dostupné z: <http://www.nutriservis.cz/cs/MÜLLEROVÁ D. Výživa těhotných a kojících žen>. Praha: Mladá fronta, 2004. ISBN 80-204-1023-6.
- Obiloviny v lidské výživě*. Praha: Potravinářská komora České republiky, Česká technologická platforma pro potraviny, 2015-. Publikace České technologické platformy pro potraviny. ISBN 978-80-87250-28-0.
- Objektivizace ukazatelů spotřebního koše: Metodický návod Ministerstva zdravotnictví ČR k hodnocení výživových ukazatelů školního stravování pomocí spotřebního koše*. Praha: Ministerstvo zdravotnictví České republiky, 2016.
- PETROVÁ, Jana a Sylva ŠMÍDOVÁ. 2014. *Základy výživy pro stravovací provozy: školní stravování, výživové normy (spotřební koš), dietní stravování ve školní jídelně, zásady správné výživy, výživa dětí, dospívajících, sportujících dětí a adolescentů, seniorů*. 1. vyd. Plzeň: Jídelny.cz, 2014, 307 s. ISBN 978-80-905557-0-9.
- POKOROVÁ, Petra. 2013. *Výživa dialyzovaných pacientů*. Vyd. 1. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-23-5.
- Referenční hodnoty pro příjem živin*. 2011. Praha: Společnost pro výživu, ISBN 978-80-254-6987-3.
- SEDLÁČKOVÁ, Hana. 2012. *Technologie přípravy pokrmů 6*. Praha: Fortuna. ISBN 978-80-7373-114-4
- SLUKOVÁ, Marcela. *Výroba potravin a nutriční hodnota*. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, 2016. ISBN 978-80-7080-947-1.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena</i>		MEH
Název modulu anglicky	Microbiology, Epidemiology of Infectious Diseases and Hygiene		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2.r.ZO
Rozsah modulu (hodin týdně)	2.r.2-0	ECTS	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	20 hodin (15 hodin teorie, 5 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na ANF, ODT, PAP, ENO		
Anotace modulu:			
<p>Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Studenti se seznámí se základy z obecné, speciální a potravinářské mikrobiologie, epidemiologie a hygieny a s vybranými aplikacemi poznatků v praktických tématech, aby je dokázali samostatně rozvíjet v prevenci alimentárních nákaz. Předmět poskytuje základní poznatky o obecných vlastnostech mikroorganismů ve vztahu k člověku, složení a funkce imunitního systému člověka, vznik a šíření infekčních nemocí. Dále studenti získají informace o zásadách bezpečnosti práce na rizikových pracovištích, prevence nákaz vzniklých v přímé souvislosti s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiálních nákaz) včetně jejich prevence. Studenti budou seznámeni se základy hygieny životního a pracovního prostředí, nutriční epidemiologií a hygienou výživy, předmětu denního užití a hygienou dětí a mladistvých. Zprostředkuje zákonitosti vztahů mezi člověkem a prostředím, vztahy makroorganismu k životnímu prostředí a jejich vzájemné působení a významu pro lidské zdraví.</p>			
Cíle modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • diskutovat o pochopení syntézy jednoty organismu a prostředí ve zdraví a v nemoci • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje základní znalosti o morfologii a patogenitě mikroorganismů; • chápe vztah mezi mikroorganismy a člověkem; • osvojí si význam imunitního systému; • uvědomuje si mechanismus přenosu mikroorganismů; • dokáže se orientovat v procesu šíření nákaz a nozokomiálních nákaz; • uplatňuje znalosti o prevenci, represi nákaz a nozokomiálních nákaz; • aktivně uplatňuje hygienicko-epidemiologický režim, včetně desinfekce a sterilizace; • rozumí obecným zákonitostem vztahů mezi člověkem a prostředím; • chápe důležitost významu zásobování zdravotně nezávadnými potravinami a pokrmy; 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- zhodnotí zásady pro zabezpečení výroby potravin a pokrmů ve stravovacích službách;
- uvědomuje si rizika nálezů z potravin a jejich prevenci.

Obsah modulu:

- Úvod do studia základů mikrobiologie - význam a základní vlastnosti mikroorganismů, jejich morfologie a fyziologie, choroboplodné působení mikroorganismů
- Imunologie - složení a funkce imunitního systému člověka, význam imunitního systému,
- Formy imunity, nespecifické a specifické imunitní reakce
- Poruchy imunity
- Epidemiologie - formy a výskyt infekčních onemocnění, proces vzniku a šíření nákazy, rozdělení nálezů, protiepidemická opatření, základy dekontaminace
- Nozokomiální nálezky – rozdělení, proces, zdroj, formy, přenos, nejčastější původci, represivní a preventivní opatření, hygienicko-epidemiologický režim
- Dekontaminační postupy základní a vyšší
- Desinfekce, sterilizace – metody a postupy
- Prevence nálezů vzniklých v přímé souvislosti s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiálních nálezů)
- Obecná hygiena – organizace hygienické služby, státní zdravotní dozor
- Základy hygieny životního a pracovního prostředí, zákonitosti vztahů mezi člověkem a prostředím
- Vztahy makroorganismu k životnímu prostředí a jejich vzájemné působení a významu pro lidské zdraví
- Hygiena obecná a komunální – ovzduší, voda, půda, další faktory komunálního prostředí
- Hygiena výživy - zdravotní rizika z potravin, cizorodé látky, alimentární nálezky, intoxikace, zoonózy
- Hygienické požadavky na přípravu pokrmů ve stravovacích službách, včetně kojenecké a dětské stravy
- Nutriční epidemiologie a hygienou výživy, povinnosti osob vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné, HACCP, prevenci alimentárních nálezů.
- Hygiena dětí a dorostu
- předmětů denního užití a hygienou dětí a mladistvých.
- Hygiena práce - zásadách bezpečnosti práce na rizikových pracovištích
- Povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Legislativní předpisy vztahující se k jednotlivým podoborům hygieny

Metody výuky:

Přednášky, cvičení, seminární práce, diskuze, konzultace, řízené samostudium, metody kritického myšlení, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Studijní literatura a pomůcky

Základní:

GÖPFERTO VÁ, Dana, PAZDIORA, P., DÁŇOVÁ, J. *Epidemiologie*. 2. přepr. Vyd. Praha: Karolinum 2013, 223 s. ISBN 978-80-246-2223-1.

HUBÁLEK, Zdeněk a Ivo RUDOLF. *Mikrobiální zoonózy a sapronózy*. Brno: MU, 2015. ISBN 978-80-210-7516-0.

HURYCH, Jakub et al. *Lékařská mikrobiologie Repetitorium*. Praha: Triton 2020, 621 s. ISBN 978-80-7553-844-4.

KOLLÁROVÁ, Helena, MATOUŠKOVÁ, Ivanka, HORÁČKOVÁ, Dagmar a Jana VLČKOVÁ, 2011.

Vybrané kapitoly z epidemiologie. Olomouc: UP. ISBN 978-80-244-2715-7.

MELICHERČÍKOVÁ, V.: *Sterilizace a desinfekce*. Praha: Galén, 2015, ISBN 978-80-7492-139-1

REICHARDT, C. a kol.: *Hygiena a desinfekce rukou, 100 otázek a odpovědí*. Praga: Grada, 2017 ISBN 978-80-271-0217-4

SCHINDLER, Jiří. *Mikrobiologie. Pro studenty zdravotnických oborů*. 2. doplněné a přepracované vydání. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4771-2.

SCHINDLER, Jiří. *Mikrobiologie: pro studenty zdravotnických oborů*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada, 2014, 215 s., xxiv s. obr. příl. Sestra (Grada). ISBN 978-802-4747-712

ŠRÁMOVÁ, Helena, a kolektiv. *Nozokomiální nákazy*. Praha: Maxdorf, 2013. ISBN 978-80-7345-286-5.

TUČEK, Milan a Alena SLÁMOVÁ. *Hygiena a epidemiologie pro bakaláře*. 1. vyd. V Praze: Karolinum, 2012, 214 s. ISBN 978-80-246-2136-4.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů v platném znění

Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci

Vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných v platném znění.

Doporučená:

KOLÁŘOVÁ, Libuše et al. *Obecná a klinická mikrobiologie*. Praha: Galen 2020, 441 s. ISBN 978-80-7492-477-4.

KUDLOVÁ, Eva. *Hygiena výživy a nutriční epidemiologie*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1735-0.

Otevřené digitální zdroje:

FAJFRLÍK Karel a AMLEROVÁ Jana. *Mikrobiologie*. Inovace VOV [online] [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=183>

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Základy farmakologie a toxikologie</i>	ZFT	
Název modulu anglicky	Fundamentals of Pharmacology and Toxicology		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	2.r. 2-1	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 hodin (20 hodin teorie, 10 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ANF, ODT, PAP, NAP, MEH, CHB, CHP		
<p>Anotace modulu: Modul se skládá ze dvou předmětů:</p> <p>Základy farmakologie: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Podává základní informace z farmakokinetiky a farmakodynamiky, vymezuje pojem léčivo, jeho formy a dávkování, způsoby podání, interakce. Seznamuje studenty s jednotlivými lékovými skupinami, jejich indikací a kontraindikací, hlavními, vedlejšími a toxickými účinky na lidský organismus v souvislosti s výživou.</p> <p>Toxikologie: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Umožňuje studentům získat základní znalosti v oblasti obecné toxikologie (cesty vstupu, vnitřní expozice, metabolismus), genetickou různorodost ovlivňující vnímavost k chemické expozici. Exkrece. Účinky expozice chemickým látkám, metody zjišťování. Speciální část lékařské toxikologie poskytne informace o výskytu vybraných chemických látek kontaminujících potravní řetězce, formách expozice populace, jejich účincích v organismu a možnostech prevence.</p> <p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • diskutovat o účincích léků na lidský organismus v souvislosti s výživou • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat <p>Po absolvování modulu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná obecné zákonitosti podmiňující účinek léčiva, • klasifikuje léčiva podle farmakodynamického působení a podle jednotlivých farmakodynamických skupin, • zná způsoby aplikace a dávkování léčiv, • využívá léčiv v terapii, 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- umí objasnit nežádoucí účinky.
- charakterizuje obor toxikologie
- umí rozdělit toxické látky podle mechanismu účinku
- zná metody zjišťování účinků expozice chemickým látkám
- orientuje se v problematice speciální toxikologie ve vztahu k výskytu vybraných chemických látek kontaminujících potravní řetězce
- uvede formy expozice populace a účinky kontaminantů v organismu, možnosti prevence.

Obsah modulu:

Obecná farmakologie:

- léčivo, jeho účinky terapeutické a nežádoucí,
- dávkování léčiv, způsoby podávání,
- vzájemné ovlivňování léčiv podávaných současně,
- farmakodynamika a farmakokinetika léčiv,
- důsledky zneužívání léčiv.

Speciální farmakologie – základní poznatky z:

- farmakologie centrální nervové soustavy,
- farmakologie vegetativního nervového systému,
- farmakologie periferní nervové soustavy,
- farmakologie oběhové soustavy,
- farmakologie krve,
- farmakologie ledvin,
- farmakologie dýchacího ústrojí,
- farmakologie trávicího ústrojí,
- léčiva používaná k terapii infekčních nemocí, zhoubného bujení a pohybového aparátu,
- léčiva používaná k ovlivnění imunitního systému,
- léčiva používaná pro místní účinek
- enzymy, hormony, vitamíny

Toxikologie:

- charakteristika oboru toxikologie
- definice jedu, základní pojmy
- obecné toxikologie (cesty vstupu, vnitřní expozice, metabolismus, exkrece),
- dělení toxických látek podle mechanismu působení
- účinky toxických látek
- diagnostika a léčba otrav
- prevence otrav
- genetickou různorodost ovlivňující vnímavost k chemické expozici.
- metody zjišťování účinků expozice chemickým látkám,
- speciální toxikologie výskytu vybraných chemických látek kontaminujících potravní řetězce,
- formy expozice populace a účinky kontaminantů v organismu, možnosti prevence.

Metody výuky:

Výklad, diskuse k vybraným problémům, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody kritického myšlení, metody řešení problémů, metody samostatného řízeného učení, práce s odbornou literaturou.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

HYNIE, S. *Farmakologie v kostce*. Praha: Triton, 2001. ISBN 80-7254-181-1.

LINCOVÁ, D., FARGHALI, H. *Základní a aplikovaná farmakologie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-7262-373-0.

LÜLLMANN, H., MOHR, K., HEIN, L. *Barevný atlas farmakologie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2012. ISBN 978-80-247-3908-3.

LÜLLMANN, H., MOHR, K: *Farmakologie a toxikologie* Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. ISBN 978-80-247-1356-4.

MARTÍNKOVÁ, J. a kol.: *Farmakologie pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-247-1356-4.

PERLÍK, F. *Základy farmakologie-Klinická a speciální farmakologie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. ISBN 9788072627592.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Epidemiologie neinfekčních onemocnění</i>	ENO	
Název modulu anglicky	Epidemiology of non-infectious Diseases		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r.LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.0-2	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 hodin (20 hodin teorie, 10 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ANF, ODT, PAP		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Studenti se seznámí se základními faktory ovlivňujícími vznik a výskyt neinfekčních nemocí a úrazů se zaměřením na nemoci kardiovaskulární, onkologické, alergické, metabolické včetně onemocnění diabetes mellitus a obezity, s možnostmi prevence nepřenositelných onemocnění hromadného výskytu se zaměřením zejména na výživu a pohybovou aktivitu.			
Cíle modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • klasifikovat daná onemocnění v klinických oborech • vysvětlit příznaky, projevy a léčbu onemocnění • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> • definuje subjektivní a objektivní příznaky jednotlivých onemocnění; • vysvětlí příčiny nemocí a uvede nejdůležitější zásady prevence nemocí; • konkretizuje termíny medicínské praxe, vyjadřuje se správně věcně i terminologicky; • popíše a vysvětlí klinický obraz vybraných onemocnění; • vysvětlí změny v organismu při poruchách jednotlivých orgánových soustav; • objasní význam metabolických změn v organismu; • zhodnotí aktuální zdravotní stav pacienta/klienta; • určí diagnostické postupy u jednotlivých onemocnění; • charakterizuje onemocnění jednotlivých systémů na základě znalosti jejich výskytu, příčin, patofyziologických pochodů a klinického obrazu nemoci; • uvede možnosti prevence nepřenositelných onemocnění hromadného výskytu se zaměřením zejména na výživu a pohybovou aktivitu 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu:

Vybraná onemocnění:

- Kardiovaskulárního systému – ateroskleróza, ischemická choroba srdce, dolních končetin, cévní mozkové příhody, hypertenze, srdeční nedostatečnost
- Respiračního systému - onemocnění horních a dolních cest dýchacích
- Gastrointestinálního traktu - nemoci dutiny ústní, hltanu a jícnu, choroby žaludku a dvanáctníku, onemocnění tenkého střeva, tračnicku, onemocnění jater, žlučových cest a slinivky břišní
- Nervového systému – degenerativní neurologická onemocnění
- Ledvin a močových cest - akutní a chronické postižení ledvin, ledvinové a močové kameny, nádory ledvin a močových cest, selhání ledvin, dialýza a transplantace ledvin
- Metabolismu - diabetes mellitus, poruchy lipidového metabolismu, obezita, metabolické osteopatie, dna
- Krve a krvetvorných orgánů – anémie, leukémie, koagulopatie
- Žláz s vnitřní sekrecí - nemoci hypotalamo-hypofyzárního systému, nemoci štítné žlázy a příštítných tělísek, nemoci nadledvin, nemoci gonád.
- V chirurgii - v souvislosti s operační léčbou - předoperační příprava, perioperační období a pooperační péče, časná a pozdní komplikace operační léčby
- Nemoci pohybového ústrojí – degenerativní a zánětlivá onemocnění pohybového aparátu,
- V gynekologii a porodnictví – těhotenství, porod, šestinedělí
- V onkologii - nejčastější onkologická onemocnění (maligní i benigní) gastrointestinálního traktu, vliv nádorových onemocnění na stav organismu
- Poruchy imunity
- V dermatovenorologii
- V psychiatrii – poruchy osobnosti a chování (poruchy příjmu potravy), psychózy, demence, úzkostné poruchy, poruchy příjmu potravy
- V otorinolaryngologii
- V infekčním lékařství - vliv infekce na organismus, alimentární nákazy

Součástí tematických celků je znalost příčiny, průběhu nemoci, odběr anamnézy, diagnostika, léčba, prevence a prognóza jednotlivých onemocnění se zaměřením zejména na výživu.

Obsah modulu se vztahuje i na možnosti prevence nepřenositelných onemocnění hromadného výskytu se zaměřením zejména na výživu a pohybovou aktivitu.

Metody výuky:

Přednášky, cvičení, řízené samostudium, metody kritického myšlení, metody řešení problému, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Studijní literatura a pomůcky

Základní:

- BUREŠ, Jan, Jiří HORÁČEK a Jaroslav MALÝ, 2014. *Vnitřní lékařství*. Praha: Galén, ISBN 978-80-7492-145-2.
- ČEŠKOVÁ, Eva a Radovan PŘIKRYL, 2013. *Praktická psychiatrie*. Praha: Maxdorf. ISBN 978-80-7345-316-9.
- FUCHS, Martin, 2016. *Potravinová alergie a intolerance*. Praha: Mladá fronta. Edice postgraduální medicíny. ISBN 978-80-204-3757-0.
- HÁNA, Václav, 2019. *Endokrinologie pro praxi*. Praha: Maxdorf. ISBN 978-80-7345-625-2.
- JANDOVÁ, Dobroslava. 2014. *Základy balneologie*. 1. vyd. Brno: NCONZO, ISBN 978-80-7013-873-0.
- KOLEK, Vítězslav, Viktor KAŠÁK a Martina VAŠÁKOVÁ, 2014. *Pneumologie*. Praha: Maxdorf Jessenius. ISBN 978-80-7345-387-9.
- KALINA, Kamil, 2015. *Klinická adiktologie*. Vyd. 1. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-4331-8.
- KLENER, Pavel a Pavel KLENER, 2013. *Principy systémové protinádorové léčby*. 1. vyd. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-4171-0.
- LUŽNÝ, Jan, 2012. *Gerontopsychiatrie*. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-573-2.
- MARTÍNKOVÁ, Jiřina. 2018. *Farmakologie pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-247-4157-4.
- MATALOVÁ, Petra, 2018. *Osteoporóza: pro studium i praxi*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-5379-8.
- NAVRÁTIL, Leoš, 2017. *Vnitřní lékařství pro nelékařské zdravotnické obory* Praha : Grada Publishing, ISBN 978-80-271-0210-5.
- NEJEDLÁ, Marie, 2015. *Fyzikální vyšetření pro sestry*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4449-0.
- NEŠPOR, Karel. 2011. *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. Praha: Portál, ISBN 978-80-7367-908-8.
- POKRIVČÁK, Tomáš, 2014. *Chirurgie*. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-702-6.
- PROFOUS, Jiří, 2011 *Průvodce alkoholovou závislostí: především pro ženy pijících partnerů*. 1. vyd. Praha: Galén, ISBN 978-80-7262-820-9.
- PROCHÁZKOVÁ, Lenka, Jana, SLADKÁ ŠEVČÍKOVÁ, 2017. *Poruchy příjmu potravy*. Praha: Pasparta. ISBN 978-80-88163-46-6.
- ROZSYPAL, Hanuš, HOLUB Michal a Monika KOSÁKOVÁ, 2013. *Infekční nemoci ve standardní a intenzivní péči*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2197-5.
- RYCHLÍKOVÁ, Eva, 2019. *Funkční poruchy kloubů končetin – diagnostika a léčba*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2096-3.
- ŠPINAR, Jindřich a Ondřej LUDKA, 2013. Vyd. 2. *Propedeutika a vyšetřovací metody vnitřních nemocí*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4356-1.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Výživa člověka</i>	VYC	
Název modulu anglicky	Human Nutrition		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.2-2	ECTS	4
Jiný způsob vyjádření rozsahu	60 hodin (40 hodin teorie, 20 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ANF, PAP, NAP, CHP, CHB, ENO, ZAO		
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje ucelené informace z oblasti vědy o výživě s důrazem na energetickou potřebu organismu, na význam základních složek výživy včetně vitaminů, minerálních látek, stopových prvků a dalších složek výživy včetně příjmu tekutin v rámci potřeby organismu. Cílem modulu je, aby student na základě získaných poznatků uměl vysvětlit výživová doporučení na základě potravinových skupin a faktory ovlivňující výběr potravy člověka.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • umět vysvětlit fyziologické procesy lidského organismu, a to především s procesem přijímání potravy, trávení, vstřebávání a následnou metabolizací výživových složek • pochopit vztahy mezi jednotlivými ději a kooperací jednotlivých orgánů a orgánových soustav • pochopit regulační mechanismy hladu a sytosti, energetickou bilanci organismu a nutričními hodnotami stravy <p>Po absolvování modulu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímá potravu jako zdroj energie, stavebních a zásobních látek i regulačních látek organismu; • chápe vztah organismu a vnějšího prostředí: příjem a výdej látek, mechanismy a způsoby udržování homeostázy • chápe energetickou potřebu organismu z hlediska významu makronutrientů i mikronutrientů • vysvětlí význam příjmu tekutin rámci potřeby organismu • uvede faktory ovlivňující výběr potravy člověka a výživová doporučení na základě potravinových skupin • zná způsoby příjmu potravy vzhledem k aktuálnímu stavu organismu a ovlivnění životních funkcí • definuje základní fyziologické děje probíhající v organismu ve vztahu k příjmu a zpracování potravy: 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

proces trávení a vstřebávání, látková výměna, transport látek v organismu, metabolismus tkání, udržování stálého vnitřního prostředí

- osvojí si metody měření energetického výdeje
- zná mechanismy řízení činnosti trávicí soustavy
- charakterizuje složení a úkoly trávicích šťáv, průběh trávení v jednotlivých oddílech trávicí soustavy
- definuje jednotlivé způsoby a mechanismy vstřebávání
- vysvětlí mechanismus vzájemné přeměny látek

Obsah modulu:

- **Nutriční hodnota stravy** - biologická hodnota a její význam, energetická hodnota a její význam, hygienická hodnota a její význam, organoleptická (senzorická) hodnota a její význam
- **Energetická rovnováha organismu** - základní živiny jako zdroj energie, výdej a příjem energie, energetická rovnováha, příčiny a důsledky energetické nerovnováhy organismu, bazální metabolismus, celková denní energetická potřeba, metody měření energetické potřeby a výdeje, doporučené denní energetické dávky, rozložení energetického příjmu během dne
- **Složky výživy, jejich složení a význam pro organismus** - makroživiny – bílkoviny, tuky, sacharidy, mikroživiny – nerostné látky, vitamíny, zastoupení jednotlivých složek ve výživě zdravého jedince, hladovění, sytost – centrum řízení, extrémní výživové návyky
- **Význam příjmu tekutin** rámci potřeby organismu
- **Faktory ovlivňující výběr potravy člověka** - výživová doporučení na základě potravinových skupin
- **Trávení** – anatomie a fyziologie zažívacího traktu, neurohumorální řízení sekrece trávicích šťáv, přehled hormonů gastrointestinálního traktu, trávení v ústech – složení a úlohy slin, polykání, trávení v žaludku – fáze vyměšování žaludeční šťávy, hybnost žaludku, zvracení, pankreatická šťáva, žluč, trávení v tenkém střevě – střevní šťáva, pohyby tenkého střeva
- **Vstřebávání** - vstřebávání bílkovin, tuků, sacharidů, vstřebávání vody, nerostných látek, vitamínů, vliv složení stravy na vstřebávání nutrientů, změny vstřebávání živin v průběhu života jedince, význam vlákniny, pohyby tlustého střeva, defekace, složení stolice
- **Metabolismus – přeměna látek a energií** - využití a přeměna bílkovin, syntéza aminokyselin, dusíková bilance, využití a přeměna tuků, mastné kyseliny, cholesterol, využití a přeměna sacharidů, hladina glukózy v krvi a její řízení, glykolýza, glykogeneze, glykogenolýza, glukoneogeneze, vzájemná přeměna základních živin, metabolismus minerálů, výsledné produkty metabolismu, metabolický význam jater, ledvin a kůže
- **Výživová doporučení** na základě potravinových skupin
- **Alternativní směry ve výživě** - vymezení pojmů racionální a alternativní výživa, vegetariánství, veganství, vitariánství, makrobiotika, dělená strava, výživa dle krevních skupin, paleodieta a jiné trendy, diety a půst, některé kulturní odlišnosti ve výživě a stravovacích návycích.

Metody výuky:

Přednáška, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, skupinová práce, projektové vyučování, metody kritického myšlení, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

Základní

ČIHÁK, Radomír a Miloš GRIM, 2011. *Anatomie I*. Vyd. 3., upr. a dopl. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3817-8.

ČIHÁK, Radomír, 2013. *Anatomie II*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4788-0.

GRIM, Miloš, 2014. *Atlas anatomie člověka I*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4012-6.

KITTNAR, Otomar, 2011. *Lékařská fyziologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3068-4.

KASPER, H. *Výživa v medicíně a dietetika*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. ISBN 978-80-247-4533-6.

KOHOUT, P., RUŠAVÝ, Z., ŠERCLOVÁ, Z. *Vybrané kapitoly z klinické výživy I*. Praha: Forsapi, 2010. ISBN 978-80-87250-08-2.

KOHOUT, P. a kol. *Vybrané kapitoly z klinické výživy II*. Praha: Forsapi, 2016. ISBN 978-80-87250-32-7

KOREJČKOVÁ, Martina a Hedvika BARTOŠKOVÁ. *Fyziologie výživy*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2019.

Dostupné také z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/171?displayType=blocks>SILBERNAGL, S. a F. Lang, 2011. *Atlas patofyziologie člověka*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3555-9.

TYPLT, Lubomír a Miloš GRIM, 2011. *Anatomie: [Anatomy]*. Vyd. 3., upr. a dopl. Liberec: Oblastní galerie. ISBN 978-80-85050-88-2.

ZGARBOVÁ, Anna, Jana KALČÁKOVÁ a Helena ZGARBOVÁ. *Anatomie a fyziologie*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2019. Dostupné také z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/130?displayType=blocks>

Doporučená:

FRÜHAUF, P., SZITÁNYI, P. *Výživa v pediatrii*. Praha: Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, 2013. ISBN 978-80-87023-26-6. KITTNAR, Otomar, 2009. *Atlas fyziologických regulací*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2722-6.

LANGMEIER, Miloš, 2009. *Základy lékařské fyziologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2526-0.

MERKUNOVÁ, Alena a Miroslav OREL, 2008. *Anatomie a fyziologie člověka: pro humanitní obory*. Vyd. 1. Praha: Grada. ISBN 978-802-4715-216.

NETTER, Frank H a Miroslav OREL, 2008. *Anatomický atlas člověka: pro humanitní obory*. Vyd.1. Praha: Grada. ISBN 80-247-0517-6.

NEVORAL, Jiří. 2013. *Praktická pediatrická gastroenterologie, hepatologie a výživa*. Praha: Mladá fronta, Edice postgraduální medicíny. ISBN 978-80-204-2863-9.

ROKYTA, Richard, Dana MAREŠOVÁ a Zuzana TURKOVÁ, 2009. *Somatologie: učebnice*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-454-3.

GROFOVÁ, Zuzana a Miroslav OREL, 2007. *Nutriční podpora: praktický rádce pro sestry*. Vyd. 1. Překlad Libor Páč, Petr Dubový. Praha: Grada. ISBN 978-802-4718-682.

VOKURKA Martin a Jan Hugo, 2010. *Velký lékařský slovník*. Praha: Maxdorf. ISBN: 978-80-7345-202-5

SVÁČINA, Š. a kol. *Dietologie pro lékaře, farmaceuty, zdravotní sestry a nutriční terapeutky*. Praha: Triton, 2013. ISBN 978-80-7387-699-9.

ZLATOHLÁVEK, Lukáš, 2020. *Klinická dietologie a výživa*. Praha: Current Media. ISBN 978-80-88129-44-8.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví</i>	VPO	
Název modulu anglicky	Nutrition in the Promotion and Protection of Public Health		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2.r.ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	2.r.3-2	ECTS	3
Jiný způsob vyjádření rozsahu	50 hodin (30 hodin teorie, 20 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ANF, PAP, CHP, NAP, TPP, MEH, ZFT, ENO, VYC, ZPE		
Anotace modulu:			
<p>Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Je zaměřen na problematiku výživy populace a populačních skupin zdravých jedinců (s ohledem na specifika těhotných žen, dětí a adolescentů, seniorů), výživu ve sportu, alternativní způsoby stravování a výživové poradenství. Dále je zaměřen na vztah výživy a zdraví. Dále obsahuje témata zaměřená na aktivní přístup člověka k ochraně vlastního zdraví i svého okolí. Umožňuje studentům získat profesní znalosti z podpory a udržení zdraví při dodržování zdravého životního stylu v jednotlivých obdobích lidského života. Studenti získají znalosti a dovednosti pro efektivní edukaci a poskytování informací při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit, budou schopni podporovat výběr vhodných potravin, definovat úlohu výživy a zdraví na komunitní úrovni (škola, regionální politika, rizikové skupiny obyvatelstva), vyhotovit preventivní programy a hrát aktivní úlohu při výchově ke zdraví seznámit studenty se základními poznatky legislativy na úseku ochrany spotřebitele v EU a ČR a s fungováním systémů rychlé výstrahy jak celosvětovými, tak se systémy EU. Dále má seznámit s fungováním státního dozoru jak preventivního, tak běžného na úseku ochrany veřejného zdraví.</p>			
Cíle modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností v rámci poskytování péče při zabezpečování nutričních potřeb klientů v podpoře a ochraně veřejného zdraví v oblasti výživy 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> • zná zásady správné výživy a aplikuje je při plánování pokrmů a jídelníčků; • hodnotí klady a zápory výživy jedince i skupiny v prevenci a ochraně zdraví; 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- specifikuje druhovou kvalifikaci potravin;
- specifikuje vhodné a nevhodné potraviny podle požadavků na jednotlivé stravovací kategorie;
- zná zásady pro sestavování a skladbu jídelních lístků;
- vykonává základní administrativní a početní úkony;
- orientuje se v dostupných tabulkách výživových hodnot potravin a dokáže posoudit nutriční hodnoty jednotlivých potravin;
- orientuje se v dostupných elektronických databázích nutričních programů;
- dokáže posoudit nutriční hodnotu potravin;
- stanovuje a vypočítá na základě vzorců a rovnic základní bazální metabolismus jedince a jeho celkovou denní energetickou potřebu, množství jednotlivých živin a jejich procentuální zastoupení v rámci celkové energetické potřeby a navrhuje adekvátní nutriční zajištění;
- kontroluje přípravu stravy v souladu s poznatky zdravé a léčebné výživy, zejména ve stravovacích provozech školských zařízení;
- seznámí se s novými poznatky založenými na důkazech podle spolehlivosti a věrohodnosti informací;
- zpracuje cenovou kalkulaci jednotlivých pokrmů a jídelních sestav;
- vyhodnocuje a posuzuje adekvátnost své činnosti;
- zná platnou legislativu hygieny, zpracování, distribuci a uchování potravin.
- konkretizuje obecné zásady výživy;
- dokáže vysvětlit potřebu změn ve stravování, dokáže se přizpůsobit aktuálním změnám v nutričních doporučeních;
- umí sestavovat a plánovat pokrmy na základě správných kombinací potravin a technologických postupů;
- sestaví jídelní lístky s ohledem na individuální odlišnosti pro různé stravovací kategorie;
- propočítává a zhodnotí energetickou a biologickou hodnotu naplánované stravy;
- dokáže sestavit jednotlivé rozpisy jídel podle specifického nutričního zadání.
- podporuje zdraví při dodržování zdravého životního stylu v jednotlivých obdobích lidského života.
- efektivně edukuje a poskytuje informace při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit, ve vztahu k podpoře výběru vhodných potravin,
- vysvětlí úlohu výživy a zdraví na komunitní úrovni (škola, regionální politika, rizikové skupiny obyvatelstva)
- uvede preventivní programy a jejich úloha při výchově ke zdraví
- aplikuje základní poznatky legislativy v praxi
- umí vysvětlit funkci státního dozoru jak preventivního, tak běžného na úseku ochrany veřejného zdraví.

Obsah modulu:

- Stanovení energetické potřeby zdravého jedince, výpočet celkové denní energetické potřeby a fyziologického podílu základních živin a mikroživin.
- Hodnocení nutričních hodnot jednotlivých jídelníčků ve vztahu k doporučeným výživovým normám, referenčním hodnotám živin.
- Zásady pro sestavování jídelních lístků, sestavování správných kombinací potravin, pokrmů a technologických postupů, plánování dlouhodobých rozvrhů stravy s ohledem na pestrost, roční období, stravovací kategorii, zásady zdravé výživy a zadanými požadavky na obsah jednotlivých výživových složek.
- Tabulky výživových hodnot potravin, tištěné a internetové zdroje a jejich použití. Seznámení se s používanými softwary pro výpočet nutričních hodnot. Základní početní úkony, převody měrných jednotek, výpočet obsahu specifikovaných živin a nutrientů v jídelníčku.
- Zpracování tiskopisů (např. jídelníčky), normování pokrmů, evidence finančních nákladů a jejich vyúčtování.
- Podpora a udržení zdraví při dodržování zdravého životního stylu v jednotlivých obdobích lidského života.
- Efektivní edukace a poskytování informací při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit, ve vztahu k podpoře výběru vhodných potravin,
- Úloha výživy a zdraví na komunitní úrovni (škola, regionální politika, rizikové skupiny obyvatelstva)

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Preventivní programy a jejich úloha při výchově ke zdraví
- Základní poznatky legislativy na úseku ochrany spotřebitele v EU a ČR a s fungováním systémů rychlé výstrahy jak celosvětovými, tak se systémy EU.
- Funkce státního dozoru jak preventivního, tak běžného na úseku ochrany veřejného zdraví.
- Alternativní výživové směry.

Témata aplikována na tyto stravovací kategorie:

- Výživa kojenců a batolat, dětí předškolního, školního věku, dospívajících a adolescentů.
- Školní stravování a dietní školní stravování.
- Výživa dospělé populace dle pracovního zatížení.
- Výživa těhotných a kojících žen.
- Výživa seniorů.
- Výživa sportovců.

Metody výuky:

Přednáška, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, skupinová práce, projektové vyučování, metody kritického myšlení, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky:

Centrum pro databázi složení potravin. [online]. [cit. 2013-09-09]. Dostupné z: <http://www.czfcdb.cz/>
Dietary guidelines for Americans 2015-2020: Eighth edition [online]. [cit. 2019-12-13]. Dostupné z: <https://health.gov/dietaryguidelines/2015/guidelines/>

Food-Based Dietary Guidelines in Europe [online]. [cit. 2019-12-13]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/jrc/en/health-knowledge-gateway/promotion-prevention/nutrition/food-based-dietary-guidelines>

ELIÁŠOVÁ, Jana, KŘÍŽOVÁ, Andrea a Marie MARTIŇÁKOVÁ, 2016. Principy skladby jídelních lístků v dietním stravování a technologie přípravy pokrmů, Příručka k praktickému cvičení (Určeno pro nutriční terapeutky, nutriční asistenty a pracovníky zabývající se přípravou léčebné stravy) [online]. Brno. ISBN 978-80-88058-93-9.

GREGORA, Martin a Dana ZÁKOSTELECKÁ, 2014. *Jídelníček kojenců a malých dětí*. 3. dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-4773-6.

GREGORA, Martin. 2014. *Kuchařka pro rodiče malých dětí*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5198-6.

HAVLÍK, Jaroslav a Milan MAROUNEK. 2013. *Živiny a živinové potřeby člověka*: 2. vyd. V Praze: Česká zemědělská univerzita. ISBN 978-80-213-2374-2.

HOLEČEK, Milan, 2016. *Regulace metabolismu základních živin u člověka*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum. ISBN i 978-80-246-2976-6.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- HŘIVNOVÁ, Michaela. 2014. *Základní aspekty výživy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, ISBN 978-80-244-4034-7.
- JURENÍKOVÁ, Petra, 2010. *Zásady edukace v ošetrovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-802-4721-712.
- MACH, Ivan, 2012. *Doplňky stravy: jaké si vybrat při sportu i v každodenním životě*. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-4353-0.
- MÜLLEROVÁ, Dana a Anna AUJEZDSKÁ, 2014. *Hygiena, preventivní lékařství a veřejné zdravotnictví*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2510-2.
- NEVORAL, Jiří. 2013. *Praktická pediatrická gastroenterologie, hepatologie a výživa*. Praha: Mladá fronta, Edice postgraduální medicíny. ISBN 978-80-204-2863-9.
- © MÜLLEROVÁ, D., TYCHTL, Z., MÜLLER, L, BRÁZDOVÁ, Z.: *Softwarový program NutriDAN. Nutriservis*. [online]. [cit. 2019-11-10]. Dostupné z: <http://www.nutriservis.cz/cs/Nutridatabáze>. [online]. [cit. 2019-11-10]. Dostupné z: <http://www.nutridatabaze.cz/>
- Nutripro: nutriční software profesionálů* [online]. ©2013 Fitsport-komplex s.r.o. [cit. 2019-11-22]. Dostupné z: <https://nutripro.cz/>
- POUROVÁ, Veronika a Andrea JAKEŠOVÁ, 2019. *O výživě*. Praha: Pointa. ISBN: 978-80-88335-68-9.
- Referenční hodnoty pro příjem živin: (DACH) [online]. 2.vydání. Praha: Společnost pro výživu, 2019 [cit. 2019-12-12]. ISBN 978-80-906659-3-4.
- ROUBÍK, Lukáš. *Moderní výživa ve fitness a silových sportech*. Praha: Erasport, [2018]. ISBN 978-80-905685-5-6.
- Doporučení pracovní skupiny dětské gastroenterologie a výživy ČPS pro výživu kojenců a batolat [online]. 2014 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.gastroped.cz/doporucene-postupy/>
- Seznam notifikovaných potravin určených pro zvláštní lékařské účely*. 2014. In: [online]. [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.szpi.gov.cz/docDetail.aspx?docid=1065635&docType=ART&nid=12183>
- Výživová doporučení pro obyvatelstvo České republiky. *Výživová doporučení pro obyvatelstvo České republiky* [online]. 2012 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.vyzivaspol.cz/rubrika-dokumenty/konecne-zneni-vyzivovych-doporuceni.html>
- VAŇKOVÁ, Jana. *DietSystem*. Diet System [online]. 2016-2019 [cit. 2019-11-12]. Dostupné z: <http://dietsystem.cz/>
- Výživa a potraviny: časopis Společnosti pro výživu*. Praha: Výživaservis s. r. o., ISSN 1211-846X.
- WIERDSMA, Nicolette, Hinke KRUIZENGA a Rebecca STRATTON, 2017. *Dietetic Pocket Guide*. Amsterdam: VU University Press. ISBN 978-90-8659-754-3.
- ZLATOHLÁVEK, Lukáš, 2020. *Klinická dietologie a výživa*. Praha: Current Media. ISBN 978-80-88129-44-8.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Léčebná výživa</i>	LEV	
Název modulu anglicky	Therapeutic Nutrition		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2., 3.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	2.r.2-2, 3.r. 2-2	ECTS	8
Jiný způsob vyjádření rozsahu	80 hodin (60 hodin teorie, 20 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ANF, PAP, CHP, NAP, TPP, MEH, ZFT, ENO, VYC, ZPE, VPO, KLV		
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah tvoří základ profesionálních dovedností nutričních terapeutů a patří ke komplexu základních odborných předmětů. Poskytuje soubor ucelených poznatků léčebné výživy, principy dietní léčby vztahující se ke skupině jednotlivých systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění. Objasňuje zásady prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění. Připravuje studenty k sestavení, hodnocení individuálních výživových plánů dieto-terapeutických postupů u jednotlivých onemocnění při respektování nutričních potřeb pacientů/klientů v návaznosti na poskytování specifické ošetrovatelské péče v oblasti preventivní a léčebné výživy s využitím informačních technologií. Cílem je, aby se student orientoval v základech procesu nutriční péče (nutriční diagnózy, intervence a monitoringu). Součástí předmětu je technologická příprava základních a speciálních druhů léčebné výživy.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností v rámci uplatňování léčebné výživy v praxi <p>Po absolvování modulu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislosti mezi výživou a zdravím, charakterizuje jednotlivé složky stravy • definuje základní pojmy z oblasti výživy • vyhodnotí energetickou potřebu organismu a vypočítá potřebu základních živin pro jednotlivce • objasní výživové nároky jedince s ohledem na věk, pohlaví a zdravotní stav • porovná některé alternativní způsoby výživy z hlediska výživových potřeb a poukáže na jejich rizika • rozlišuje základní druhy léčebných diet a jejich indikace • zná zásadami přípravy stravy a alternativními způsoby podávání – parenterální a enterální výživě při 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

jednotlivých onemocněních

- uvede rizika podvýživy a nadměrné výživy
- umí zhodnotit stavu výživy a energeticko-nutriční bilanci
- uplatňuje principy dietní léčby vztahující se ke skupině jednotlivých systémových poruch
- ovládá postupy léčebné výživy u jednotlivých onemocnění.
- objasní význam prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění.
- umí sestavit a hodnotit individuálních výživové plány dieto-terapeutických postupů u jednotlivých onemocnění
- poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči v oblasti preventivní a léčebné výživy
- využívá informační technologie v léčebné výživě – pracuje s nutričními programy
- aplikuje v praxi proces nutriční péče (nutriční diagnózy, intervence a monitoringu).
- uvede zásady technologické přípravy základních a speciálních druhů léčebné výživy.

Obsah modulu:

- Charakteristika preventivní a léčebné výživy
- Principy dietní léčby vztahující se ke skupině jednotlivých systémových poruch
- Postupy léčebné výživy u jednotlivých onemocnění (kardiovaskulárního systému, respiračního systému, gastrointestinálního traktu, nervového systému, ledvin a močových cest, poruch metabolismu, onemocnění krve a krvetvorných orgánů, onemocnění žláz s vnitřní sekrecí, u chirurgických onemocnění, v perioperační péči, u nemocí pohybového ústrojí, v gynekologii a porodnictví, v onkologii a paliativní péči, u poruch imunity, v dermatovenerologii, v psychiatrii, v infekčním lékařství)
- Zásady prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění
- Metody zjišťování výživové anamnézy, vyhodnocení stavu výživy, možnosti řešení nedostatků ve výživě, hodnocení energeticko-nutriční bilance u nemocných.
- Základní druhy léčebných diet – dietetika, enterální a parenterální výživa.
- Sestavení a hodnocení individuálních výživových plánů dieto-terapeutických postupů u jednotlivých onemocnění
- Poskytování specifické ošetrovatelské péče v oblasti preventivní a léčebné výživy
- Využití informačních technologií v léčebné výživě – práce s nutričními programy
- Aplikace procesu nutriční péče (nutriční diagnózy, intervence a monitoringu).
- Zásady technologické přípravy základních a speciálních druhů léčebné výživy

Metody výuky:

Přednáška, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, skupinová práce, projektové vyučování, metody kritického myšlení, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Studijní literatura a pomůcky:

Základní:

SVAČINA, Š. a kol. *Dietologie pro lékaře, farmaceuty, zdravotní sestry a nutriční terapeuty*. Praha: Triton, 2013. ISBN 978-80-7387-699-9.

KASPER, H. *Výživa v medicíně a dietetika*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. ISBN 978-80-247-4533-6.

KOHOUT, P., RUŠAVÝ, Z., ŠERCLOVÁ, Z. *Vybrané kapitoly z klinické výživy I*. Praha: Forsapi, 2010. ISBN 978-80-87250-08-2.

KOHOUT, P. a kol. *Vybrané kapitoly z klinické výživy II*. Praha: Forsapi, 2016. ISBN 978-80-87250-32-7

ZLATOHLÁVEK, L. *Klinická dietologie a výživa*. Current Media s.r.o. ISBN 978-80-88129-03-5.

NEVORAL, J. *Výživa v dětském věku*. Jinočany: H & H, 2003. ISBN 80-86022-93-5.

FRÜHAUF, P., SZITÁNYI, P. *Výživa v pediatrii*. Praha: Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, 2013. ISBN 978-80-87023-26-6.

Doporučená:

ELIÁŠOVÁ, Jana, KŘÍŽOVÁ, Andrea a Marie MARTIŇÁKOVÁ, 2016. *Principy skladby jídelních lístků v dietním stravování a technologie přípravy pokrmů, Příručka k praktickému cvičení (Určeno pro nutriční terapeuty, nutriční asistenty a pracovníky zabývající se přípravou léčebné stravy)* [online]. Brno. ISBN 978-80-88058-93-9.

HŘIVNOVÁ, Michaela. 2014. *Základní aspekty výživy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, ISBN 978-80-244-4034-7.

JURENÍKOVÁ, Petra, 2010. *Zásady edukace v ošetrovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-802-4721-712.

NEVORAL, Jiří. 2013. *Praktická pediatrická gastroenterologie, hepatologie a výživa*. Praha: Mladá fronta, Edice postgraduální medicíny. ISBN 978-80-204-2863-9.

© MÜLLEROVÁ, D., TYCHTL, Z., MÜLLER, L, BRÁZDOVÁ, Z: *Softwarový program NutriDAN*.

Nutriservis. [online]. [cit. 2019-11-10]. Dostupné z: <http://www.nutriservis.cz/cs/>

Nutridatabáze. [online]. [cit. 2019-11-10]. Dostupné z: <http://www.nutridatabaze.cz/>

Nutripro: nutriční software profesionálů [online]. ©2013 Fitsport-komplex s.r.o. [cit. 2019-11-22]. Dostupné z: <https://nutripro.cz/>

POUROVÁ, Veronika a Andrea JAKEŠOVÁ, 2019. *O výživě*. Praha: Pointa. ISBN: 978-80-88335-68-9.

Referenční hodnoty pro příjem živin: (DACH) [online]. 2.vydání. Praha: Společnost pro výživu, 2019 [cit. 2019-12-12]. ISBN 978-80-906659-3-4.

Seznam notifikovaných potravin určených pro zvláštní lékařské účely. 2014. In: [online]. [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.szpi.gov.cz/docDetail.aspx?docid=1065635&docType=ART&nid=12183>

Výživová doporučení pro obyvatelstvo České republiky. *Výživová doporučení pro obyvatelstvo České republiky* [online]. 2012 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.vyzivaspol.cz/rubrika-dokumenty/konecne-zneni-vyzivovych-doporuceni.html>

VAŇKOVÁ, Jana. *DietSystem*. Diet System [online]. 2016-2019 [cit. 2019-11-12]. Dostupné z: <http://dietsystem.cz/>

Výživa a potraviny: časopis Společnosti pro výživu. Praha: Výživaservis s. r. o., ISSN 1211-846X.

WIERDSMA, Nicolette, Hinke KRUIZENGA a Rebecca STRATTON, 2017. *Dietetic Pocket Guide*. Amsterdam: VU University Press. ISBN 978-90-8659-754-3.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Klinická výživa</i>	KLK	
Název modulu anglicky	Clinical Nutrition		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2.r., 3.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	2.r.2-2, 3r.2-2	ECTS	8
Jiný způsob vyjádření rozsahu	80 hodin (60 hodin teorie, 20 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ANF, PAP, CHP, NAP, TPP, MEH, ZFT, ENO, VYC, ZPE, VPO, LEV, NPK		
Anotace modulu:			
<p>Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Předmět podává základní informace o možnostech a způsobech nutriční intervence u jedinců s poruchami výživy (malnutrice v širším slova smyslu). Zahrnuje problematiku podvýživy, nadměrné výživy, obezity, dyslipidemie a metabolického syndromu a nejčastějších metabolických vad. Výuka se zaměřuje na diagnostiku nutričních poruch a možnosti jejich léčby v běžné klinické praxi. Součástí je i oblast ekonomických a etických aspektů nutriční podpory, porozumění výsledkům klinického výzkumu a nástin možných pokroků v blízké budoucnosti. Praktická výuka je zaměřena na způsoby nutriční intervence včetně enterální a parenterální výživy.</p>			
Cíle modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností v rámci uplatňování klinické výživy v praxi 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislosti mezi výživou a zdravím, charakterizuje jednotlivé složky stravy • definuje základní pojmy z oblasti výživy • vyhodnotí energetickou potřebu organismu a vypočítá potřebu základních živin pro jednotlivce • objasní výživové nároky jedince s ohledem na věk, pohlaví a zdravotní stav • porovná některé alternativní způsoby výživy z hlediska výživových potřeb a poukáže na jejich rizika • rozlišuje základní druhy léčebných diet a jejich indikace • zná zásady přípravy stravy a alternativními způsoby podávání – parenterální a enterální výživě při jednotlivých onemocněních • uvede rizika podvýživy a nadměrné výživy • umí zhodnotit stavu výživy a energeticko-nutriční bilanci 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu:

- Historie klinické výživy
- Poruchy výživy – definice, dělení, přehled
- Příčiny a ovlivňující faktory poruch výživy (individuální, rodinné, sociokulturní, endokrinní a genetické)
- Diagnostika nutričních poruch
- Postupy vyšetření nutričního stavu včetně screeningu malnutrice, screeningové testy, škály
- Problematika podvýživy - primární malnutrice – proteinová a energetická malnutrice – Kwashiorkor, marasmus, sekundární malnutrie – snížený perorální příjem v důsledku sníženého perorálního příjmu, zvýšené ztráty výživných látek, zvýšené potřeby při některých onemocněních
- Mentální anorexie, mentální bulimie, ortorexie
- Zdravotní důsledky poruch příjmu potravy
- Problematika nadměrné výživy – obezita, dyslipidémie
- Metabolický syndrom a nejčastější metabolické vady
- Výživa pacientů v extrémním stavu a výživa nemocných s COVID-19
- Akutní a chronické komplikace poruch výživy
- Nutriční intervence u jedinců s poruchami výživy
- Způsoby nutriční intervence - enterální a parenterální výživa
- Terapeutické postupy a možnosti jejich léčby nutričních poruch v běžné klinické praxi
- Ekonomické a etické aspekty nutriční podpory
- Psychoterapeutické intervence u pacientů s poruchami výživy
- Komplexní terapeutické přístupy a jejich uplatnění v klinické praxi
- Organizace nutriční podpory včetně pravomocí kompetencí jednotlivých profesí
- Edukace klientů s poruchami výživy – příprava edukačních plánů
- Aplikace klinického výzkumu a nástin možných pokroků v blízké budoucnosti v oblasti klinické výživy

Metody výuky:

Přednáška, cvičení, diskuze, konzultace, řízené samostudium, skupinová práce, projektové vyučování, metody kritického myšlení, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Studijní literatura a pomůcky:

Základní:

- KOHOUT, P. a kol. *Klinická výživa*. Praha: Galén, 2021. ISBN 978-80-7492-555-9
- ŠVAČINA, Š. a kol. *Dietologie pro lékaře, farmaceuty, zdravotní sestry a nutriční terapeuty*. Praha: Triton, 2013. ISBN 978-80-7387-699-9.
- KASPER, H. *Výživa v medicíně a dietetika*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. ISBN 978-80-247-4533-6.
- KOHOUT, P., RUŠAVÝ, Z., ŠERCLOVÁ, Z. *Vybrané kapitoly z klinické výživy I*. Praha: Forsapi, 2010. ISBN 978-80-87250-08-2.
- KOHOUT, P. a kol. *Vybrané kapitoly z klinické výživy II*. Praha: Forsapi, 2016. ISBN 978-80-87250-32-7
- ZLATOHLÁVEK, L. *Klinická dietologie a výživa*. Current Media s.r.o. ISBN 978-80-88129-03-5.
- NEVORAL, J. *Výživa v dětském věku*. Jinočany: H & H, 2003. ISBN 80-86022-93-5.
- FRÜHAUF, P., SZITÁNYI, P. *Výživa v pediatrii*. Praha: Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, 2013. ISBN 978-80-87023-26-6.

Doporučená:

- Centrum pro databázi složení potravin. [online]. [cit. 2013-09-09]. Dostupné z: <http://www.czfcdb.cz/>
- Dietary guidelines for Americans 2015-2020: Eighth edition* [online]. [cit. 2019-12-13]. Dostupné z: <https://health.gov/dietaryguidelines/2015/guidelines/>
- Food-Based Dietary Guidelines in Europe* [online]. [cit. 2019-12-13]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/jrc/en/health-knowledge-gateway/promotion-prevention/nutrition/food-based-dietary-guidelines>
- ELIÁŠOVÁ, Jana, KŘÍŽOVÁ, Andrea a Marie MARTIŇÁKOVÁ, 2016. Principy skladby jídelních lístků v dietním stravování a technologie přípravy pokrmů, Příručka k praktickému cvičení (Určeno pro nutriční terapeuty, nutriční asistenty a pracovníky zabývající se přípravou léčebné stravy) [online]. Brno. ISBN 978-80-88058-93-9.
- GREGORA, Martin a Dana ZÁKOSTELECKÁ, 2014. *Jídelníček kojenců a malých dětí*. 3. dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-4773-6.
- HAVLÍK, Jaroslav a Milan MAROUNEK. 2013. *Živiny a živinové potřeby člověka*: 2. vyd. V Praze: Česká zemědělská univerzita. ISBN 978-80-213-2374-2.
- HŘIVNOVÁ, Michaela. 2014. *Základní aspekty výživy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, ISBN 978-80-244-4034-7.
- NEVORAL, Jiří. 2013. *Praktická pediatrická gastroenterologie, hepatologie a výživa*. Praha: Mladá fronta, Edice postgraduální medicíny. ISBN 978-80-204-2863-9.
- © MÜLLEROVÁ, D., TYCHTL, Z., MÜLLER, L, BRÁZDOVÁ, Z: *Softwarový program NutriDAN. Nutriservis*. [online]. [cit. 2019-11-10]. Dostupné z: <http://www.nutriservis.cz/cs/>
- Nutridatabáze*. [online]. [cit. 2019-11-10]. Dostupné z: <http://www.nutridatabaze.cz/>
- Nutripro: nutriční software profesionálů* [online]. ©2013 Fitsport-komplex s.r.o. [cit. 2019-11-22]. Dostupné z: <https://nutripro.cz/>
- POUROVÁ, Veronika a Andrea JAKEŠOVÁ, 2019. *O výživě*. Praha: Pointa. ISBN: 978-80-88335-68-9.
- Doporučení pracovní skupiny dětské gastroenterologie a výživy ČPS pro výživu kojenců a batolat [online]. 2014 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.gastroped.cz/doporucene-postupy/>
- Seznam notifikovaných potravin určených pro zvláštní lékařské účely*. 2014. In: [online]. [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.szpi.gov.cz/docDetail.aspx?docid=1065635&docType=ART&nid=12183>
- Výživová doporučení pro obyvatelstvo České republiky. *Výživová doporučení pro obyvatelstvo České republiky* [online]. 2012 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.vyzivaspol.cz/rubrika-dokumenty/konecne-zneni-vyzivovych-doporuceni.html>
- VAŇKOVÁ, Jana. *DietSystem*. Diet System [online]. 2016-2019 [cit. 2019-11-12]. Dostupné z: <http://dietsystem.cz/>
- ZLATOHLÁVEK, Lukáš, 2020. *Klinická dietologie a výživa*. Praha:Current Media.ISBN978-80-88129-44-8.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Nutriční péče v klinických oborech</i>	NPK	
Název modulu anglicky	Nutritional Care in Clinical Fields		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2.r., 3.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	2.r.2-2, 3.r.3-3	ECTS	10
Jiný způsob vyjádření rozsahu	100 hodin (60 hodin teorie, 40 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ANF, PAP, CHP, NAP, TPP, MEH, ZFT, ENO, VYC, ZPE, VPO, KLV, LEV		
Anotace modulu:			
<p>Obsahem je komplex okruhů - předmětů, které tvoří základy znalostí jednotlivých klinických oborů, navazuje na znalosti získané v ostatních odborných modulech. Všechny okruhy jsou koncipovány jako teoreticko-praktické celky a jsou základem pro výuku hodnocení výživového stavu a speciálních výživových požadavků při jednotlivých onemocněních. Předmět poskytuje teoretické znalosti pro pochopení příčin a klinického obrazu chorob, klinické příčiny nemocí a jejich symptomatologii, klinickou propedeutiku, hodnocení stavu výživy, se zaměřením na možnosti ovlivnění patologických stavů výživou.</p>			
VNITŘNÍ LÉKAŘSTVÍ			
<p>Anotace předmětu: Obsah je zaměřen na specifika nutriční péče v oborech interního lékařství, zejména v gastroenterologii, kardiologii, diabetologii, obezitologii, nefrologii, pneumologii i ostatních klinických oborech. Obsahově je zaměřen na nemoci gastrointestinálního traktu včetně onemocnění jater, žlučníku a slinivky břišní, nemoci kardiovaskulárního systému, na etiologii metabolických poruch, zejména diabetes mellitus, nemoci ledvin a močových cest, respirační choroby, poruchy žláz vnitřní sekrecí, choroby krve a krevetvorby atd. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení v jednotlivých oborech. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu a změny životního stylu v rámci prevence a léčby.</p>			
CHIRURGIE			
<p>Anotace předmětu: Náplň okruhu podává ucelené informace o specifiku individuálních předoperačních a pooperačních výživových plánů dle základního onemocnění chirurgického charakteru. Obsahově bude zaměřen na jednotlivá chirurgická onemocnění zejména v souvislosti s pooperační léčbou a včetně nemoci pohybového ústrojí. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody, operační přístupy). Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu.</p>			
PEDIATRIE			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Anotace předmětu: Téma je orientováno na základní poznatky pro poskytování kvalitní výživy v dětském věku. Obsah je zaměřen na nemoci kojeneckého a dětského věku ve všech věkových stádiích. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou specifickou pro dětský věk (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Umožňuje studentům komplexní pohled na růst a vývoj zdravého i nemocného dítěte s ohledem na preventivní a léčebnou výživu. Cílem je poskytnout studentům poznatky o specifických individuálních potřebách dítěte v souvislosti s patologickými stavy a onemocněním dětského věku. Součástí předmětu je problematika edukace dětí a osob o dítě pečujících.

GYNEKOLOGIE

Anotace předmětu: Obsah je zaměřen na výživu a zdravý životní styl žen, zahrnuje souhrnnou prekoncepční péči. Současně je v obsahu předkládána problematika gynekologických onemocnění. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení v gynekologii. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci žen.

GERONTOLOGIE

Anotace předmětu: Téma je svým obsahem zaměřeno na specifika nutriční péče s cílem prevence karencních stavů a jejich řešení v rámci péče o seniory. Součástí jsou poznatky o vývojových změnách ve vyšším věku a nejčastějších onemocněních. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou specifickou pro vyšší věk (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb u seniorů zejména s ohledem na onemocnění a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci, v zařízeních sociální péče a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci v rámci léčby uchování kvality života.

PSYCHIATRIE

Anotace předmětu: Obsah poskytuje poznatky zaměřené na specifika nutriční podpory v psychiatrii. Součástí jsou základní poznatky o nemocech v psychiatrii. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou specifickou pro duševní onemocnění (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik pacientů/klientů s psychickým onemocněním a jejich řešení. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu.

INFEKČNÍ LÉKAŘSTVÍ

Anotace předmětu: Téma podává informace o nejčastějších stavech spojených se závažným infekčním onemocněním a s realizací nutriční podpory v péči o pacienta se závažnou infekcí. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou nejčastějších infekčních onemocnění (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení.

ONKOLOGIE

Anotace předmětu: Náplň okruhu je zaměřena na specifika nutriční podpory pacientů/klientů vzhledem ke způsobu onkologické léčby. Téma bude zaměřeno na nejčastější onkologická onemocnění (maligní i benigní). Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou onkologických onemocnění (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci i v době rekonvalescence. Předmět seznamuje studenty s oblastí následné péče a vede je k pochopení paliativní péče. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu.

Cíle modulu:

- umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací
- získat informace z různých zdrojů
- zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů
- umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě
- schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- propojit teoretické vědomosti v praktických modulech
- vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice
- získat znalostí, vědomostí a dovedností v rámci uplatňování nutriční péče v klinických oborech v praxi

Po absolvování modulu student:

- vysvětlí význam zdraví pro jedince a celou společnost, faktory ovlivňující zdraví, význam prevence
- seznámí se s příčinami, příznaky, projevy onemocnění jednotlivých systémů lidského organismu s důrazem na specifika u dětí a starých lidí
- dovede popsat subjektivní a objektivní příznaky jednotlivých onemocnění v jednotlivých klinických oborech, orientuje se v základech klinické propedeutiky
- zná klinické příčiny nemocí a symptomatologii klinického obrazu jednotlivých chorob,
- umí zhodnotit výživový stav nemocného a uplatňuje znalost speciálních výživových požadavků při jednotlivých onemocněních, definuje jednotlivé složky nutné k hodnocení stavu výživy;
- charakterizuje části propedeutické diagnostiky (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody)
- vyjmenuje možnosti ovlivnění patologických stavů výživou v jednotlivých klinických oborech
- umí posoudit nutriční potřebu, identifikuje nutriční rizika a uplatňuje možnosti jejich řešení v jednotlivých oborech
- dokáže stanovit terapeutické plány stravování individuálních klientů
- aplikuje proces nutriční péče při hospitalizaci v době rekonvalescence a v domácím prostředí
- zná zásady dietoterapie jako součást medicínského managementu, vymezí úlohu nutričních týmů
- orientuje se v záznamech zdravotnické dokumentace a uplatní vybrané záznamy při zpracování nutriční anamnézy, protokolu a dietoterapeutického plánu pracuje s dokumentací hodnocení výživového stavu a efektu nutriční péče, používá odborné pomůcky při aplikaci a hodnocení nutriční terapie
- zvládne odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu o změnách životního stylu v rámci prevence a léčby jednotlivých nemocí a chorobných stavů v následujících klinických oborech:
- respektuje úkoly a cíle nutričního týmu;

Obsah modulu:

- Klinická propedeutika - klinické příčiny nemocí a symptomatologie klinického obrazu jednotlivých chorob, hodnocení výživového stavu a speciálních výživových požadavků při jednotlivých onemocněních
- Propedeutická diagnostika (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody)
- Hodnocení stavu výživy, možnosti ovlivnění patologických stavů výživou v jednotlivých klinických oborech
- Posouzení nutričních potřeb, identifikace nutričních rizik a jejich řešení v jednotlivých oborech
- Stanovení terapeutických plánů stravování individuálních klientů
- Proces nutriční péče při hospitalizaci v době rekonvalescence a v domácím prostředí
- Dietoterapie jako součást medicínského managementu, úloha nutričních týmů
- Dietoterapie jako součást léčebně preventivní péče, jako reakce na změny výživového stavu
- Způsoby zajišťování výživy a nutriční péče
- Dokumentace výživového stavu a efektu nutriční péče, odborné pomůcky při aplikaci a hodnocení nutriční terapie
- Odborná edukace jako součást komplexního léčebného procesu o změnách životního stylu v rámci prevence a léčby jednotlivých nemocí a chorobných stavů v následujících klinických oborech:

VNITŘNÍ LÉKAŘSTVÍ

- poruchy a postižení gastrointestinálního traktu
- nemoci jater, žlučníku a slinivky břišní
- nemoci kardiovaskulárního systému
- onemocnění diabetes mellitus

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- nemoci ledvin a močových cest
- onemocnění dýchacího systému
- akutní stavy v interním lékařství
- komplikovaná postižení
- poruchy lipidového metabolismu
- poruchy žláz s vnitřní sekrecí
- choroby krve a krevetvorby

CHIRURGIE

- specifika individuálních předoperačních a pooperačních výživových plánů dle základního onemocnění chirurgického charakteru
- předoperační nutriční příprava, realimentace výživou
- systém výživy bezprostředně po operaci, reakce výživy na změny v organismu po operačním zákroku
- problematika nutriční péče po transplantaci
- komplikace operační léčby
- jednotlivá chirurgická onemocnění zejména v souvislosti s pooperační léčbou
- nemoci pohybového ústrojí – degenerativní a zánětlivá kloubní onemocnění, osteopatie, dna

PEDIATRIE

- základní poznatky pro poskytování kvalitní výživy v dětském věku
- růst a vývoj zdravého i nemocného dítěte s ohledem na preventivní a léčebnou výživu.
- nemoci kojeneckého a dětského věku ve všech věkových stádiích
- propedeutickou diagnostikou specifickou pro dětský věk (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody).
- Nutriční péče v pediatrii při chorobách GIT, při diabetu mellitu, při ledvinových onemocněních, alergiích, infekčních nemocech, vrozených metabolických poruchách
- specifika individuálních potřeb dítěte v souvislosti s patologickými stavy a onemocněním dětského věku v nutriční péči
- edukace dětí a osob o dítě pečujících v oblasti zajištění výživy v souvislosti s onemocněním

GYNEKOLOGIE

- výživa a zdravý životní styl žen
- prekoncepční péče, neplodnost
- těhotenská rizika se vztahem k výživě
- gastrointestinální problematika v těhotenství
- gestační diabetes mellitus
- potřeba energie a živin po porodu a v šestinedělí z hlediska fyziologie i patofyziologie
- výživa po závažnějších gynekologických operacích
- dietoterapie akutních příhod v gynekologii a v porodnictví
- těhotenská rizika se vztahem k výživě
- gastrointestinální problematika v těhotenství
- nutriční péče při gynekologických onemocněních – gynekologické záněty, nádory

GERONTOLOGIE

- specifika nutriční péče s cílem prevence karetních stavů a jejich řešení v rámci péče o seniory
- vývojové změny ve vyšším věku, nejčastější zdravotní potíže seniorů
- nejčastější onemocnění seniorů z pohledu nutriční péče a možnosti jejich řešení

PSYCHIATRIE A NEUROLOGIE

- základní poznatky o nemocech v psychiatrii a neurologii
- specifika nutriční podpory v psychiatrii a neurologii
- poruchy příjmu potravy

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- alternativní přístupy v péči o nemocné s duševním či neurologickým postižením

INFEKČNÍ LÉKAŘSTVÍ

- nejčastější stavy spojené se závažným infekčním onemocněním
- alimentární nákazy postihující gastrointestinální trakt
- realizace nutriční podpory v péči o pacienta se závažnou infekcí
- specifika nutriční péče při Kovidu 19

ONKOLOGIE

- výživa a prevence onkologických onemocnění
- výživové faktory v patogenezi nádorů
- nejčastější onkologická onemocnění (maligní i benigní)
- terapie a nutriční podpora v onkologii
- specifika nutriční podpory pacientů/klientů vzhledem ke způsobu onkologické léčby (radioterapie, chemoterapie, biologická léčba)
- specifika nutriční péče v paliativní onkologické péči
- specifika nutriční péče v terminálním stadiu onkologického onemocnění
- hospicová nutriční péče

DALŠÍ OBLASTI NUTRIČNÍ PÉČE V KLINICKÝCH OBORECH

- dialyzační program a transplantace ledvin z pohledu nutriční péče
- aspekty nutriční péče ve stomatologii, otorinolaryngologii, dermatovenerologii, oftalmologii
- nutriční podpora nemocných v těžkých stavech
- nutriční péče v komunitní a domácí péči – specifika při zajištění stravování
- výživové požadavky vybraných cílových skupin z pohledu rizikových aspektů ve výživě (handicapovaní klienti, bezdomovci, klienti závislí na návykových látkách, nezaměstnaní, národnostní menšiny, běženci a další ohrožené skupiny)

Metody výuky:

Přednášky, cvičení, řízené samostudium, metody kritického myšlení, metody řešení problému, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

BUREŠ, Jan, Jiří HORÁČEK a Jaroslav MALÝ, 2014. *Vnitřní lékařství*. Praha: Galén, ISBN 978-80-7492-145-2.

DYLEVSKÝ, Ivan, 2019. *Somatologie: pro předmět Základy anatomie a fyziologie člověka*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2111-3.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- KASPER, Heinrich, 2015. *Výživa v medicíně a dietetika*. Vyd. 11., Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4533-6.
- KLENER, Pavel a Pavel KLENER, 2013. *Principy systémové protinádorové léčby*. 1. vyd. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-4171-0.
- KOHOUT, Pavel, 2011. *Dokumentace a hodnocení nutričního stavu pacientů. Svazek III*. Praha: Forsapi. ISBN 978-80-87250-12-9.
- MOUREK, Jindřich, Miloš VELEMÍNSKÝ a Marek ZEMAN, 2013. *Fyziologie, biochemie a metabolismus pro nutriční terapeuty*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. ISBN 978-80-7394-438-4.
- NEJEDLÁ, Marie, 2015. *Fyzikální vyšetření pro sestry*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4449-0.
- POKRIVČÁK, Tomáš, 2014. *Chirurgie*. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-702-6.
- SHARMA, Sangita, 2018. *Klinická výživa a dietologie: v kostce*. Praha: Grada Publishing. Sestra (Grada). ISBN 978-80-271-0228-0.
- SOUČEK Miroslav, SVAČINA Petr a kol., 2019. *Vnitřní lékařství v kostce*, Praga: Grada. ISBN: 978-80-271-2289-9.
- SVAČINA, Štěpán, 2013. *Obezitologie a teorie metabolického syndromu*. Praha: Triton, ISBN 978-80-7387-678-4.
- ŠPINAR, Jindřich a Ondřej LUDKA, 2013. *Propedeutika a vyšetřovací metody vnitřních nemocí*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4356-1.
- THOMAS, James, MONAGHAN, Tanya, 2018. *Klinické vyšetření-moderní propedeutika*, Praha: Grada. ISBN: 978-80-271-0108-5.
- TOMÍŠKA, Miroslav, 2018. *Výživa onkologických pacientů*. Praha: Mladá fronta. ISBN 978-80-204-4064-8.
- VOKURKA, Martin, 2018. *Patofyziologie pro nelékařské směry*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-3563-7.
- VRABLÍK, Michal, MAREK, Josef, ed, 2019. *Markova farmakoterapie vnitřních nemocí*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5078-1.
- ZLATOHLÁVEK, Lukáš, 2020. *Klinická dietologie a výživa*. Praha: Current Media. ISBN 978-80-88129-44-8.
- Otevřené digitální zdroje:**
KOVÁŘOVÁ, Eva. *Klinická propedeutika*. [online]. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020 [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/odz/zdrav/121/page00.html>

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Základy ošetrovatelství</i>	ZAO	
Název modulu anglicky	Basics of Nursing		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1r.ZO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r 2-0	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 hodin (15 hodin teorie, 15 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly PAP, VYC, PSK		
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje poznatky o základních bio-psycho-sociálních potřebách pacienta/klienta a možnostech jejich uspokojování. Umožňuje první přímý kontakt s ošetrovatelskou péčí na lůžkovém oddělení v přímé návaznosti na poskytnutí služby pacientovi. Seznamuje s historickým vývojem ošetrovatelství v ČR i ve světě, s multikulturní dimenzí ošetrovatelské péče o individuální potřeby jedince, rodiny a komunity, s hlavními úkoly a funkcemi ošetrovatelství ve společnosti a se současnými trendy progresivního vývoje, jenž souvisí se zvyšováním efektivity zdravotních služeb a se zajišťováním kvality péče o zdraví populace. Učí studenty respektovat práva nemocných, dodržovat zásady zdravotnické etiky i dodržování ochrany a bezpečnosti práce a hygieny stravování. Studijní předmět vhodně dotváří profil absolventa v rámci jeho specializovaného kontaktu s pacienty/klienty u poskytovatelů zdravotních služeb i ošetrovatelským personálem.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice, diskutovat o odborných problémech • získat znalostí, vědomostí a dovedností v rámci uplatňování ošetrovatelských postupů ve vztahu k výživě v praxi <p>Po absolvování modulu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje základní biologické potřeby zdravého a nemocného člověka (voda, vzduch, potrava, spánek, odpočinek, aktivita, udržování tělesné teploty) • klasifikuje základní a speciální zásady péče o výživu hospitalizovaných i v klientů v domácí péči • charakterizuje zásady organizace a řízení zdravotní péče, péče na lůžkovém oddělení • analyzuje typy zařízení a způsob realizace zdravotní a nutriční péče 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- vysvětlí zásady a zvláštnosti podávání stravy nemocným ve vztahu k různým formám způsobu stravování
- dokáže popsat specifika stravování při diagnostických a terapeutických výkonech (před vyšetřením, před a po operačních zákrocích)
- zná formu a průběh vizit se zaměřením na změny dietoterapie
- osvojí si formy a aplikaci enterální a parenterální výživy

Obsah modulu:

- Vývoj ošetrovatelství v České republice a ve světě
- Koncepce ošetrovatelství
- Organizace a řízení zdravotní péče, základní struktura zdravotnického zařízení
- Ošetrovací jednotka, její vybavení
- Nemocnice, hospice, ústavy sociální péče, domácí péče aj.
- Ošetrovatelská dokumentace
- Vizita – formy, druhy, průběh, úkoly zdravotnických pracovníků při vizitě, týmová práce
- Zapojení nutričního terapeuta do práce zdravotnického týmu
- Základní péče o pomůcky – dezinfekce a sterilizace
- Základy podpory a ochrany veřejného zdraví, prevence nozokomiálních nákaz Obecné zásady při manipulaci a ukládání léků, včetně zdravotnických prostředků a prádla dle vyhlášky č. 55/2011 Sb.
- Základní bio-psycho-sociální potřeby a jejich uspokojování jedince, rodiny a komunity s multikulturní dimenzí ošetrovatelské péče (voda, vzduch, potrava, spánek, odpočinek, aktivita, vyměšování, udržování tělesné teploty a ostatních fyziologických funkcí)
- Organizace a realizace zdravotnické péče ve vztahu ke stravování nemocných
- Péče o výživu dětí a dospělých
- Estetika stravování, zásady podávání stravy chodícím nemocným, kultura stolování
- Podávání stravy nemocným, zásady a specifika u chodících, imobilních nemocných a pacientů s nasogastrickou, nasojejunální sondou
- Zvláštnosti podávání stravy dětem, druhy a metody aplikace kojenecké stravy
- Změny ve stravování klientů v souvislosti s diagnostickým a terapeutickým výkonem

Metody výuky:

Přednášky, semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium, aktivizující metody založené na kooperaci a participaci, řešení a rozbor modelových situací.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Studijní literatura a pomůcky

Základní:

ČOUPKOVÁ, Hana a Lenka SLEZÁKOVÁ, 2012. *Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy. 2.*, dopl. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3602-0.

HEJNAROVÁ, Eva a Lenka SLEZÁKOVÁ, 2012. *Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy. 2.*, dopl. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3601-3.

KUTNOHOSRSKÁ, Jana. *Multikulturní ošetřovatelství*, 2013 Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4413-1.

PŘIKRYLOVÁ, Lucie a Lenka SLEZÁKOVÁ, 2014. *Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy. 2.*, dopl. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4342-4.

SIKOROVÁ, Lucie, 2011. *Potřeby dítěte v ošetřovatelském procesu*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3593-1.

ŠAMÁNKOVÁ, Marie, 2011. *Lidské potřeby ve zdraví a nemoci*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3223-7.

ŠPIRUDOVÁ, Lenka. 2014. *Ošetřovatelská péče v interních oborech: poruchy metabolismu a výživy*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik v Opavě, Ústav ošetřovatelství. ISBN 978-80-7248-957-2.

VYTEJČKOVÁ, Renata, SEDLÁŘOVÁ, Petra, WIRTHOVÁ, Vlasta a Jana HOLUBOVÁ, 2011.

Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné I. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3419-4.

VYTEJČKOVÁ, Renata, SEDLÁŘOVÁ, Petra, WIRTHOVÁ, Vlasta a Jana HOLUBOVÁ, 2013.

Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné II. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3420-0.

Doporučená:

HALUZÍKOVÁ, Jana a Bohdana BŘEGOVÁ. 2019. *Ošetřovatelství v nefrologii*. Praha: Grada Publishing, ISBN 978-80-247-5329-4.

KUDLOVÁ, Pavla. 2015. *Ošetřovatelská péče v diabetologii*. Praha: Grada Publishing, ISBN 978-80-247-5367-6.

POKORNÁ, Andrea, 2013. *Ošetřovatelství v geriatрии*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4316-5.

Koncepce ošetřovatelství – vydaná Ministerstvem zdravotnictví, duben 2004. dostupné z:

<https://www.mzcr.cz/koncepce-osetrovatelstvi>

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Etika ve zdravotnictví</i>	ETZ	
Název modulu anglicky	Ethics in Health Service		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r.LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.0-1	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	15 hodin (10 hodin teorie, 5 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly VPO, ZAO, PRP, PSK, ISZ		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Zaměřuje se na etické otázky vykonávání profese nutričního terapeuta, seznamuje s integrací etických principů do etických kodexů a dotýká se etických dilemat v jednání zdravotnických profesionálů vůči pacientům/klientům.			
Cíle modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností v rámci uplatňování etických zásad v praxi 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> • zná a umí vysvětlit základní pojmy etiky, • má přehled o vývoji etiky jako samostatné vědní disciplíny a vývoji etiky ve zdravotnické profesi, • má souhrnný etický přehled o etických společenských normách a etických kodexech v práci zdravotníka, • diskutuje o obsahu a uplatňování etických kodexů v praxi, • uvědomuje si jedinečnost lidského jedince a respektuje jeho individualitu, • diskutuje o závažných etických jevech zdravotnické praxe (např. kvalita, života, eutanázie...) dokáže k nim zaujmout vlastní postoj a umí je podložit argumenty, • orientuje se v Listině základních práv a svobod, Všeobecné deklaraci lidských práv, • dokáže využívat argumentace v etických problémech. 			
Obsah modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • Etika – vědní obor, základní pojmy, význam etiky v ošetrovatelské praxi. • Etické kodexy a normy v práci nutričního terapeuta. • Evropská charta práv a svobod, Úmluva o dětských právech. • Úmluva o lidských právech a biomedicíně. 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Helsinská deklarace.
- Etické normy ve zdravotnickém povolání.
- Základní úkoly nutričního terapeuta z pohledu etického chování.
- Práva pacientů, dětí, právní úprava platná v ČR
- Specifická práva podle věku pacientů a specifických ošetrovatelských oblastí.
- Etické a morální aspekty v rozdílných kulturách respektování hodnot, tradic a náboženských přesvědčení, rovnost mužů a žen v kontextu kultur.
- Aktuální etické problémy ve zdravotnickém povolání.
- Kvalita života a etický přístup k pacientům/klientům ve zdravotní a sociální péči

Metody výuky:

Přednáška, cvičení, diskuse, řízené samostudium, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody kritického myšlení, samostudium

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

BARTŮNĚK, Petr a Radek PTÁČEK a kolektiv. *Etické problémy medicíny na prahu 21. století*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5471-0.

HEŘMANOVÁ, Jana, VÁCHA, Marek, SVOBODOVÁ Hana, ZVONÍČKOVÁ, Marie a Jan SLOVÁK. *Etika v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3469-9.

HUBER, Wolfgang. *Etika – základní otázky života*. Praha: Vyšehrad, 2016. ISBN 978-80-7429-705-2.

KUTNOHORSKÁ, Jana, CICHÁ, Martina a Radoslav GOLDMANN. 2012. *Etika pro zdravotně sociální pracovníky*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3843-7.

MACH, Jan a Jitka STOLINOVÁ. *Právní odpovědnost v medicíně*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7262-686-1.

PTÁČEK, Radek, BARTŮNĚK Petr a Jan MACH. *Lege artis v medicíně*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-5126-9.

PTÁČEK, Radek a Petr BARTŮNĚK. *Naděje v medicíně*. Praha: Grada. 2020. ISBN 978-80-271-4068-8.

PTÁČEK, Radek, Petr BARTŮNĚK a Lukáš PRUDIL. 2011. *Etika a komunikace v medicíně: pro studující ZSF JU*. Vyd. 1. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3976-2.

ŠIMEK, Jiří. *Lékařská etika*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5306-5.

Otevřené digitální zdroje:

SVATOŇOVÁ, Blanka. *Etika ve zdravotnictví*. [online]. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020 [cit. 2021-05-6]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/81?displayType=blocks>

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>První pomoc</i>		PRP
Název modulu anglicky	First Aid		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r.ZO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r. 1-0	ECTS	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	15 hodin (5 hodin teorie, 10 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ANF, PAP, ODT, ZAO, PSK		

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje vědomosti a dovednosti pro poskytování předlékařské první pomoci při náhle vzniklých stavech ohrožujících život, včetně úrazů a nehod. Studenti se seznámí s postupy a zásadami při různých zdravotních poškozujících stavech. Získají dovednosti v rámci praktického nácviku neodkladné resuscitace v rámci platných Guidelines. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového řízení.

Cíle modulu:

- umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací
- získat informace z různých zdrojů
- zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů
- umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě
- schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat
- propojit teoretické vědomosti v praktických modulech
- vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice
- získat znalostí, vědomostí a dovedností o první pomoci a medicíně katastrof
- sledovat nové poznatky a trendy v oboru a všestranně se v dané problematice vzdělávat
- diskutovat o odborných problémech, řešit krizové problémy

Po absolvování modulu student:

- kriticky zhodnotí vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách poskytování první pomoci;
- při vyšetřování a ošetřování zraněného postupuje dle osvojeného jednotného systému pro poskytování první pomoci;
- je schopen zahájit neodkladnou resuscitaci u dítěte a dospělého;
- umí poskytnout první pomoc u zraněného v bezvědomí, při krvácení, při poranění kostí a kloubů a v neodkladných stavech ohrožujících život;
- osvojí si základní obvazovou techniku;
- v případě nutnosti zajistí nezbytný transport zraněného;
- využívá dostupné pomůcky k poskytování první pomoci ;
- dokáže objasnit význam činnosti integrovaného záchranného systému;
- je ztotožněn s vlastnostmi záchránce a uvědomuje si právní odpovědnost;
- uvědomuje si význam osobní ochrany, nutnost efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

nebo vzniku mimořádných událostí.

Obsah modulu:

- Význam a zajištění první pomoci
- Taktika a strategie poskytování první pomoci
- Integrovaný záchranný systém, medicína katastrof
- Řetězec přežití - vitální funkce a jejich vyšetření v terénu, celkové vyšetření
- Obvazová technika v první pomoci
- Vyprošťování, přemísťování a polohování raněných
- Neodkladná resuscitace dětí a dospělého, vč. zajištění dýchacích cest a použití AED
- Neodkladné stavy v traumatologii a chirurgii - krvácení, poranění kostí a kloubů, termická poranění, poleptání, druhy a ošetření ran, tonutí, poranění způsobená zvířaty, crush a blast syndrom, poranění hlavy a mozku, páteře a míchy, hrudníku a břich, náhlé příhody břichní
- Šokové stavy
- Neodkladné stavy v gynekologii a porodnictví – krvácení při poranění rodidel (úraz, poranění), eklampsie a preeklampsie, mimoděložní těhotenství, překotný porod
- Neodkladné stavy v interním lékařství a neurologii - alergické reakce, intoxikace, infarkt myokardu, akutní diabetické komplikace, křečové stavy, cévní mozková příhoda
- První pomoc při mimořádných událostech – odlišnosti taktiky a strategie

Metody výuky:

Demonstrace, nácvik řešení modelových situací, diskuse k vybraným problémům, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody samostatného řízeného učení.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

- BYDŽOVSKÝ, Jan, 2011. *Předlékařská první pomoc*. Praha: Grada. 2011. ISBN 978-80-247-2334-1.
- ČESKÁ RESUSCITAČNÍ RADA: *Doporučené postupy pro resuscitaci ERC*. [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <http://www.resuscitace.cz/?p=3682>
- DOBIÁŠ, Viliam. *Klinická propedeutika v urgentní medicíně*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4571-8.
- KALÁTOVÁ, Dagmar. *První pomoc pro zdravotnické a sociální bakalářské studijní programy*. Příbram: Ústav sv. Jana Nepomuka Neumanna Vysoké školy zdravotnictva a sociálnej práce sv. Alžběty, 2019. ISBN 978-80-88206-15-6.
- KAPOUNOVÁ, Gabriela. *Ošetřovatelství v intenzivní péči*. 2., aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Sestra (Grada). ISBN 978-80-271-0130-6.
- KELNAROVÁ, Jarmila. *První pomoc I: pro studenty zdravotnických oborů*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha:

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Grada, 2012. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-4199-4.

KELNAROVÁ, Jarmila. *První pomoc II: pro studenty zdravotnických oborů. 2.*, přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2013. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-4200-7.

KLEMENTA, Bronislav. et al. 2011. *Resuscitace ve světle nových guidelines*. Praha: Solen. ISBN 978-80-87327-79-1.

LEJSEK, Jan, RUŽIČKA, Petr a Jan BUREŠ, 2013. *První pomoc. 2.* přepracované vydání. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2090-9.

MALÁ, Lucie a David PEŘAN. *První pomoc pro všechny situace: v souladu s evropskými doporučeními 2015*. Ilustroval Radek BENDA. Praha: Vyšehrad, 2016. ISBN 978-80-7429-693-2.

REMEŠ, Roman a Silvia TRNOVSKÁ. 2013. *Praktická příručka přednemocniční urgentní medicíny*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4530-5.

REMEŠ, Roman a Silvia TRNOVSKÁ. *Praktická příručka přednemocniční urgentní medicíny*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4530-5.

SAIBERTOVIÁ, Simona. *První pomoc*. 2014. Brno: LFMU. ISBN 978-80-210-7020-2.

ŠTĚTINA, Jiří. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4578-7.

Zákon č. 123/2003 Sb., *o zdravotnických prostředcích*, ve znění pozdějších předpisů, včetně prováděcích předpisů

Zákon č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému*, ve znění pozdějších předpisů, včetně prováděcích předpisů

Otevřené digitální zdroje:

LISOVÁ Světlana a Jiřina UHROVÁ. *První pomoc a medicína katastrof*. [online]. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=83>

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Organizace a řízení ve zdravotnictví</i>	ORZ	
Název modulu anglicky	Organization and Management in Healthcare		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	3.r.ZO
Rozsah modulu (hodin týdně)	3.r. 2-0	ECTS	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	20 hodin (15 hodin teorie, 5 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly MEH, VPO, VYC, ZAO, ETZ, PSK		
Anotace modulu:			
<p>Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje poznatky základů veřejného zdravotnictví, které se zabývá prevencí nemocí, posilováním a prodlužováním života pomocí organizovaného úsilí společnosti s hlavním cílem dosáhnout co nejvyšší možné úroveň zdraví obyvatelstva. Na základě integrace poznatků biomedicínských a společenských věd poskytne informace o organizaci, struktuře, funkcích a řízení jednotlivých složek systému péče o zdraví. Součástí předmětu je problematika financování zdravotnictví v ČR (státní rozpočet, daně, povinné zdravotní pojištění, financování vlastních zdravotnických zařízení, charitativní organizace, nadace aj.).</p>			
Cíle modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností o organizaci a řízení ve zdravotnictví • diskutovat o odborných problémech 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> • zná cíle Národního programu zdraví specifikuje význam hygieny a epidemiologie při ochraně a podpoře veřejného zdraví • dovede popsat hlavní charakteristiky ochrany a podpory veřejného zdraví a způsoby jeho využití v oblasti zdravotní a sociální péče, • charakterizuje možnosti preventivních opatření při předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví • dovede používat formy a prostředky vedoucí k monitorování a k hodnocení zdravotních rizik z hlediska prevence negativního ovlivnění zdravotního stavu obyvatelstva v praxi, • umí zpracovat edukační program, který lze aplikovat v konkrétní oblasti ochrany veřejného zdraví, • správně používá odbornou terminologii a umí ji vymezit, 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- reflektuje sociální souvislosti nemocí a sociálně-patologická specifika klientů/pacientů,
- charakterizuje strategii péče o zdraví v celosvětovém, státním i regionálním měřítku,
- s oporou o údaje charakterizuje zdravotní stav obyvatelstva a životního prostředí v regionu orientuje se v legislativních předpisech ve vztahu k ochraně veřejného zdraví
- vymezení základní úkoly veřejného zdravotnictví - prevencí nemocí, posilování a prodloužování života s cílem dosáhnout co nejvyšší možné úrovně zdraví obyvatelstva.
- charakterizuje organizaci, strukturu, funkci a řízení jednotlivých složek systému péče o zdraví.
- popíše financování zdravotnictví v ČR (státní rozpočet, daně, povinné zdravotní pojištění, financování vlastních zdravotnických zařízení, charitativní organizace, nadace aj.).

Obsah modulu:

- Zdravotní politika a systém zdravotní péče v ČR, řízení jednotlivých složek systému
- Cíle Národního programu zdraví, regionální programy z hlediska zdravotního stavu obyvatelstva, systém zdravotní péče v ČR a jeho reforma, program WHO „Zdraví pro všechny v 21. století“, aktivní účast občanů při tvorbě a realizaci zdravotní a sociální politiky.
- Význam ochrany veřejného zdraví: zdravý způsob života, socio-ekologický model zdraví, vliv socioekonomických faktorů na zdravotní stav obyvatelstva, odpovědnost za vlastní zdraví, rizikové faktory, poškozování vlastní zdraví, komunitní programy ve školách, na pracovištích, preventivní programy ve městech a na vesnicích.
- Metody ochrany veřejného zdraví a jejich využití, formy a prostředky preventivních opatření, provádění epidemiologických studií a aplikace preventivních programů.
- Základy edukační činnosti, edukační program – konkrétní aplikace zaměřená na prevenci určitého patologického jevu v komunitě, společnosti.
- Význam hygieny a epidemiologie při ochraně a podpoře veřejného zdraví.
- Ochrana a podpora veřejného zdraví v oblasti zdravotní a sociální péče.
- Zákony, vyhlášky, předpisy, ve vztahu k ochraně veřejného zdraví, základy hygieny práce, nemoci z povolání, rizika nevhodného pracovního prostředí, nemocniční nákazy a jejich prevence, primární a sekundární prevence.
- Základní úkoly veřejného zdravotnictví - prevencí nemocí, posilování a prodloužování života s cílem dosáhnout co nejvyšší možné úrovně zdraví obyvatelstva.
- Organizace, struktura, funkce a řízení jednotlivých složek systému péče o zdraví. financování zdravotnictví v ČR (státní rozpočet, daně, povinné zdravotní pojištění, financování vlastních zdravotnických zařízení, charitativní organizace, nadace aj.).

Metody výuky:

Demonstrace, nácvik řešení modelových situací, diskuse k vybraným problémům, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody samostatného řízeného učení.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Studijní literatura a pomůcky:

DRBAL, C. *Determinanty zdraví a zdravotní politika*. Praha: IPVZ, 2001.

GÖPFERTOVÁ, D., a kol. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena*. Triton 3. vyd. 2002. ISBN 80-7254-223-0.

HOLČÍK, J., KÁŇOVÁ, P., PRUDIL, L. *Systém péče o zdraví a zdravotnictví: východiska, základní pojmy a perspektivy*. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2005. ISBN 80-7013-417-8.

KRÝSA, I., KRÝSOVÁ, Z. *Zákon o ochraně veřejného zdraví*. Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-070-8.

MAĐAR R., PODSTATOVÁ R., ŘEHOŘOVÁ J. *Prevence nozokomiálních nákaz v klinické praxi*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. ISBN 80-247-1673-9

MANOUŠKOVÁ, M., MÁLEK, B. *Hygiena práce*. SOBOTÁLES, 2016. ISBN 978-80-86817-46-0.

NEUGEBAUER, T., *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce*. Wolters Kluwer ČR. 2. vyd. 2016. ISBN 978-80-7552-106-4.

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. Praha: Grada, Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-247-2715-8.

PODSTATOVÁ, H. *Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena*. Olomouc: Epava, 2001. ISBN 80-7254-049-1

STREJČKOVÁ, A. a kol. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví*, Praha: Fortuna, 2007. ISBN 978-80-7168-943-0.

VAŠINA, B. *Základy psychologie zdraví*. Ostravská univerzita, 2009. ISBN 978-80-7368-757-1.2013. ISBN 978-80-247-4530-5.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Základy zdravotnického práva</i>	ZZP	
Název modulu anglicky	Fundamentals of Health Law		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	3.r. LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	3.r.0-2	ECTS	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	20 hodin (10 hodin teorie, 5 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ZFT, PRP, ETZ, ORZ, VPO, RKP		
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje studentům základní informace o právním systému v České republice, základech práva správního, občanského (pracovního, rodinného, obchodního) a trestního se zaměřením na zdravotně-sociální problematiku. Dále seznamuje s platnými právními předpisy, které upravují poskytování zdravotních a sociálních služeb, právní odpovědnost při výkonu povolání, práva a povinnosti zdravotnických pracovníků, pacientů a orgánů státní správy s ohledem na výrazný vliv mezinárodních úmluv, evropských směrnic, zákonů a podzákonných právních předpisů na právní normy ve zdravotnictví. Cílem předmětu je poskytnout studentům základní přehled právních předpisů týkajících se ochrany soukromí jednotlivců a orientaci v právních principech ochrany osobních údajů a jejich aplikaci v praxi.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností z oblasti zdravotnického práva a legislativy • diskutovat o odborných problémech 			
<p>Po absolvování modulu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje základní právní termíny, • orientuje se v platné legislativě, pracovně právních vztazích, • chápe rozsah zodpovědnosti zdravotnického pracovníka, • zná a respektuje práva pacientů a umí je aplikovat v praxi, • rozumí principům veřejného zdravotního pojištění, • umí pracovat se sazebníkem a seznamem výkonů, • dokáže vyvodit závěry plynoucí z pracovněprávních předpisů, 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- zná postupy při řešení pracovněprávních záležitostí,
- zná právní odpovědnost v souvislosti s poskytováním zdravotní péče,
- orientuje se v problematice podnikání ve zdravotnictví. dokáže specifikovat zákon o přestupcích, základní právní přestupky v oblasti zdravotnictví;
- osvojí si problematiku oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, obecné a zvláštní odpovědnosti, rozsahu a způsobu náhrady škody
- vymezí občanské právo – subjekty, plná moc, smlouvy, vlastnictví.
- vysvětlí systém zdravotního pojištění – pojištěnci, práva a povinnosti pojištěnců, plátcí pojistného, zdravotní pojišťovny, zdravotní péče hrazená ze zdravotního pojištění.
- charakterizuje činnost orgánů státní správy, vliv mezinárodních úmluv, evropských směrnic
- má přehled v oblasti právních předpisů týkajících se ochrany soukromí jednotlivců a orientaci v právních principech ochrany osobních údajů a jejich aplikaci v praxi.

Obsah modulu:

- Základy práva - právo, právní systém, právní normy, právní vztahy, právní systém v České republice
- Ústavní právo - Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod.
- Základy práva správního, občanského (pracovního, rodinného, obchodního) a trestního se zaměřením na zdravotně-sociální problematiku
- Právní normy ve zdravotnictví a v sociálních službách – zdravotní služby, pracovníci ve zdravotnictví, zdravotní pojištění, léčiva a zdravotnické prostředky, ochrana veřejného zdraví, návykové látky.
- Odpovědnost zdravotnického pracovníka při výkonu povolání, odpovědnost ve zdravotnictví – pracovněprávní odpovědnost, občanskoprávní odpovědnost, trestní odpovědnost, smluvní a obchodně právní odpovědnost, disciplinární odpovědnost.
- Práva a povinnosti zdravotnických pracovníků
- Práva pacientů, práva hospitalizovaného dítěte.
- Pracovní právo – zásady pracovního práva, právo na práci, subjekty, pracovněprávní vztahy.
- Trestní právo – přestupky ve zdravotnictví, přestupkové řízení, trestné činy ve zdravotnictví, trestní řízení.
- Soukromé podnikání – základní pojmy, živnostenský zákon, obchodní zákoník, nestátní zdravotnická zařízení.
- Občanské právo – subjekty, plná moc, smlouvy, vlastnictví.
- Zdravotní pojištění – pojištěnci, práva a povinnosti pojištěnců, plátcí pojistného, zdravotní pojišťovny, zdravotní péče hrazená ze zdravotního pojištění.
- Orgány státní správy, vliv mezinárodních úmluv, evropských směrnic
- Přehled právních předpisů týkajících se ochrany soukromí jednotlivců a orientaci v právních principech ochrany osobních údajů a jejich aplikaci v praxi.

Metody výuky:

Přednáška, cvičení, diskuse, řízené samostudium, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody kritického myšlení, samostudium

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky:

- BĚLINA, Miroslav a Jan PICHRT. *Pracovní právo. 7. doplněné a podstatně přepracované vydání*. Praha: C.H. Beck, 2017. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 9788074006678.
- ČEPICOVÁ, Kateřina. *Nejčastější právní situace: rádce pro každý den*. Brno: Edika, 2014. ISBN 978-80-266-0406-8.
- HRADIL, Petr. *Základy práva pro střední školy: podle právního stavu k 1.1.2021*. Valašské Klobouky: Petr Hradil, 2021.
- GRĚVNA, Tomáš a Hana ŠIMÁNOVÁ. *Trestní právo a právní stát*. Plzeň: Vydavatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2019. ISBN 978-80-7380-763-4.
- HORIZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní (6. vyd.)*. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-365-0.
- JANKŮ, Martin. *Základy práva pro posluchače neprávnických fakult*. 6., přepracované a doplněné vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-611-1.
- KOHOUT, Martin. *Obchodní právo*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2016. ISBN 9788074521256.
- MACH, Jan a Jitka STOLINOVÁ. *Právní odpovědnost v medicíně*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7262-686-1.
- MIŇHOVÁ, Jana a Vladimíra LOVASOVÁ. *Psychopatologie: pedagogické, právní a sociální aspekty*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. ISBN 978-80-7380-721-4.
- NOVOTNÝ, Petr, IVIČIČOVÁ, Ivana a Pavlína VONDRÁČKOVÁ. *Nový občanský zákoník - rodinné právo (2.akt.vyd.)*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0431-4.
- PRUDIL, Lukáš. *Právo pro zdravotnické pracovníky*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právo prakticky. ISBN 978-80-7552-507-9.
- PTÁČEK, Radek, BARTŮNEK Petr a Jan MACH. *Lege artis v medicíně*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-5126-9.
- ROMANCOV Michael a kolektiv. *Mezinárodní organizace*. Plzeň: Vydavatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2011. ISBN 978-80-7380-310-0.
- SPIRIT, Michal. *Základy práva pro neprávnické*. 3., rozšířené vydání Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-391-9.
- ŠÍMA, Alexander a Milan SUK. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*. 15. doplněné vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckovy učební texty. ISBN 978-80-7400-663-0.
- ŠTANGOVÁ, Věra a Roman LANG a kolektiv. *Právo sociálního zabezpečení v bodech s příklady*. Plzeň: Vydavatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2018. ISBN 978-80-7380-700-9.
- TĚŠINOVÁ, Jolana, Roman ŽDÁREK a Radek POLICAR. *Medicínské právo*. V Praze: C.H. Beck, 2011. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-050-8.
- UHHEREK, Pavel. *Povinná mlčenlivost v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-807478-476-7.
- www.zakonyprolidi.cz - Ústavní zákony a zákony v ČR
Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR v platném znění
Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina práv a svobod
Zdravotnické zákony, zákony sociálního zabezpečení v platném znění
Úmluva o lidských právech a biomedicíně v platném znění

Otevřené digitální zdroje:

BOLECHOVÁ, Kamila. *Pracovně právní vztahy*. [online]. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/496?displayType=blocks>

JIROUTOVÁ-NOVÁ, Jana. *Základy zdravotnické legislativy a práva – 1. díl*. [online]. Praha: Projekt

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Inovace VOV, 2020 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/85?displayType=blocks>

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb</i>	RKP	
Název modulu anglicky	Quality Management of Provided Health Services		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2.r.ZO
Rozsah modulu (hodin týdně)	3.r.0-2	ECTS	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	20 hodin (15 hodin teorie, 5 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly VPO, PRP, ORZ, ZZP		
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a v zajištění bezpečí pacientů, bezpečnosti při práci v systémech zdravotní a sociální péče. Předmět současně seznamuje se základy moderního managementu v oblasti materiálních a personálních zdrojů. Student získá znalosti o kvalitě a jejích indikátorech, typech a etiologii rizik pochybení při poskytování zdravotní péče s ohledem na roli lidského faktoru, pochybení ve vztahu s etikou, prevencí.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností z oblasti řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb • diskutovat o odborných problémech v souvislosti s kvalitou poskytovaných zdravotních služeb <p>Po absolvování modulu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymezi úlohu managementu jako nástroje řízení a jeho význam ve zdravotnictví, definuje role a funkce manažera 1., 2. a 3. úrovně • kategorizuje metody a nástroje managementu • popíše principy časového managementu a aplikovat je na úsek nutriční péče • popsat principy řízení zdravotní péče • objasní funkci standardů ve zdravotnické i sociální péči • objasní způsob vnitřního a vnějšího hodnocení organizace a činnosti úseku nutriční péče • vysvětlí cíle a prostředky zjišťování kvality se zaměřením na nutriční péči • zachází s moderní kancelářskou technikou • vymezi fáze krizového managementu 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- zná zásady organizace péče na lůžkovém oddělení
- zná typy zařízení a způsob realizace zdravotní a sociální péče
- získá znalosti o kvalitě a jejích indikátorech, typech a etiologii rizik pochybení při poskytování zdravotní péče s ohledem na roli lidského faktoru, pochybení ve vztahu s etikou, prevencí.

Obsah modulu:

- Management - význam a uplatnění ve zdravotnictví ze zaměřením na nutriční péči
- Koncepční rámec managementu
- Osobní management, osobnost manažera, práce manažera 1., 2. a 3. - úrovně.
- Řízení lidských zdrojů ve zdravotnictví
- Profesionální image nelékařských zdravotnických pracovníků.
- Management času a konfliktu
- Systémy zdravotní péče
- Personální management, výběrové řízení
- Management kvality zdravotních služeb - standardy, auditní činnost
- Indikátory kvality, typy a etiologie rizik a pochybení při poskytování zdravotní péče s ohledem na roli lidského faktoru, pochybení ve vztahu s etikou, prevencí.
- Informační systémy a komunikace v managementu
- Management změn a krizový management
- Administrativa v řízení kvality zdravotních služeb
- Zdravotnická dokumentace – legislativní náležitosti

Metody výuky:

Přednáška, diskuse, řízené samostudium, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody kritického myšlení.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

Základní řízení kvality zdravotních služeb:

DUŠKOVÁ, Radka. 2016. *Bezpečnostní a krizový management v praxi*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú. ISBN 978-80-7556-010-0.

GLADKIJ I. a kol. 2003. *Management ve zdravotnictví*, Computer press, Brno, ISBN80-7226-996-8

KRATOCHVÍL, Oldřich, Iveta HASHESH a Christopher R. CAMPBELL. 2016. *Řízení lidských zdrojů*. 2. aktualizované vydání. Kunovice: Evropský polytechnický institut. ISBN 978-80-7314-376-3.

MALÍK HOLASOVÁ, Věra. 2014. *Kvalita v sociální práci a sociálních službách*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4315-8.

PLEVOVÁ, Ilona. 2012. *Management v ošetrovatelství*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3871-0..

ŠUPŠÁKOVÁ, Petra. 2017. *Řízení rizik při poskytování zdravotních služeb – manuál pro praxi*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0062-0.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

ZLÁMAL, Jaroslav, Jaroslav VOMÁČKA, Zdeňka MIKŠOVÁ, et al. 2014. *Základy managementu pro posluchače zdravotnických oborů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta zdravotnických věd. ISBN 978-80-7402-157-2.

Doporučená:

ARMSTRONG, Michael a Stephen TAYLOR. 2015. *Řízení lidských zdrojů: moderní pojetí a postupy*: 13. vydání. Přeložil Martin ŠIKÝŘ. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5258-7.

PRUKNER, Vítězslav a Jaromír NOVÁK. 2019. *Základy managementu: studijní text pro studenty 1. ročníku Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-5615-7.

ZÍTKOVÁ, Marie, Andrea POKORNÁ a Erna MIČUDOVOVÁ. 2015. *Vedení nových pracovníků v ošetrovatelské praxi: pro staniční a vrchní sestry*. Praha: Grada Publishing, ISBN 978-80-247-5094-1.

ZLÁMAL, Jaroslav, 2016. *Etika, legislativa a organizace zdravotnictví ČR*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, Laboratoř růstových regulátorů. ISBN 978-80-7402-247-0.

Otevřené digitální zdroje:

PETRÁŠOVÁ, Barbora. *Management řízení a kvality*. [online]. Praha: Projekt Inovace VOV, 2020 [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/136?displayType=blocks>

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Sociologie a sociální psychologie</i>	SSP	
Název modulu anglicky	Sociology and Social Psychology		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	3.r.ZO
Rozsah modulu (hodin týdně)	2.r.0-2	ECTS	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	20 hodin (10 hodin teorie, 5 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ETZ, ZZP, PSK, ISZ, ZPE		
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Objasňuje základní sociologické pojmy, teorie a výzkum. Vede ke komplexnímu a všestrannému nazírání na jevy a procesy ve společnosti ve vztahu k medicíně a klinické výživě. Studenti se seznámí se základními kategoriemi sociologie, se sociologickými perspektivami zdraví a nemoci a jejich analýzou, s metodami a technikami sociologického výzkumu a možnostmi jejich využití při studiu a v profesní praxi. Získají poznatky o sociálních vztazích v rodině a profesní skupině. Je orientován na vytvoření základů sociálně psychologického myšlení v kontextu profesí zaměřených na práci s lidmi.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností z oblasti řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb • diskutovat o odborných problémech v souvislosti se sociologií a sociální psychologií • rozvíjet osobnost studentů, formovat jejich vztah k povolání a rozvíjet jejich profesní kompetence, zejména vztah ke klientům • přispívat k pochopení jedinečnosti člověka a jedinečností jeho chování a prožívání • porozumět struktuře a dynamice osobnosti z hlediska hlubinných, humanistických, behaviorálních, ale i sociologizujících psychologických přístupů • vést studenty k pochopení psychologických aspektů sociálních jevů, socializace a chování člověka ve společnosti, ovlivňování člověka kulturním a společenským prostředím • pochopit různé způsoby projevu a seberealizace člověka v sociálním prostředí • rozumět jiným lidem na základě psychologických znalostí a ovládat vhodné nástroje sociální interakce • získat přehled o závislostech a vybraných aktuálních problémech sociálně patologických jevů <p>Po absolvování modulu student:</p>			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- je schopen vymezit a správně formulovat sociologickou terminologii,
- dovede používat metody a techniky sociologického výzkumu v praxi a umí interpretovat jeho výsledky,
- rozumí struktuře společnosti a je schopen objasnit vybrané společenské jevy a procesy,
- je schopen definovat sociální souvislosti nemoci a sociálně patologickou specifiku pacientů,
- zná role zdravotníka a pacienta z pohledu sociologických teorií.
- chápe předmět sociální psychologie, jeho vztah k jiným vědám a dokáže vysvětlit význam pro práci nutričního terapeuta;
- umí objasnit na příkladech proces socializace, sociální postoje, sociální postavení jedince, jeho roli, pozici, status;
- zná význam sociálních skupin a orientuje se v procesech a vztazích, které ve skupinách probíhají;
- umí identifikovat vztahy mezi členy skupiny a vysvětlit příčiny a možné důsledky náročných životních situací a uvést různé způsoby jejich řešení;
- dokáže se orientovat v základní problematice závislostí a sociálně patologických jevech.

Obsah modulu:

- Předmět sociologie – vznik, vývoj, metody a techniky výzkumu, disciplíny
- Sociologické teorie a významní představitelé, stručný vývoj sociálního myšlení
- Sociální útvary, procesy a sociální struktura
- Aplikovaná sociologie – sociologie nemoci a zdravotní péče, sociální změna a sociální mobilita
- Sociální patologie – deviace
- Náboženství a globalizace
- Sociologie rodiny
- Gender z pohledu pojetí světa
- Migrace – sociální, politická, ekonomická
- Problematika zdraví a nemoci ze sociologického hlediska
- Socializace, socializace pacienta (role pacienta, postavení pacienta ve funkčním systému nemocnice)
- Definice a vymezení pojmu sociální psychologie
- Předmět sociální psychologie
- Sociální percepce
- Socializace
- Sociální skupiny
- Role, pozice, status
- Skupinová dynamika
- Sociální postoje
- Metody sociální psychologie
- Problémy spojené se závislostí: příčiny vzniku závislosti a druhy závislostí - alkoholismus, nikotinismus, drogové závislosti, patologické hráčství; nové společenské závislosti - formy léčení, základní otázky prevence závislosti, protidrogová politika v České republice.
- Vybrané aktuální problémy - sexuální deviace, homosexualita, motivace a varianty sebevražedného jednání, prostituce

Metody výuky:

Přednáška, diskuse, řízené samostudium, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody kritického myšlení.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky:

Sociologie:

BARTLOVÁ, S. *Vybrané kapitoly ze sociologie medicíny*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005. ISBN 80-247-1197-4.

BERGER, P. L. *Pozvání do sociologie*. 3. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, 2007. ISBN 978-80-87029-10-7.

JANDOUREK, J. *Průvodce sociologií*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2397-6.

JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Média a společnost*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-287-4.

KELLER, J. *Úvod do sociologie*. 5. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2008. ISBN 80-86429-39-3.

KUBÁTOVÁ, H., ZNEBEJÁNEK, F. *Základy sociologie*. 2. přeprac. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. ISBN 978-80-86429-74-8.

NOVOTNÁ, E. *Sociologie sociálních skupin*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-2957-2.

ŠUBRT, J., BALON, J. *Soudobá sociologická teorie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-2457-7.

VODÁKOVÁ, O, SOUKUP, V. *Sociální a kulturní antropologie*. Praha, SLON 2000. ISBN 80-85850-29-X.

Základní sociální psychologie:

FISCHER, Slavomil a Jiří ŠKODA. *Sociální patologie: Závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení*. 2., rozšířené a aktualizované vydání. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5046-0.

KUČERA, Dalibor, 2013. *Moderní psychologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4621-0.

NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. Praha Triton, 2020. ISBN 978-80-755-3842-0.

NIELSEN-SOBOTKOVÁ, Veronika. et al, 2014. *Rizikové a antisociální chování v adolescenci*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4042-3.

NEŠPOR, Karel, 2011. *Jak překonat hazard*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0009-3.

NEŠPOR, Karel, 2011. *Návykové chování a závislost*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-908-8.

ŠPATENKOVÁ, Naděžda, 2011. *Krizová intervence pro praxi*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2624-3.

VÁGNEROVÁ, Marie, 2014. *Současná psychologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0696-5.

VÝROST, Josef, SLAMĚNÍK Ivan a Eva SOLLÁROVÁ. *Sociální psychologie. Teorie, metody, aplikace*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-247-5775-9

Doporučená sociální psychologie:

KUČERA, Dalibor, 2013. *Moderní psychologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4621-0.

NEŠPOR, Karel, 2015. *Sebeovládání*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0827-3.

VÁGNEROVÁ, Marie, 2012. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0225-7.

ZACHAROVÁ, Eva a Jitka ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, 2011. *Základy psychologie pro zdravotnické obory*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4062-1.

Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Psychologie a komunikace</i>	PSK	
Název modulu anglicky	Psychology and Communication		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r., 2.r.ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.1-1, 2.r.1-1	ECTS	3
Jiný způsob vyjádření rozsahu	50 hodin (30 hodin teorie, 20 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ZAO, ETZ		
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický komplex seznamující se základní psychologickou terminologií, s psychickými procesy a jejich charakteristikou, s psychologickými teoriemi osobnosti, s poznatky o citovém prožívání, kognitivních procesech a chování člověka. Podává základní informace o ontogenezi lidské psychiky a vývoji psychosociálních potřeb jedince od narození až do smrti, které směřuje ke kvalitnějšímu pochopení chování nemocného jedince, k pochopení jeho potřeb i problémů, které nemoc přináší jemu i jeho rodině. Řeší problematiku psychologie nemocných jedinců všech věkových skupin v souvislosti s požadavky na výživu. Problematika komunikace tvoří základ profesionálních znalostí a dovedností nutričního terapeuta při navazování kontaktu a získávání důvěry pacienta/klienta pro další účinnou a kvalitní péči o jeho individuální nutriční potřeby. Naučí zásadám a dovednostem adekvátní komunikace s pacienty/klienty, se spolupracovníky, popř. s rodinnými příslušníky a dalšími osobami. Studenti se seznámí s problematikou komunikace s osobami se specifickými potřebami (menšiny, etnika, agresivní pacienti, osoby závislé).</p>			
<p>Cíle modulu :</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností z oblasti psychologie a komunikace • rozvíjet osobnost studentů, formovat jejich vztah k povolání a rozvíjet jejich profesní kompetence, zejména vztah ke klientům • přispívat k pochopení jedinečnosti člověka a jedinečností jeho chování a prožívání • zprostředkovat studentům poznání sama sebe i druhých z hlediska fungování lidské psychiky <p>Po absolvování modulu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe význam psychologie pro sebe sama a pro zdravotnické pracovníky, • umí vysvětlit, jak se dělí psychologické disciplíny, • dokáže vysvětlit biologickou a sociální podmíněnost psychiky, 			

Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- dokáže definovat psychické procesy a určit jejich charakteristiky,
- dokáže rozlišit strukturu a jednotlivé vlastnosti osobnosti,
- dokáže využít motivačních zdrojů k rozvoji osobnosti,
- umí poskytnout informace týkající se rozvoje schopností osobnosti,
- dokáže rozlišit jednotlivé druhy temperamentu, využít jejich kladů,
- vymezí pojem ontogeneze,
- je schopen objasnit pojetí životního cyklu člověka, jeho fáze a změny, porovnat různé teoretické názory;
- definuje zákonitosti a principy vývoje, výzkumné, diagnostické i psychoterapeutické metody vývojové psychologie,
- orientuje se v jednotlivých ontogenetických obdobích (prenatální období, novorozenecké, kojenecké, batolecí, předškolní a školní věk, pubescence, adolescence, stárnutí a stáří).
- charakterizuje jednotlivá vývojová období a zvláštnosti osobnosti, vyvodí závěry pro nutriční praxi;
- aplikuje osvojené poznatky do klinické praxe a zvolí nejvhodnější přístup ke svěřeným klientům;
- chápe předmět psychologie a komunikace, jeho vztah k jiným vědám a dokáže vysvětlit význam pro práci nutričního terapeuta;
- komunikuje s klienty/pacienty, jejich příbuznými, pracovním týmem
- vyjadřovat se jasně a srozumitelně, dbát na dodržování jazykové normy
- dokáže jednat v souladu s etickými, právními a společenskými principy, angažovat se ve prospěch druhých lidí, projevovat empatii, takt a toleranci
- umí respektovat sociokulturní odlišnosti, nepodléhat předsudkům
- zvládne plánovat a řídit své učení a pracovní činnost, kriticky vyhodnocovat dosažené výsledky
- vyrovnávat se se zátěžovými situacemi a adekvátně je řešit
- prezentuje sebe a svou práci
- zvládá asertivitu a asertivní komunikaci
- umí přijímat oprávněnou kritiku svých nedostatků jako stimul pro své další zdokonalování a osobní růst rozvíjet osobnost studentů, formovat jejich vztah k povolání a rozvíjet jejich profesní kompetence, zejména vztah ke klientům.
- dokáže přispívat k pochopení jedinečnosti člověka a jedinečností jeho chování a prožívání.
- zvládá základní komunikativní dovednosti a dokáže se zbavit studu a ostychu při styku s klienty a veřejně vystoupit,
- rozumí verbálním a neverbálním projevům klienta a je schopen na ně adekvátně reagovat,
- je schopen vysvětlit a pochopit zlozvyky v klientově chování a dokáže je v mezích možností odstranit,
- dokáže připravit edukační program
- je schopen komunikovat s jednotlivcem i skupinou,
- je schopen adekvátně řešit problémové situace, pracovat v týmu a zvažovat názory druhých lidí,
- chápe faktory, ovlivňující zdraví a nemoc klienta,
- zná možnosti přístupu ke klientům s tělesným, smyslovým a psychickým postižením

Obsah modulu:

Obecná psychologie

- Psychologie jako věda – předmět a odvětví psychologie, vztah k jiným vědním disciplínám, využití psychologie v praxi.
- Determinace lidské psychiky, vědomí a nevědomí, spánek a snění, kognitivní procesy, motivační a emocionální procesy, regulační vlastnosti, výkonová a dynamická složka osobnosti, metody psychologie.
- Psychické procesy, stavy a vlastnosti osobnosti – jejich třídění
- Psychologie osobnosti a její vývoj v procesu socializace.
- Struktura a vlastnosti osobnosti – motivační, temperamentové a citové vlastnosti, charakterově-volní vlastnosti, vlastnosti učení.

Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Faktory zkreslující poznávání a posuzování osobnosti.
- Sebepojetí, sebehodnocení a autoregulace osobnosti

Vývojová psychologie

- Vymezení pojmu ontogenetická psychologie, její vztah k ostatním psychologickým disciplínám.
- Periodizace vývoje, přehled ontogenetického vývoje. Prenatální období, postup zrání plodu, nedonošenost a její důsledky.
- Porod - různé přístupy k vedení porodu, působení prenatálních a perinatálních faktorů.
- Novorozenecké období, popis základních reflexů, vývoj analyzátorů, rané formy učení, prosociální reakce, interakce matka - dítě, potřeby novorozence, vývoj lokomotoriky, něžná náruč rodičů.
- Kojenecké období, vývoj lokomotoriky, řečové a sociální reakce.
- Období batolete, vývoj řeči, jemná a hrubá motorika, intelektové schopnosti,
- Předškolní věk - kognitivní vývoj od symbolického k názornému myšlení, interiorizace sociálních norem, role, význam hry, problematika školní zralosti
- Školní věk, jeho specifika, faktory vlivu na školní prospěch, autorita učitele, adaptace na školní prostředí, kooperace vs. soutěživost.
- Pubescence (prepuberta a puberta), časové vymezení, biologické, psychické a sociální změny, kognitivní vývoj, osobnostní zvraty, rané sexuální zkušenosti, profesionální orientace, životní orientace, sebepojetí.
- Adolescence, časové vymezení, biologické, psychické a sociální změny, kognitivní vývoj.
- Raná, střední a pozdní dospělost.
- Stárnutí a stáří. Involuční změny a jejich bio-psycho-sociální pojetí.

Zdravotnická psychologie

- Vymezení, význam, rozdělení
- Stres – teorie stresu, faktory
- Syndrom vyhoření a jeho prevence
- Psychologická problematika nemoci
- Nemocný a zdravotník
- Role zdravotnického pracovníka
- Psychologická problematika dětských pacientů
- Psychologická problematika tělesně a smyslově postižených
- Psychologická problematika dlouhodobých a nevléčitelných onemocnění - problém onkologie, dialýzy, resuscitace

Komunikace

- Komunikace jako forma sociální interakce
- Sociální percepce, interpersonální vnímání, chyby v percepci sebe i druhých
- Devalvace, evalvace, empatie
- Neverbální komunikace - mimika, haptika, gestika, proxemika, posturologie, kinezika - nácvik modelových situací
- Piktogramy
- Verbální komunikace - rozhovor (obsah, fáze, zásady vedení rozhovoru, druhy rozhovoru, chyby), příprava a přednes přednášky – členění, časové rozvržení, názorné pomůcky
- Komunikace v edukaci klientů – motivace a předvádění činností, definování zájmů a cílů, pomůcky
- Specifické verbální komunikační dovednosti, naslouchání, technika kladení otázek, zrcadlení
- Asertivita – asertivní jednání a další druhy chování a jednání
- Prevence a řešení konfliktů
- Zvláštnosti a odlišnosti v komunikaci s klienty různého věku, intelektu, s klienty s handicapem
- Multikulturní komunikace
- Komunikace s institucemi, při hledání zaměstnání, osobní prezentace

Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky:

Přednáška, cvičení, diskuse, řízené samostudium, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody kritického myšlení

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky:

ATKINSON, R. L. *Psychologie*. 2., aktualiz. vyd., V Portálu 1. Překlad Erik Herman, Miroslav Petržela, BAŠTECKÁ, B. *Psychosociální krizová spolupráce*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2013. ISBN 978-80-247-4195-6.

DRAPELA, V. J. *Přehled teorií osobnosti*. 5. vyd. Překlad Karel Balcar. Praha: Portál, 2008, 175 s. ISBN 978-807-3675-059.

HAYESOVÁ, N. *Základy sociální psychologie*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0534-0.

HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí: obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2009, 286 s. Pedagogická praxe. ISBN 978-807-3676-285.

HELUS, Z. *Úvod do psychologie: učebnice pro střední školy a bakalářská studia na VŠ*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011, 317 s. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-3037-0.

HONZÁK, R., et al. *Základy psychologie*. 1. vyd. Praha: Galén, 2006. ISBN 978-802-4611-389.

JANOŠOVÁ, P., KOLLEROVÁ L., *Psychologie školní šikany*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2016. ISBN 978-80-247-2992-3.

KELNAROVÁ, J., MATĚJKOVÁ, E. *Psychologie* 1. díl. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3270-1.

LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006, 368 s. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1284-9.

LOVASOVÁ, V. *Subjektivní symbolická vizualizace psychologie rodiny*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2011, 113 s. ISBN 978-80-261-0076-8.

NAKONEČNÝ, M. *Psychologie téměř pro každého*. Praha: Academia, 2004. ISBN 978-802-0011-985.

NAKONEČNÝ, M. *Sociální psychologie*. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1679-9.

PIAGET, J., INHELDER, B. *Psychologie dítěte*. Vyd. 5. Překlad Eva Vyskočilová. Praha: Portál, 2010, 143 s. ISBN 978-80-7367-798-5.

PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie*. Praha: Academia, 2005. ISBN 978-802-0013-873.

ŘÍČAN, P. *Cesta životem: [vývojová psychologie]: přepracované vydání*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2006. ISBN 978-807-3671-242.

ŘÍČAN, P. *Psychologie osobnosti: obor v pohybu*. 6., rev. a dopl. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010, 208 s. Psyché (Grada). ISBN 978-802-4731-339.

SOBOTKOVÁ, I. *Psychologie rodiny*. 2., přeprac. vyd. Praha: Portál, 2007, 219 s. ISBN 978-807-3672-508.

ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, J. *Poznávání duševního života člověka*. 4., dopl. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012, 127 s. ISBN 978-802-4429-779.

ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, J. *Přehled vývojové psychologie*. 3., upr. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, 189 s. ISBN 978-80-244-2433-0.

VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie*. V Praze: Karolinum, 2005, 467 s. ISBN 978-802-4609-560.

Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie II.: dospělost a stáří*. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 9788024613185

VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I. *Sociální psychologie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-1428-8.

ZACHAROVÁ, E., ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, J. *Základy psychologie pro zdravotnické obory*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011, 278 s. Sestra (Grada). ISBN 978-802-4740-621.

Komunikace:

Základní:

BEDNAŘÍK, Aleš a Mária ANDRÁŠIOVÁ. *Komunikace s nemocným*. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-22888-2.

JANOUSEK, Jaromír. *Psychologické základy verbální komunikace*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-4295-3.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Konflikty mezi lidmi*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-7367-407-

LINHARTOVÁ, Věra. *Praktická komunikace v medicíně*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1784-5.

LOŠŤÁKOVÁ, Olga. *Empatická a asertivní komunikace*. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-2227-1.

MATSCHNIG, Monika. *Úspěšná řeč těla*. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-2894-5.

NAVARRO, Joe. *Tajemství řeči těla*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2777-0.

PLAMÍNEK, Jiří. *Komunikace a prezentace: umění mluvit, slyšet a rozumět*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4484-1.

PRŮCHA, Jan. *Interkulturní komunikace*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3069-1.

STÁNÍČEK, Petr. *Hry na rozvoj verbální komunikace*. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-2429-9.

ŠPAČEK, Ladislav. *Nová velká kniha etikety*. Praha: Mladá fronta, 2012. ISBN 978-80-204-1954-5.

ŠTĚPÁNÍK, Jaroslav. *Umění jednat s lidmi – cesta k úspěchu*. Praha: Grada, 2005.

ŠTĚPÁNÍK, Jaroslav. *Umění jednat s lidmi 2 – komunikace*. Praha: Grada, 2005.

ŠTĚPÁNÍK, Jaroslav. *Umění jednat s lidmi 3*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1527-8.

ZACHAROVÁ, Eva. *Komunikace v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-271-0156-6.

Doporučená:

CAPPONI, Věra a Tomáš NOVÁK. *Asertivně do života*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3869-7.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak si navzájem lépe porozumíme*. Praha: návrat, 1998

PLEVOVÁ, Ilona a Regina SLOWIK. *Komunikace s dětským pacientem*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2968-8.

POKORNÁ, Andrea. *Komunikace se seniory*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3271-8.

TOMOVÁ, Šárka a Jana KŘIVKOVÁ. *Komunikace s pacientem v intenzivní péči*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-271-0064-4.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Základy pedagogiky a edukace</i>	ZPE	
Název modulu anglicky	Foundations of Pedagogy and Education		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2.r. LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	2.r. 0-2	ECTS	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	20 hodin (10 hodin teorie, 10 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly: RKP, PSK, SSP, ISZ, ETZ, VYC, VPO, LEV, KLV, NPK, ONP I, II		
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek, který je zaměřen na získání poznatků o významu obecné pedagogiky jako integrující disciplíny pro záměrné vedení výchovně vzdělávacího procesu zejména v oblasti vzdělávání dospělých. Studenti se seznámí se základy didaktiky a jejího využití v edukačním procesu s využitím aktivizačních metod a současně při působení nutričního terapeuta na účastníky kvalifikačního a celoživotního vzdělávání. Cílem předmětu je poskytnout studentům poznatky z oboru pedagogiky a didaktiky tak, aby byl student schopen se orientovat v teoretických znalostech oboru a mohl tyto poznatky využít v rámci své edukační činnosti u pacienta/klienta, jeho blízkých i komunity. Studenti si osvojí znalosti o podmínkách, procesech, formách a metodách edukace jako základních krocích edukačního procesu a jeho praktické aplikaci nejen u pacientů/klientů, ale i u dalších členů rodiny i zdravotnického týmu. Součástí předmětu je problematika edukace dětí a osob o dítě pečujících.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností z oblasti pedagogiky a edukace • osvojit si dovedností ke zvládnutí edukačního procesu • získávat a předávat informace z oblasti nutriční péče v rámci primární a sekundární prevence, a dále v rámci nutriční terapie; • samostatně vytvářet edukační materiály s adekvátním obsahem, dle potřeb klienta, při jejich tvorbě využívat vlastní kreativní dovednosti; • používat motivační techniky, vést, vychovávat a vzdělávat pacienty/klienty v oblasti specializované nutriční péče; • projektovat a realizovat vzdělávací aktivity pro odbornou i neobdobnou veřejnost. 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Po absolvování modulu student:

- rozumí významu pedagogiky a pedagogických aplikovaných vědních disciplín v systému věd;
- zná možné formy a metody výuky a je schopen je vhodně aplikovat dle specifík edukantů a prostředí edukace;
- chápe význam edukačního procesu pro sebe sama a pro klienty, spolupracovníky;
- dokáže rozlišit rysy osobnosti za účelem volby adekvátních edukačních technik;
- zvládá zásady edukace pacientů/klientů všech věkových kategorií
- při edukaci dospělých dodržuje andragogické zásady
- je schopen vypracovat projekt vzdělávací akce se všemi základními náležitostmi;
- aplikuje osvojené poznatky do klinické praxe a zvolí nejvhodnější přístup ke klientům;
- zná faktory ovlivňující psychiku a jednání nemocného, dokáže identifikovat změny v jeho chování;
- zná zvláštnosti přístupu ke klientům na jednotlivých odděleních a umí je vhodně aplikovat;
- zná zvláštnosti přístupu ke klientům z různých kultur;
- zná sociokulturní specifika komunikace a aplikuje je v konkrétní situaci;
- dodržuje zásady vedení rozhovoru;
- profesionálně vystupuje a kultivovaně se vyjadřuje;
- rozumí verbálním i neverbálním projevům klientů, a je schopen na tyto projevy adekvátně reagovat;
- dodržuje etická pravidla v rámci edukačního procesu;
- je schopen připravit podpůrné edukační materiály.

Obsah předmětu:

- Základy pedagogiky - základní charakteristika pedagogiky, předmět pedagogiky, struktura, vazba s ostatními vědami
- Koncepce vyučování - historické a moderní koncepce vyučování, faktory, které působí změny v podobě vyučování a učení, Alternativní a inovativní pedagogické směry
- Základy pedagogické didaktiky - vzdělávací cíle (funkce, dělení, formulace), didaktické prostředky (materiální a nemateriální), hodnocení (druhy hodnocení, zjišťování výsledků učení, formy hodnocení)
- Evaluace (efektivita vzdělávacího procesu a možnosti jejího zvyšování, kritéria pro hodnocení vzdělávacích procesů), pedagogická komunikace,
- Formy a metody výuky - základní dělení, příklady a vhodnost aplikace v praxi, souvislosti mezi cíli výuky a zvolenými formami a metodami, aktivizující a komplexní metody výuky
- Základy andragogiky - vymezení vědní disciplíny, předmět, Specifika vzdělávání dospělých (didaktické přístupy, motivace, bariéry ve vzdělávání), gerontagogika (specifika v edukaci seniorů)
- Projektování vzdělávací akce, příprava, realizace, hodnocení dle typu účastníků
- Edukace v roli nutričního terapeuta, význam edukace v nutriční terapii, role nutričního terapeuta jako edukátora, fáze edukačního procesu, formy, metody a prostředky edukace nutričního terapeuta v praxi
- Specifika edukace dle vybraných skupin edukantů (dle věku, zdravotního stavu, národnosti)
- Komunikace v edukaci - principy rozvoje verbálních a nonverbálních komunikativních dovedností , fáze efektivní komunikace
- Dokumentace v edukačním procesu, edukační materiály, edukační záznam a jeho náležitosti
- Tvorba edukačních materiálů
- Samostatné prezentace edukačního programu

Metody výuky:

Přednáška, cvičení, diskuse, řízené samostudium, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody kritického myšlení

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky:

Základní:

BALVÍN, Jaroslav, Dana MAREŠOVÁ a Zuzana TURKOVÁ. 2012. *Pedagogika, andragogika a multikulturalita: Učební text pro střední zdravotnické školy, obor zubních laborantů, lékařských laborantů, očních optiků asistentů hygienické služby*. Praha: Hnutí R. ISBN 978-80-86798-07-3.

BĚLOHLÁVEK, František. 2012. *20 typů lidí: jak s nimi jednat, jak je vést a motivovat*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4323-3.

BROŽOVÁ DOUBKOVÁ, Andrea a Kateřina THELENOVÁ. 2012. *Efektivní komunikace v pomáhajících profesích*. Technická univerzita. Liberec. ISBN 978-80-7372-941-7.

ELIÁŠOVÁ, Jana a Marie MARTIŇÁKOVÁ. *Edukace v praxi nutričního terapeuta* [online]. Praha: Projekt Inovace VOV, 2018 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=177>

HAŠKOVCOVÁ, Helena a Jindra PAVLICOVÁ. 2013. *Ošetrovatelství: ideály a realita v ambulatní péči*. 1. vyd. Praha: Galén. ISBN 978-807-4920-639.

HUTYROVÁ, Miluše. 2013. *Komunikace a vztah jako základ poradenské praxe*. Univerzita Palackého v Olomouci, ISBN 978-80-244-3693-7.

MILLER, Ivan a Karel NĚMEJC. *Evaluační ve vzdělávání*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Institut vzdělávání a poradenství, 2014, 78 s. ISBN 978-80-213-2455-8.

PLAMÍNEK, Jiří. 2012. *Komunikace a prezentace: umění mluvit, slyšet a rozumět*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4484-1.

PTÁČEK, Radek a Petr BARTUŇEK. 2011. *Etika a komunikace v medicíně*. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-3976-2.

PRŮCHA, Jan a Jaroslav VETEŠKA. *Andragogický slovník. 2., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4748-4.

ŠAFRÁNKOVÁ, Dagmar. *Pedagogika. 2., aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada Publishing, 2019. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5511-3.

ŠPATENKOVÁ, Naděžda a Lucie SMĚKALOVÁ. *Edukace seniorů: geragogika a gerontodidaktika*. Praha: Grada, 2015, 230 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5446-8.

ŠVAMBERK ŠAUEROVÁ, Markéta, VADÍKOVÁ, Katarína M., ed. *Specifika edukace seniorů*. Praha: Vysoká škola tělesné výchovy a sportu Palestra, 2013, 233 s. ISBN 978-80-87723-09-8.

ZACHAROVÁ, Eva. 2011. *Základy komunikace pro ošetrovatelskou praxi*. Brno: Tribun EU. 2011, 129 s. ISBN 978-80-7399-285-9.

ZORMANOVÁ, Lucie. *Didaktika dospělých*. Praha: Grada, 2017, 223 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-271-0051-4.

VETEŠKA, Jaroslav a Michaela TURECKIOVÁ. *Kompetence ve vzdělávání a strategie profesního rozvoje*. Praha: Česká andragogická společnost, 2020. ISBN 978-80-907809-1-0.

VETEŠKA, Jaroslav. *Přehled andragogiky: úvod do studia vzdělávání a učení se dospělých*. Praha: Portál, 2016, 316 s. ISBN 978-80-262-1026-9.

Doporučená:

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

PLAMÍNEK, Jiří. Vzdělávání dospělých: průvodce pro lektory, účastníky a zadavatele. Praha: Grada, 2010, 313 s. ISBN 978-80-247-3235-0.

PRŮCHA, Jan, Dana MAREŠOVÁ a Zuzana TURKOVÁ. 2009. *Moderní pedagogika: Učební text pro střední zdravotnické školy, obor zubních laborantů, lékařských laborantů, očních optiků a asistentů hygienické služby*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-503-5.

PRŮCHA, Jan, Dana MAREŠOVÁ a Zuzana TURKOVÁ. 2008. *Rozvoj lidských zdrojů: Pedagogika v teorii a praxi*. VUT. Brno. ISBN 978-80-214-3623-7.

HANUŠ, Radek, Lenka CHYTILOVÁ a Zuzana TURKOVÁ. 2009. *Zážitkově pedagogické učení: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2816-2.

SMÉKALOVÁ, Lucie. *Didaktika vzdělávání dospělých: distanční text*. Týn nad Vltavou: Nová Forma, 2016, 101 s. ISBN 978-80-7453-675-5.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Informatika a statistika ve zdravotnictví</i>	ISZ	
Název modulu anglicky	Informatics and Statistics in Health Care		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.r.ZO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.1-1	ECTS	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu	30 hodin (10 hodin teorie, 20 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z, KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Návaznost na učivo SŠ		
<p>Anotace modulu: Modul se skládá ze dvou předmětů: Informatika ve zdravotnictví</p> <p>Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah předmětu je zaměřena informace související s administrativními činnostmi ve zdravotnictví a poznatky o využití výpočetní techniky ve zdravotnických zařízeních. Studenti se seznámí s právními předpisy týkajícími se vedení zdravotnické dokumentace, včetně elektronické, a její bezpečnosti. Praktická cvičení jsou zaměřena na simulovanou práci s nemocničním informačním systémem a také na standardní práci s běžnými kancelářskými aplikacemi a informačními zdroji. Student bude schopen se zaměřením na oblast zdravotnictví prokázat schopnosti a nejběžnější postupy a návyky v zacházení s daty, informacemi, znalostmi, dále zdokonalení v oblasti kritického uvažování v medicíně založené na důkazech, pochopení logiky zdravotnického prostředí, komunikace s profesionály i laiky, porozumění základnímu využití informačních a komunikačních technologií ve zdravotnickém prostředí.</p> <p>Základy statistiky</p> <p>Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah předmětu je zaměřena statistickou analýzu medicínských a biologických dat potřebných pro nalezení, chápání a vysvětlování vztahů mezi pozorovanými ději. Cílem je seznámit studenty se základními pojmy statistiky (biostatistiky) a základními statistickými metodami, které se používají při vyhodnocování biologických jevů.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat se zdroji, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace pomocí počítačové technologie • umět aplikovat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • získat znalostí, vědomostí a dovedností z oblasti informačních technologií • zdokonalovat se v dovednostech pracovat s prostředky IKT • naučit se pracovat s aplikačním programovým vybavením využívaným v praxi oboru 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Po absolvování modulu student:

- aplikuje nabyté znalosti při používání prostředků IKT ve své pracovní činnosti;
- ovládá na pokročilé úrovni kancelářský software;
- aktivně používá metody a prostředky ochrany a zabezpečení dat, dodržuje zákon na ochranu duševního vlastnictví;
- vyhledává informace z otevřených i uzavřených zdrojů a dále je využívá;
- využívá prostředky IKT pro efektivní prezentaci výsledků své práce;
- používá zdravotnické softwary platné pro daný obor,
- aplikuje nabyté znalosti při používání prostředků ISZ ve zdravotnictví,
- aktivně využívá metody a prostředky ukládání a zabezpečení dat,
- ovládá na pokročilé úrovni operační systém vyhledává informace zdravotnické problematiky z otevřených i uzavřených zdrojů vč. zahraničních webových stránek a dále s nimi pracuje,
- používá prostředky ISZ pro vedení dokumentace v nemocničním systému,
- vytvoří prezentaci s využitím multifunkčního prezentačního programu (např. POWER POINT) a prezentuje ji.
- statisticky zpracuje data z výzkumné činnosti pomocí tabulkových kalkulačků;
- analyzuje, interpretuje a prezentuje získaná data a výsledky výzkumu
- prokázat schopnosti a nejběžnější postupy a návyky zacházení s daty, informacemi, znalostmi,
- zdokonaluje se v oblasti kritického uvažování v medicíně založené na důkazech,
- chápe logiku zdravotnického prostředí, komunikaci s profesionály i laiky,
- rozumí základnímu využití informačních a komunikačních technologií ve zdravotnickém prostředí.
- umí aplikovat statistickou analýzu medicínských a biologických dat
- chápe a vysvětluje vztahy mezi pozorovanými ději.

Obsah modulu:

- Význam informačních komunikačních technologií v oblasti zdravotnictví se zaměřením na nutriční praxi, využití počítačů ve zdravotnickém systému, ochrana a zabezpečení dat.
- Aplikace textového procesoru –zásady pro úpravu oficiálních dokumentů, obrázky a grafická úprava dokumentů, hromadná korespondence.
- Aplikace tabulkového procesoru – funkce, grafy, zpracování hromadných dat, kontingenční tabulky, export a import dat z jiných zdrojů.
- Elektronická pošta a další možnosti elektronické komunikace
- Tvorba prezentace v PowerPointu.
- Zdravotnický software pro praktické a odborné lékaře – základní dokumentace klienta, ambulantní účet, recept a vystavení PN, lékařská zpráva, vyúčtování pro zdravotní pojišťovny, kapitace, archivace databáze.
- Nemocniční informační systém
- Zdravotnická problematika na internetu – on-line vyhledávání odborných zdrojů. portály, servery, vyhledávání odborné literatury, kritické myšlení při vyhledávání informací
- Zdravotnická statistika, význam statistiky – příklady statistických šetření ve zdravotnictví
- Úvod do statistické metodologie
- Základní pojmy statistiky (znak, statistický soubor, výběrová šetření, popisné charakteristiky statistických souborů)
- Statistické funkce tabulkových kalkulačků, zpracování dat z výzkumu
- Analýza, interpretace a prezentace výsledků statistické a výzkumné činnosti
- Využití počítačů při zpracování statistických dat ve zdravotnictví.
- Eticko-právní otázky související s využíváním informačních zdrojů – odpovědnost informačních odborníků, nesprávné jednání ve vědě.
- administrativní činnosti ve zdravotnictví

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- využití výpočetní techniky ve zdravotnických zařízeních právními předpisy týkajícími se vedení zdravotnické dokumentace, včetně elektronické, a její bezpečnosti.
- práci s nemocničním informačním systémem, kancelářskými aplikacemi s využitím informačními zdroji.
- Výpočet základních statistických ukazatelů a jejich vyhodnocování: střední hodnoty, ukazatelé variability, četnosti, odchylky od středních hodnot
- Zdravotnická statistika
- Publikace výsledků statistické práce s tabulkou a grafem
- Převod tabulek do textového editoru

Metody výuky:

Cvičení, diskuse, řízené samostudium, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, metody kritického myšlení

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky:

Základní:

CHALOUPKOVÁ, Helena, HOLÝ, Petr. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. 392 s. ISBN 978-80-7400-671-5.

KLADIVO, Petr. *Základy statistiky*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3841-2.

KLATOVSKÝ, Karel. *Microsoft Word 2019 nejen pro školy*. Prostějov. Computer Media, s.r.o. 2020. 120 s. ISBN 978-80-7402-384-2.

KLATOVSKÝ, Karel. *Microsoft PowerPoint 2019 nejen pro školy*: Prostějov. Computer Media, s.r.o. 2020. 112 s. ISBN 978-80-7402-384-6.

KLATOVSKÝ, Karel. *Microsoft Excel 2019 nejen pro školy*: Prostějov. Computer Media, s.r.o. 2020. 112 s. ISBN 978-80-7402-385-9.

KUPEC Michael. *Využití MS Excel a Word v praxi*. VOVpedia. Inovace VOV [online]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=205>

MATUŠ, Zdeněk. 2011. *Excel 2007-2010 v příkladech*. Vyd. 2. Kralice na Hané: Computer Media. Průvodce (Grada). ISBN 978-80-7402-073-5.

PECINOVSKÝ, Josef, PECINOVSKÝ, Rudolf. *Office 2019: podrobný průvodce*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-247-2303-7.

PECINOVSKÝ, Josef. 2014. *333 tipů a triků pro Microsoft Excel 2013: [sbírka nejužitečnějších postupů a řešení]*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2014. ISBN 978-80-251-4130-4.

ROUBALOVÁ, Eliška. 2014. *Microsoft PowerPoint 2013: jednoduše*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2014. ISBN 978-80-251-4122-9.

Doporučená:

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

NAVRÁTIL, Pavel. *Příklady a cvičení z informatiky a výpočetní techniky – zadání*. Computer Media, 2015, 112 s. ISBN 80-7402-160-2.

NAVRÁTIL, Pavel. *Příklady a cvičení z informatiky a výpočetní techniky – řešení*. Computer Media, 2017, 112 s. ISBN 80-86686-82-0.

SHEPHERD, Richard. 2012. *Access VBA: výukový průvodce*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2012, 400 s. ISBN 978-80-251-3686-7.

ŠIMEK, Tomáš. *Office 2013 – podrobný průvodce*. Praha: Grada. 2013. ISBN 978-80-247-4731- 6.

ŠIMEK, Tomáš. *Word 2013 – podrobný průvodce*. Praha: Grada. 2013. ISBN 978-80-247-4730- 9.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Základy metodologie vědeckého výzkumu</i>	ZMV	
Název modulu anglicky	Fundamentals of Methodology Resaarch		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	3.r.ZO
Rozsah modulu (hodin týdně)	3.r.0-1,5	ECTS	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	20 hodin (10 hodin teorie, 10 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	KZ		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ISZ, SAP a ostatní odborné moduly		
<p>Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický, který předpokládá aplikaci znalostí získaných v ostatních odborných modulech. Naučí studenty zvládnout základní terminologii z oblasti výzkumu, pochopit význam základních fází výzkumného procesu a umět využívat výsledky výzkumu v klinické nutričně poradenské praxi. Cílem je naučit studenty podílet se na výzkumných projektech.</p>			
<p>Cíle modulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů • zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností z oblasti vědeckého výzkumu a aplikovat je v praxi <p>Po absolvování modulu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • získá základní orientaci v pojmech a problematice výzkumu • osvojí si základy práce s odbornou literaturou a orientace v současném dění v oblasti výzkumu ve zdravotnictví • získá schopnost plánovat, realizovat a interpretovat výzkumné šetření s využitím vhodných výzkumných metod a technik • aplikuje znalosti práce s výpočetní technikou při realizaci výzkumné činnosti ustanovení základů kritického myšlení • umí vysvětlit přínos výzkumu v oblasti zdravotnictví; • vymezi oblasti výzkumu, pozná jednotlivé etapy výzkumu; • popíše metodiku výzkumu, vysvětlí základní pojmy; • dokáže aplikovat vhodné výzkumné metody a techniky ve zdravotnictví; • umí se zapojit do výzkumného projektu; • je schopen kreativního přístupu a myšlení 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- umí vést odbornou diskuzi nebo rozpravu, zdůvodňovat a obhajovat své názory a řešení,
- interpretuje výsledky výzkumu a získané údaje.
- stanoví a formuluje hypotézy výzkumu,
- určí harmonogram výzkumné práce,
- umí zpracovat získaná data a statistické údaje,
- respektuje formální a normativní požadavky na zpracování výzkumné práce,
- získané vědomosti aplikuje na tvorbu absolventské práce,

Obsah předmětu:

- Charakteristika vědeckého výzkumu a výzkumu ve zdravotnictví
- Podíl zdravotnického pracovníka na výzkumné činnosti, kritické myšlení
- Etické principy vědecké práce ve zdravotnictví
- Metody, procedury a techniky výzkumu ve zdravotnictví
- Fáze vědeckého výzkumu
- Procedury vědeckého výzkumu
- Výzkumné otázky, předpoklady a hypotézy
- Techniky kvantitativního a kvalitativního výzkumu
- Realizace a organizace výzkumné činnosti
- Analýza, interpretace a prezentace výsledků výzkumné činnosti

Metody výuky:

Přednáška, cvičení, diskuze na dané téma, práce s literaturou, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, počítačové analýzy datových souborů.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

Základní:

GURKOVÁ, Elena. *Praktický úvod do metodologického výzkumu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019. ISBN 978-80-244-5627-0.

GURKOVÁ, Helena, 2012. *Hodnocení kvality života*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3625-9.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace. Čtvrté, přepracované a rozšířené vydání*. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-0982-9.

MAZALOVÁ, Lenka. *Kapitoly z výzkumu v ošetrovatelství*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016. ISBN 978-80-244-5085-8.

PRŮCHA, Jan, 2014. *Andragogický výzkum*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5232-7.

ŘEZANKOVÁ, Hana, Tomáš LÖSTER a Zdeněk ŠULC. *Úvod do statistiky. Vydání 2. přepracované*. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2019. ISBN 978-80-245-2301-9.

ZADÁK, Zdeněk a Jaroslav KVĚTINA. *Metodologie předklinického a klinického výzkumu v metabolismu*,

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

výživě, imunologii a farmakologii. Praha: Galén, 2011. ISBN 978-80-7262-748-6.

ZHÁNĚL, Jiří, Vladimír HELLEBRANDT a Martin SEBERA. *Metodologie výzkumné práce, 1. vyd.* Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, 2014. 66 s. 1. ISBN 978-80-210-6857-5

Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon): 121/2000 Sb. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>

WALKER, Ian. 2013. *Výzkumné metody a statistika*. Vyd. 1. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-3920-5.

Doporučená:

KOZEL, Roman, MYNÁŘOVÁ, Lenka a Hana SVOBODOVÁ, 2011 . *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu*. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-3527-6.

MUNZAROVÁ, Marta. *Lékařský výzkum a etika*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0924-4.

REICHEL, Jiří, 2009. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-3006-6.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Seminář k absolventské práci</i>	SAP	
Název modulu anglicky	Seminar on Final Thesis		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	2.r.LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	2.r.0-1	ECTS	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	10 hodin (5 hodin teorie, 5 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly ISZ a odborné moduly		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický a vede studenta ke zdárné tvorbě absolventské práce, jejímu vypracování v co nejvyšší kvalitě a ke zdárné a úspěšné obhajobě při absolutoriu.			
Cíle modulu			
<ul style="list-style-type: none"> • dokázat vyhledat a hodnotit požadované informace a jejich zdroje, uchovat je a správně je používat • orientovat se v typu absolventských prací • znát formální požadavky, které jsou kladeny při zpracovávání absolventských prací • citovat literaturu • spravovat získaná data • stanovit a formulovat základní teze práce 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje nosné téma a typ absolventské práce, orientuje se v problematice výzkumných problémů • určí harmonogram práce • připraví formální podklady pro vypracování absolventské práce, • vytyčí hlavní a dílčí cíle absolventské práce; • stanoví a formuluje hypotézy • zpracuje získaná data a statistické údaje • respektuje formální a normativní požadavky na zpracování absolventské práce • vede odbornou diskuzi, zdůvodňuje a obhajuje své názory a řešení • prezentuje východiska a závěry absolventské práce, pro prezentaci používá i názorné prostředky včetně SW programů • dokáže demonstrovat a prakticky aplikovat získané znalosti za použití výpočetní techniky při obhajobě; • diskutuje tvůrčím způsobem s vedoucím práce; • obsahově a eticky správně cituje v souladu s autorským zákonem a pravidly pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů; 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu:

- Účel absolventské práce a její typy ve studovaném oboru
- Příprava ke konzultaci s vedoucím práce – zásady
- Práce s odborným textem, literaturou
- Výběr tématu, stanovení cílů práce a pracovních hypotéz absolventské práce
- Formální zpracování absolventské práce, úprava absolventské práce
- Stylistická a jazyková stránka práce, cizojazyčné resumé
- Metody a fáze výzkumu, pilotní studie, rozdíl mezi kvantitativním a kvalitativním výzkumem, stanovení problému, hypotézy, stanovení plánu výzkumu, vlastní šetření, zpracování získaných dat a jejich analýza, prezentace výsledků, doporučení pro praxi
- Výklad vyhlášky o ukončování studia na VOŠ, základní náležitosti odborného textu: jazyk a styl odborného textu, grafická úprava, číslování kapitol a stránek
- Citační norma, citace a parafráze, citace v textu (harvardský systém, číselný systém, systém průběžných poznámek), citace v seznamu použitých zdrojů
- Práce s odbornou literaturou a ostatními informačními zdroji, zpracování rešerše (praktická cvičení)
- Typy absolventských prací, diskuse nad jednotlivými tématy prací, specifikace symbolického, poznávacího a aplikačního cíle (teorie a praktická cvičení)
- Definice základních pojmů: Výběr ústředních pojmů tématu a rozpracování jejich rozšířených definic jakožto základu pro jednotlivé kapitoly práce
- Struktura a obsah jednotlivých kapitol absolventské práce (úvodní stránky, obsah, úvod, hlavní text, závěr, resumé - anotace, seznam informačních zdrojů, přílohy)
- Zásady prezentace a obhajoby absolventské práce (viz příloha)

Metody výuky:

Přednáška, cvičení, diskuze na dané téma, práce s literaturou, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, počítačové analýzy datových souborů.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)
- vlastní invence a přínos a dále také schopnost kriticky reflektovat, komparovat a kompilovat literaturu

Obsahovou zápočtu jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

Základní:

ČNS ISO 690:2011, 2011. *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví.

Dostupné z <http://sites.google.com/site/novaiso690/ke-stazeni>.

GULOVÁ, Lenka a Radim ŠÍP, 2013. *Výzkumné metody v pedagogické praxi*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4368-4.

FRANCIŘEK, František, 2013. Vyd. 2. *Absolventská práce: co, jak a proč připravit, zpracovat, napsat a zhodnotit (obhájit)*. Praha: Ingenio et Arti. ISBN 978-80-905287-3-4.

OČENÁŠEK, Vladimír, Jiří VANĚK, Ivana HELLEROVÁ, Ivana HESOVÁ a Hana RYSOVÁ. *Řešené příklady pro MS Word 2013: podle konceptu European Computer Driving Licence - Advanced (profesionální*

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

uživatelské znalosti a dovednosti). Praha: Powerprint, 2015. ISBN 978-80-87994-66-5.

OČENÁŠEK, Vladimír, Jiří VANĚK, Ivana HELLEROVÁ, Ivana HESOVÁ a Hana RYSOVÁ. *Řešené příklady pro MS Excel 2013: podle konceptu European Computer Driving Licence - Advanced (profesionální uživatelské znalosti a dovednosti)*. Praha: Powerprint, 2015. ISBN 978-80-87994-55-9.

SOSNOVÁ, Kateřina a Michal MERTL. *Absolventský seminář*. Praha: Projekt Inovace VOV, 2018. Dostupné také z: <https://www.vover.cz/portal/topic/89?displayType=blocks>

WALKER, Ian. 2013. *Výzkumné metody a statistika*. Vyd. 1. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-3920-5.

Doporučená:

Autorský zákon. Dostupné z <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121#cast8>.

Generátor citací. Dostupné z: <http://generator.citace.com/>

LIŠKA, Václav, 2010. *Zpracování a obhajoba bakalářské a diplomové práce*. Praha: Professional publishing. ISBN 978-80-86946-64-1.

MICHALÍK, Petr, ROUB, Zdeněk a Václav VRBÍK, 2010. *Zpracování diplomové a bakalářské práce na počítači*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. ISBN 978-80-7043-828-2

PUNCH, Keith F. 2008. *Úspěšný návrh výzkumu*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-468-7.

PUNCH, Keith F. 2008. *Základy kvantitativního šetření. Praktická příručka pro studenty*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-381-9.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Seminář z multikulturní výchovy</i>	SMV	
Název modulu anglicky	Seminar on Multicultural Education		
Typ modulu	Povinně volitelný	dopor. období	3.r.ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	3.r.1-1	ECTS	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	20 hodin (10 teorie, 10 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly: VYC, NPK, ZAO, ETZ, SSP, PSK, ZPE		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Vede studenty k získání způsobilosti pozitivně vnímat klienty/pacienty z jiných kultur než je jejich vlastní, adekvátně s nimi jednat a regulovat vlastní chování na základě tolerance, taktu a empatie.			
Cíle modulu			
<ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, právními předpisy, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů, zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností z multikulturní péče a aplikovat je v praxi • komunikovat kultivovaně s klienty/pacienty, rodinou a komunitou různých kultur • analyzovat a řešit problémy, vyhodnocovat nutriční potřeby klientů z národnostních menšin • diskutovat o otázkách multikulturního soužití a transkulturního pojetí zdravotnické péče 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam transkulturního pojetí zdravotnické péče; • zná faktory ovlivňující preference, potřeby a chování příslušníků jiných kultur; • dovede používat základní terminologii vztahující se k obsahu modulu; • zohledňuje a zabezpečuje specifické potřeby klienta/pacienta vyplývající z jeho etnicity, náboženství a kultury ve vztahu k léčebné výživě; • dovede se oprostít od předsudků a stereotypů; • umí vyhledat a aplikovat v praxi informace o problematice národnostních menšin. 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Obsah modulu:

- Multikulturní výchova - vymezení základních pojmů, obecná témata
- Zdravotní péče o cizince v České republice
- Transkulturní pojetí péče – vymezení základních pojmů, historické souvislosti
- Spiritualita a religiozita (oficiální církve, náboženské sekty)
- Vybrané sociokulturní skupiny a jejich specifika v souvislosti s poskytováním léčebné výživy a nutriční péče
- Komunikace s cizinci ve zdravotnickém zařízení, komunikační bariéry
- Postavení cizinců a národnostních menšin v České republice, problémy soužití majority a minority

Metody výuky:

Přednáška, cvičení, diskuze na dané téma, práce s literaturou, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, počítačové analýzy datových souborů.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní zápočtů jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

Základní:

KNAPOVÁ, Jaroslava. *Multikulturní péče* [online]. Praha: Inovace VOV, 2019 [cit. 2021-04-18]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/topic/485?displayType=blocks>

KUTNOHORSKÁ, Jana, 2013. *Multikulturní ošetřovatelství pro praxi*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4413-1.

MOREEOVÁ, Dana. *Multikulturní výchova II. 2*. Praha: Raabe, 2014, 78 s. ISBN 978-80-74960-94-9.

PRŮCHA, Jan, 2011. *Multikulturní výchova*. Vyd. 2. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-502-2.

Rebo - *Snadná komunikace s cizojazyčným pacientem*, [online]. [cit. 25. 3. 2019] Dostupné z: <http://www.florence.cz/zpravodajstvi/aktuality/rebo-snadna-komunikace-s-cizojazycnym-pacientem/>.

Doporučená:

PRŮCHA, Jan, 2010. *Interkulturní komunikace*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3069-1.

PRŮCHA, Jan, 2007. *Interkulturní psychologie*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-280-5.

Ministerstvo zdravotnictví České republiky, 2010 [online]. [cit. 25. 3. 2019]. Dostupné z http://www.mzcr.cz/dokumenty/komunikacni-karty-pro-pacienty-cizince-a-zdravotniky_11725_1.html

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Základy balneologie</i>	ZBA	
Název modulu anglicky	Basic of Balneology		
Typ modulu	Povinně volitelný	dopor. období	2.r.ZO
Rozsah modulu (hodin týdně)	2.r.0-1	ECTS	1
Jiný způsob vyjádření rozsahu	10 hodin (5 teorie, 5 hodin cvičení)		
Forma hodnocení	Z		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na moduly: VYC, NPK, ZAO		
Anotace modulu:			
<p>Modul je koncipován jako teoretický. V rámci modulu se studenti seznámí s definicí balneologie jako integrální součástí oboru rehabilitační a fyzikální medicína. Budou se orientovat v rozdělení a místech výskytu přírodních léčivých zdrojů, v jejich typických klinických účincích, získají základní informace o jejich zevním a vnitřním užití, o indikacích a kontraindikacích užití přírodních minerálních vod, zřidelného plynu oxidu uhličitého, klimatických podmínkách příznivých pro léčení. Osvojí si základní informace o současné platné legislativě, získají přehled o významu a současném postavení balneologické léčby v ČR.</p>			
Cíle modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • umět pracovat s literaturou, využívat internet jako zdroj informací • získat informace z různých zdrojů, zpracovávat získané informace formou výpisků, referátů • umět využívat získané poznatky v praxi a v běžném životě • schopnost řešit problémy a pracovat v týmu, vyjadřovat se logicky a argumentovat • propojit teoretické vědomosti v praktických modulech • vyjadřovat se souvisle ústně i písemně k dané problematice • získat znalostí, vědomostí a dovedností z oblasti balneologie a aplikovat je v praxi 			
Po absolvování modulu student:			
<ul style="list-style-type: none"> • definuje obory rehabilitační a fyzikální medicína, definice balneologie • popíše význam oboru v integraci do následné léčebně rehabilitační péče • rozdělí přírodní léčivé zdrojů, jejich zevní a vnitřní využití • uvede všeobecné a specifické účinky, obecné indikace a kontraindikace balneologické léčby • charakterizuje přírodní léčebné zdroje a jejich využití • zná legislativní rámec poskytování lázeňské péče, indikační seznam lázeňské léčby 			
Obsah modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • Definice oboru rehabilitační a fyzikální medicína, definice balneologie. • Význam oboru v integraci do následné léčebně rehabilitační péče. • Rozdělení přírodních léčivých zdrojů, jejich zevní a vnitřní využití. • Všeobecné a specifické účinky, obecné indikace a kontraindikace balneologické léčby. • Minerální vody a procedury s jejich využitím – koupele, pitné kúry, inhalace, speciální procedury. • Zřidelný plyn a jeho využití v balneologii, místa výskytu, způsoby aplikace, indikace, kontraindikace. 			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Peloidy – rozdělení na humolity, rašeliny, slatiny, slatinné koupele, aplikace, místa výskytu.
- Klimatoterapie – klimatické podmínky příznivé k léčení, specifické procedury, místa výskytu klimatických lázní, indikace, kontraindikace.
- Balneologické léčba jako součást komplexní terapie ve vztahu k oboru nutriční terapie
- Legislativní rámec poskytování lázeňské péče, indikační seznam lázeňské léčby.
- Úloha lázní v sekundární a terciární prevenci.
- Wellness, Medicalwellness, fitness a jejich provázanost s využitím přírodních léčivých zdrojů

Metody výuky:

Přednáška, cvičení, diskuze na dané téma, práce s literaturou, aktivizační metody založené na participaci a kooperaci, počítačové analýzy datových souborů.

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní zápočtu jsou tematické okruhy uvedené v obsahu modulu.

Studijní literatura a pomůcky

BENCKO, V., NOVÁK, J., SUK, M.: „*Zdraví a přírodní podmínky (medicína a geologie)*“, DOLIN: Praha: 2013: ISBN: 978-80-905047-0-7

BENDA, J.: *Peloidy v balneoterapii. Rehabilitace a fyzikální lékařství*. 2000.

JANDOVÁ, D.: *Balneologie*. Grada Publishing, s.r.o., Praha, 2009: ISBN 178-80-247-2820-9

JANDOVÁ, D.: *Základy balneologie, Brno, 2014 NCONZO*, ISBN 978-80-7013-573-0

JANDOVÁ, D., MACHÁLEK, Z.: *Klimatoterapie. Rehabilitace a fyzikální lékařství*. 2005

ŠPIŠÁK, L. a kol: *Klinická balneologie*, Karolinum, Praha: 2010: ISBN 978-80-24-616-544-8

Zákon č. 164/2001 Sb. – lázeňský zákon.

Vyhláška č.423/2001 Sb. o zdrojích a lázních.

Vyhláška 267/2012 Sb. Indikační seznam pro lázeňskou léčebně rehabilitační péči o dospělé, děti a dorost.

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Odborná nutriční praxe I</i>		ONP I
Název modulu anglicky	Professional nutritional practice I		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.,2.,3.r. ZO, LO
Rozsah modulu (hodin týdně)	1.r.7-9, 2.r.14-14, 3.r.17-17	ECTS	40
Jiný způsob vyjádření rozsahu	860 hodin praktické výuky		
Forma hodnocení	Z, KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na všechny odborné moduly, zejména VYC, VPO, LEV, KLV, ONP II		
Anotace modulu:			
<p>Modul je koncipován jako praktický, umožňuje studentům praktickou aplikaci vědomostí získaných v odborných předmětech modulech. Odborná nutriční praxe I představuje integraci teoretických vědomostí a praktických dovedností odborných nutričních a ostatních zdravotnických předmětů, jejichž výuka po zvládnutí a procvičení základů ve speciálních učebnách školy probíhá i ve zdravotnických zařízeních. Obsah výuky je přizpůsoben podmínkám zdravotnické praxe. Osvojení učiva je předpokladem výkonu povolání nutričního terapeuta.</p> <p>Odborná nutriční praxe I významně přispívá k pochopení a k praktické aplikaci znalostí z chemie potravin, nauce o potravinách, technologie přípravy pokrmů, mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygieny, epidemiologie neinfekčních onemocnění, základů farmakologie a toxikologie, výživy člověka, výživy v podpoře a ochraně veřejného zdraví, léčebné výživy, klinické výživy, nutriční péče v klinických oborech, základů ošetřovatelství, základů pedagogiky a edukace, psychologie a komunikace, organizace a řízení ve zdravotnictví, informatiky a statistiky ve zdravotnictví a dalších.</p> <p>Vyučující vedou studenty k aktivnímu přístupu k práci, získávání informací o nových trendech ve stravování a v léčbě nemoci, využívají životních zkušenosti studentů a regionálních podmínek specifík životního prostředí. Soustavná pozornost se věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.</p> <p>Při výuce tohoto modulu a zejména při cvičeních v odborných učebnách a ve zdravotnickém terénu je třeba dodržovat platné předpisy BOZP, hygieny, respektovat zdravotnickou legislativu a vést studenty k osvojení správného psychologického přístupu k nemocným.</p> <p>Při hodnocení studentů se přihlíží k jejich aktivitě ve vyučování, dovednosti pracovat s odbornými informacemi a s odborným textem, ke schopnosti řešit přiměřeně náročné problémy, aplikovat osvojené teoretické poznatky, souvisle se vyjadřovat, diskutovat o daném tématu nebo problému. Učivo je vhodné pro studentské projekty.</p> <p>Rozdělení výuky a stanovení plánů praktického vyučování je plně v kompetenci ředitele školy.</p>			

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe

Cíle modulu:

- dodržovat platné hygienické zásady, předpisy BOZP a zásady protipožární ochrany
- umět obsluhovat základní protipožární zařízení
- aktivně působit proti vzniku rizik spojených s porušením platných předpisů BOZP
- dokázat se orientovat v sortimentu potravin a nápojů dostupných na našem trhu
- uvědomit si nutnost dodržování správné výrobní a hygienické praxe
- dodržovat požadavky kladené na správné skladování jednotlivých druhů potravin
- postupně si osvojit znalosti z oblasti cen potravin, finančních nákladů na přípravu pokrmu a skladové evidence
- běžně provádět vyúčtování potravin a připravené stravy včetně inventarizace
- hospodárně využívat jednotlivé druhy potravin
- definovat význam správného technologického zpracování pokrmů
- osvojit si základní a moderní technologické postupy přípravy rozličných pokrmů
- pochopit význam dodržování správného poměru základních surovin při přípravě stravy
- dokázat zvolit nejhodnější varianty technologických postupů při přípravě různých druhů poživatin v oblasti předběžné přípravy, studené kuchyně, tepelných úprav jednoduchých i složitějších, při konzervaci surovin a při finální úpravě připravovaných pokrmů a jídel
- znát a respektovat probíhající kvalitativní změny, které ovlivňují biologickou a energetickou hodnotu připravované stravy
- uplatňovat požadavky kladené na výrobu a distribuci pokrmů
- získat manuální zručnost při přípravě stravy
- naučit se bezpečně obsluhovat vybavení a zařízení užívané ve stravovacích provozech
- kontrolovat dodržování Systému kritických kontrolních bodů v rámci provozovaných činností
- prokázat schopnost organizovat a řídit výdej a expedici stravy včetně správného stolování a servírování
- znát správné zásady servírování a obsluhy strážníků
- dokázat esteticky upravit pokrmy při servírování
- předvést ukázky vybraných druhů tabulí pro různé příležitosti
- na základě degustace připravených pokrmů zhodnotit organoleptickou a nutriční hodnotu výrobků
- objasnit vliv jednotlivých technologických úprav na metabolismus nemocného a klasifikovat vhodné technologické postupy pro přípravu vybraných typů základních diet
- používat správné technologické postupy a naučit se prakticky uplatnit zvláštnosti a odlišnosti při přípravě stravy určené pro jednotlivé typy diet
- dokázat správně stanovit normy pokrmů pro jednotlivé skupiny strážníků na základě věku a individuálních zdravotních a biologicko-energetických potřeb
- dokázat stanovit a vypočítat biologickou a energetickou hodnotu připravených pokrmů
- na základě znalostí norem výživových a legislativních vytvořit jídelní plán určený pro školní stravování dětí a mladistvých

Po absolvování modulu student:

- reprodukuje význam poznání stavu výživy jako podmínku správné klasifikace klinického obrazu nemoci pro další nutriční intervenci
- specifikuje druhovou kvalifikaci potravin
- orientuje se v dostupných tabulkách výživných hodnot poživatin a dokáže posoudit nutriční hodnotu pokrmů
- vysvětlí důvody dodržování zásad správné kombinace potravin a technologických procesů, charakterizuje zásady zdravé výživy
- hodnotí klady a zápory výživy jedince i společnosti v prevenci i v léčbě v oblasti dietologie a nutriční terapie – navštěvovaného úseku i celé populace
- orientuje se v systému základních, speciálních a standardizovaných diet při vytváření sestav pestré a

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe

rozmanité stravy

- objasní používání technologických procesů při přípravě léčebné výživy, dokáže vysvětlit zásady výběru poživatin a technologického zpracování základních druhů léčebné výživy, vysvětlí rozdíly jednotlivých druhů léčebné výživy
- specifikuje nedoporučené poživatiny podle typů léčebné výživy
- aplikuje teoretické poznatky při zpracování nutriční anamnézy i při vypracování obecných a individuálních plánů léčebné výživy; zajistí a zdokumentuje nutriční anamnestické údaje, dovede přizpůsobit výživu konkrétnímu stavu nemocného na základě sestaveného dietoterapeutického plánu
- objasní a doloží na příkladech odlišnosti medicínské praxe ve vztahu k výživě
- konkretizuje obecné zásady na stav výživy edukovaného pacienta, dokáže vysvětlit potřebu změn ve stravování pacientovi i jeho rodinným příslušníkům
- spolupracuje při tvorbě nutričního plánu a při hodnocení průběhu terapie
- objasní rozdíly zajištění léčebné výživy v provozech veřejného stravování
- orientuje se v dokumentaci a v systému práce na různých pracovištích
- vytváří pro různé stravovací kategorie a druhy léčebné výživy jídelní plány, sestavuje jídelníčky na určené období, hodnotí stanovené jídelní plány podle obecných zásad
- osvojil si schopnost tvorby rozpisů pokrmů pro plánované jídelní lístky
- zvládne nákup potravin, jejich skladování a evidenci, provádění běžného zúčtování připravované stravy i inventarizaci a ekonomickou kalkulaci
- umí popsat a užívat technické, technologické zařízení a vybavení provozu;
- je si vědom návaznosti na další pracovní a provozní úseky nemocnice a jiných zařízení
- vysvětlí, dodržuje a vyžaduje od ostatních pracovníků uplatnění zásad hygieny a bezpečnosti při práci stravovacího úseku
- umí zpracovat administrativu stravovacího provozu ve vztahu k poskytování léčebné výživy, zvládne vyplňování tiskopisů potřebných a předepsaných pro zajištění stravování, objasní význam ekonomiky stravovacích provozů
- dovede připravit léčebnou výživu podle charakteru jednotlivých diet
- předkládá a hodnotí připravené pokrmy, ve spolupráci s vyučující a se skupinou žáků hodnotí dodržení technologických, hygienických a bezpečnostních požadavků
- dokáže samostatně odborně vést, organizačně zajistit a ve skupině zhodnotit zadané téma a aplikaci odpovídajících projektů běžných i speciálních druhů diet;
- ovládá postup léčebné výživy u konkrétních onemocnění, je schopen/schopna charakterizovat a realizovat tyto diety, aplikuje znalosti při plánování příslušné dietoterapie
- plánuje sestavy jídel pro základní i speciální diety obecného charakteru a individuální plány pro konkrétní nemocné
- zvládne propočítání určených živin jako podklad pro nutriční hodnocení plánovaných sestav
- rozlišuje výběr potravin a pochutin i technologických úprav při akutních a chronických stádiích jednotlivých nemocí;
- hodnotí nutriční stav připravených sestav ve vztahu k doporučeným výživovým normám
- definuje význam nutričních složek a možnosti jejich zabezpečení v dietoterapii
- dokáže objasnit specifika jednotlivých poruch výživy a reagovat správnou aplikací stravy
- respektuje a adekvátně reaguje na odlišnosti ve stravování jednotlivých klientů, provádí potřebné změny ve stravování jednotlivých klientů podle pokynů lékaře a dle průběhu nemoci
- připravuje podklady pro poradenskou a edukační činnost podle požadavků dietologa, odborného a ošetřujícího lékaře

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe

- provádí pohovory s pacienty, edukace, besedy s klienty
- podílí se na přípravě a účastní se různých odborných akcí a kurzů
- zná práci nutričního terapeuta a asistenta na oddělení, v poradnách a ve stravovacím provozu, využije odborné teoretické znalosti a praktické dovednosti při práci na konkrétním nemocničním oddělení i na jiných odborných pracovištích
- zvládá uživatelsky prostředky výpočetní techniky, osvojí si dovednost vytváření a formátování textů, používá textové editory při zápisu jídelních lístků, při vytváření pokynů do domácího léčení
- umí využít možností různých grafických stylů v odborné činnosti
- dovede vytvořit a užít tabulky pro nutriční hodnocení stravy s přímou vazbou na pacienta
- správně používá odborné programy pro plánování a hodnocení stravy ve zdravotnickém a jiném stravovacím zařízení
- získává informace prostřednictvím internetu, vyhledá a zpracuje informace týkající se vybrané problematiky na základě probraných témat
- využívá elektronickou komunikaci v odborné práci
- je schopen připravit a předvést prezentaci odborné problematiky
- osvojil si základní znalosti pochopení údajů ze zdravotnické dokumentace vztahující se k nutričnímu stavu organismu a nemoci
- zná, respektuje, užívá a vyžaduje dodržování platné legislativní úpravy hygienického zabezpečení zpracování a podání jídel hlavně v provozech veřejného stravování
- zná organizaci práce v rámci týmu stravovacích provozů
- dbá na dodržování požadavků hygienického zabezpečení zpracování potravin, technologických procesů a přípravy i konzumace pokrmů
- zajistí možnost individuálního stravování pacientů určených diagnóz
- orientuje se v nutriční podpoře nemocných včetně aplikace parenterální a speciální enterální výživy
- umí zpracovat nutričně zdravotnickou dokumentaci a administrativu stravovacího provozu
- osvojil si dovednost psychologického přístupu a správné komunikace s klientem, dbá na zásady zdravotnické etiky
- edukuje pacienta na základě hodnocení výživového a klinického stavu nemoci a jejího vývoje, případně provádí odbornou nutriční podporu jeho rodiny
- zapojuje se aktivně do činnosti nutričních týmů v lůžkových zařízeních i v odborných ordinacích
- volí vhodný psychologický přístup při pohovorech s nemocnými v rozličných životních situacích a prostředích
- dokáže řešit a spolupracuje v odborné skupině při řešení náročných výživových situací a dietoterapeutických problémů, je schopen o nich diskutovat, souvisle se ústně i písemně k dané problematice vyjadřovat
- dbá na postupné upevňování praktických dovedností a schopnosti aplikovat zásady léčebné výživy v každodenní práci s ohledem na individuální potřeby nemocných
- respektuje ochranu zdraví všech účastníků stravování dodržováním zásad osobní hygieny, ochrany a bezpečnosti při práci a zásad protipožární ochrany
- sleduje rozvoj vědy a techniky, lékařských oborů a přírodních věd v oblasti prevence, péče o zdraví, dietoterapie
- propaguje správnou kulturu stravování a stolování v denním životě i v zařízeních společného stravování
- aktivně se účastní odborné práce v nutričním týmu, na oddělení, ve stravovacím provozu, v poradenské a jiné činnosti
- dbá na vytváření schopnosti a dovednosti samostatné, svědomité, pečlivé práce a je aktivní při aplikaci

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe

teoretických poznatků v praktické činnosti

- vytváří návyky účelné a efektivní organizace práce
- vytváří vlastní projekty s odbornou tematikou
- pochopí a ve své práci dodržuje etické a právní normy platné ve zdravotnictví
- je schopen empatie biopsychosociálních potřeb pacientů a klientů
- prokáže dovednosti vedoucí k získání způsobilosti k výkonu povolání nutriční terapeut v souladu s platnou legislativou (vyhláška č. 391/2017 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků)

Obsah modulu:

V obsahu modulu jsou respektovány doporučené oblasti odborné nutriční praxe I pro jednotlivé ročníky:

1. ročník Praxe vychází z koncepčního modelu hlavních determinant zdraví WHO, je orientována na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění a na nácvik a osvojení činností nutných pro poskytování nutriční péče. Z počátku se studenti seznámí se stravováním zdravé populace u jednotlivých stravovacích kategorií. Praxe je orientována na oblast stravovacích služeb (poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb, zařízení školního stravování). Součástí praxe je i účast na činnostech zajišťujících organizaci, plánování a technologické zpracování léčebné výživy.

2. ročník Praxe je zaměřena na proces zabezpečování nutričních potřeb pacientů/klientů v oblasti preventivní a léčebné výživy. Studenti se seznámí se strukturou poskytování zdravotní péče na oddělení léčebné výživy a na jednotlivých odděleních včetně metabolických jednotek a jednotek intenzivní péče. Dále se seznámí s pracovišti, kde je poskytována následná nebo paliativní péče. Praxí si prohloubí schopnost vyhodnotit prostředí, které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb pacientů/klientů z hlediska procesu nutriční péče.

3. ročník Praxe je orientována na oblast specifické nutriční péče, jejímž cílem je prohloubení znalostí a praktických dovedností při poskytování individuální nutriční péče v jednotlivých klinických oborech. Dále se zaměřuje na oblast edukační činnosti pro jednotlivce a jejich rodinné příslušníky v rámci lůžkové, ambulantní a domácí péče. Součástí je praxe v poradenských a terapeutických centrech poskytujících nutriční péči v oblasti podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění.

Práce s potravinami ve stravovacích provozech z hlediska dodržování hygienických zásad, platných předpisů BOZP a protipožárních směrnic

- základní a speciální technologické postupy užívané při přípravě pokrmů - ovoce, zeleniny a brambor, mléka a mléčných výrobků, vajec, masa jatečných zvířat, ryb, drůbeže a zvěřiny, obilovin, mlýnských a pekárenských výrobků, těstovin, luštěnin, sóji, hub, máku, těst
- technologické zpracování dalších jídel, zejména – studených pokrmů a nápojů, pokrmů z polotovaru
- plánování jednotlivých typů pokrmů - základní a speciálních pokrmy, druhy a dávky potravin a pochutin, rozpis norem, popis technologických postupů, tvorba receptur
- souhrnná skladba pokrmů v jídelní sestavy - jednoduché jídelní lístky pro zdravé jedince, zásady sestavování jídelních lístků pro různé stravovací kategorie, sezonní jídelní lístky, výčet vhodných potravin pro jednotlivé stravovací kategorie, využití počítačové technologie při tvorbě jídelních lístků, norem a receptur
- práce s dokumentací nutričního terapeuta, administrativní činnosti - význam potravinových tabulek, orientace v potravinových tabulkách, propočet energetické a biologické hodnoty potravin,
- práce s tiskopisy související s administrativní činností stravovacích provozů, skladová evidence,

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe

význam propojení skladu s kuchyní pomocí PC programu, využití počítačové technologie při propočtech energetické a biologické hodnoty pokrmu,

- zahraniční kuchyně, alternativní stravování, jednoduché menu, složité menu
- seznámení s vybranými typy základních druhů léčebné výživy

Výživa a stravování v různých typech zdravotnických zařízení a v dalších oblastech veřejného stravování

- prezentace jednotlivých typů veřejného stravování
- zdravotnické zabezpečení v různých oblastech péče (ZZ, nemocnice, léčebny, OLVAS, stravovací provoz, lázně, sanatoria, sociální služby, stacionáře, mléčná kuchyně, domácí péče, školní a další druhy společného a veřejného stravování, výživa a dietoterapie v rodině, odborná poradenská a nutričně terapeutická centra, výroba a obchod)
- oblast hospodářsko-ekonomická
- oblast technologická
- dokumentace nutričně-zdravotnická
- dokumentace stravovacího provozu
- bezpečnostní předpisy a hygienické požadavky na stravování

Administrativa stravovacího provozu

- organizace stravování v různých typech zařízení
- hospodářsko-ekonomická agenda
- odborná administrativa
- kontrolní činnost zajištění léčebné výživy

Jídelní lístky

- tvorba obecných a speciálních sestav dle rozličných kritérií a požadavků

Plánování léčebné výživy

- energetické zhodnocení živin a poživatin, nutriční hodnota potravin a pokrmů
- charakteristika a zásady jednotlivých druhů léčebné výživy
- použití poživatin a kuchyňských úprav na základě dietetického zhodnocení potravin, pochutin a zásad léčebné výživy
- plánování stravy pro základní a speciální druhy diet, sestavování stravovacích plánů
- plánování výživy zdravých jedinců různých věkových skupin včetně specifických nároků těhotných žen a zvláštností dětského a dorostového věku ve výživě vzhledem k tělesné zátěži
- struktura léčebné výživy jako obecné schéma systému diet
- léčebná výživa jednotlivých typů systémových chorob v klinických oborech (vnitřní lékařství, chirurgie, pediatrie, gynekologie, gerontologie, psychiatrie, infekční lékařství, onkologie, a další)
- speciální dietoterapie
- umělá výživa (enterální, parenterální)

Zásady pro plánování a pro technologické zpracování léčebné výživy

- obecné zásady plánování a technologického zpracování léčebné stravy
- nutriční a dietetické hodnocení poživatin
- potravinové tabulky, schéma definovaných dávek, tabulky ekvivalentů
- příprava základních a speciálních druhů léčebné výživy s využitím zásad racionální výživy
- technologie přípravy pokrmů
- příprava léčebné výživy
- předběžná a tepelná příprava
- finální úprava pokrmů
- technologické zpracování různých typů, druhů a forem výživy a léčebných diet

Zajištění přesného dávkování potravin dle nutriční tolerance jednotlivých diagnóz

- stanovení energetické potřeby organismu
- doporučené dávky energie, živin, vitaminů a minerálů základních druhů léčebné výživy
- určení individuální nutriční potřeby
- energeticky a nutričně limitované diety

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe

Nutriční a dietetické hodnocení léčebné výživy

- léčebná výživa základní a výživná
- léčebná výživa při nemocech gastrointestinálního traktu
- léčebná výživa při chorobách kardiovaskulárního systému
- léčebná výživa při nemocech ledvin a močových cest
- léčebná výživa při metabolických poruchách
- speciální dietetika
- alternativní a netradiční formy výživy

Charakter práce odborných pracovníků v nutriční péči

- práce nutričního terapeuta/terapeutky, nutričního asistenta/ asistentky
- zpracování výživové anamnézy
- stanovení terapeutických plánů stravování individuálních klientů
- využití základů pedagogiky a edukace v nutriční terapii, výživové poradenství
- hygienické zabezpečení a zásady bezpečnosti práce při poskytování dietoterapeutických služeb
- hygienické aspekty zajištění výroby, přípravy, rozvozu, přepravy, značení, skladování a jejich uvádění do oběhu, komunitní hygiena
- epidemiologické aspekty infekčních a neinfekčních chorob ve vztahu k výživě
- expedice, transport a výdej jídla nemocným

Výpočetní technika v oblasti nutriční péče a stravování

- textové editory
- tabulkové procesory
- odborný software
- využití informační technologie při zpracování podkladů v práci nutričního terapeuta na oddělení a ve stravovacím provozu, při edukacích.
- návaznost na informační komunikaci celého zdravotnického zařízení
- grafické programy a jejich využití v práci nutričního terapeuta
- internet
- komunikační technologie

Prezentace odborných témat, edukační programy

- příprava edukačních programů a jejich prezentace v klinických podmínkách

Forma organizace Odborné nutriční praxe I

Modul Odborná nutriční praxe I je koncipován jako odborná praxe, která je realizována v době teoretického bloku, a to jednak na školním pracovišti v odborných učebnách a dále na pracovištích smluvních partnerů, kde může probíhat buď pod vedením odborné učitelky nebo mentora/rky odborné praxe. Konkrétní plán a rozpis pracovišť je připraven aktuálně pro daný školní rok a respektuje vždy oblasti doporučené kvalifikačním standardem pro přípravu na výkon zdravotnického povolání Nutriční terapeut pro jednotlivé ročníky vzdělávání.

Základní principy odborné nutriční praxe I jsou:

- individuální přístup ke studujícím, který podporuje jejich osobnostní zrání a profesní růst
- partnerství a aktivní participace všech zúčastněných stran (studující – škola – pracoviště)
- vzájemné hodnocení všech zúčastněných stran
- profil absolventa
- naplnění vyhlášky č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

Pracoviště pro odbornou praxi:

Školní pracoviště – odborné učebny pro výuku nutriční terapie přímo v prostorách školy

Oblast stravovacích služeb (poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb, zařízení školního stravování
Při výběru pracovišť odborné praxe v jednotlivých ročnících se postupuje v souladu s odučenými moduly.

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe

Popis řízení praxe a vyhodnocování

Každý student si vede od 1. ročníku dělený LOGBOOK - portfolio + deník praxe, kam zaznamenává průběh praxe a praktického vyučování na jednotlivých pracovištích, jejich charakteristiku a sebereflexi. Portfolio je také jedním z kritérií závěrečného hodnocení za dané období.

Pedagogická dokumentace: Anotace modulu, třídní kniha studijní skupiny, deník praxe, portfolio, jmenný seznam studijní skupiny pro BOZP, formulář hodnocení odborné praxe a praktického vyučování studijní skupinou VOŠZ.

Odborná nutriční praxe je na pracovištích smluvních partnerů vedena v souladu se zákoníkem práce, školským zákonem, vyhlášky o vyšším odborném vzdělávání v platných zněních a další legislativou vztahující se k vyučovanému předmětu (školní řád VOŠZ), včetně platné zdravotnické legislativy.

Studenti jsou seznamováni s právy a povinnostmi studentů na odborné praxi a praktickém vyučování dle školního řádu VOŠZ.

Forma a váha hodnocení

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány ve školním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

- splnění 80% účasti v kontaktních hodinách
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách
- úspěšné splnění zápočtových testů, ústních zkoušek
- plnění úkolů v rámci samostudia
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce
- využití konzultačních hodin
- v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu)

Obsahovou náplní testů a zkoušek jsou tematické okruhy uvedené v anotaci modulu. Součástí prověřování znalostí jsou procvičované a nově uváděné jevy.

Náležitosti pracoviště

Vybavení školního pracoviště i pracoviště smluvních partnerů odpovídá platným legislativním požadavkům, splňuje kvalifikační a odborné požadavky, používané metody jsou v souladu s platnými předpisy a pedagogickými dokumenty, jsou k dispozici pomůcky potřebné pro provádění odborné nutriční praxe, pracoviště má k dispozici prostory pro studenty na převlékání a odpočinek.

Studijní literatura a pomůcky

Základní:

BOHÁČOVÁ, Věra. 2012. *140 otázek a odpovědí o výživě a potravinách*. 1. vyd. Editor Jan Piřha. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-18-1.

CLARK, Nancy. *Sportovní výživa. 3., dopl. vyd.* Praha: Grada, 2014. Fitness, síla, kondice. ISBN 978-80-247-4655-5.

ČESKO. *Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. In: *Sbírka zákonů české republiky. 2000, částka 74.* © MÜLLEROVÁ, D., TYCHTL, Z., MÜLLER, L., BRÁZDOVÁ, Z.: *Softwarový program NutriDAN*. Podporováno grantem Institutu Danone

DOSTÁLOVÁ, Jana a Pavel KADLEC. *Potravinářské zbožíznalství: technologie potravin*. Ostrava: Key Publishing, 2014. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-208-2.

DOSTÁLOVÁ, Jana. 2012. *Co se děje s potravinami při přípravě pokrmů*. Praha: Forsapi. ISBN 978-80-903820-8-4

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe

- GROFOVÁ, Zuzana. 2011. *Dieta pro vyšší věk*. 1. vyd. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-11-2.
- GROFOVÁ, Zuzana. 2012. *Dieta na podporu hojení ran: lékař vám vaří*. 1. vyd. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-21-1.
- HOLEC, Josef a Jana POLÁKOVÁ. *Zemědělství a potraviny*. Praha: Profi Press, 2019. ISBN 978-80-86726-98-4.
- HOLUB, Karel. 2011. *Umění a gastronomie*. Praha: Libertas ISBN 978-809-0428-317.
- HRNČÍŘOVÁ, Dana, Olga JOHANIDESOVÁ, Alexandra KOŠŤÁLOVÁ, et al. *Rádce školní jídelny*. Praha: Státní zdravotní ústav, 2016. ISBN 978-80-7071-358-7.
- HRONEK, Miloslav a Hana BAREŠOVÁ. 2012. *Strava těhotných a kojících*. 1. vyd. Praha: Forsapi. ISBN 978-80-87250-20-4.
- Kalorické tabulky* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://www.kaloricketabulky.cz/>
- KOHOUT, Pavel a Jaroslava PAVLÍČKOVÁ. 2012. *Zácpa - dieta a doporučená opatření*. 1. vyd. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-17-4.
- KOLEKTIV VYUČUJÍCÍCH: 2014. *Soubor receptů na technologické cvičení a přípravu dietního stravy*. Interní skripta SZŠ a VOŠZ Brno.
- KOLEKTIV VYUČUJÍCÍCH: *Soubor receptů na technologické cvičení a přípravu dietního stravování*. Interní skripta SZŠ a VOŠZ Plzeň. Plzeň: 2011.
- MÁLKOVÁ, Iva a Hana MÁLKOVÁ. 2014. *Obezita: malými krůčky k velké změně*. 1. vyd. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-24-2.
- MALOBICKÁ, Eva a Tatiana ČERVENŠOVÁ. *Bezpečnost potravin*. Martin: Osveta, 2015. ISBN 978-80-8063-431-5.
- MARTIŇÁKOVÁ, Marie. *Alternativní výživa z pohledu nutričního terapeuta* [online]. Projekt Inovace VOV, 2019 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=181>
- MAŠEK, Libor. *Potraviny a nápoje v kostce*. 2. vydání. Dívec: R plus, 2019. Gastronomie (R plus). ISBN 978-80-904093-5-4.
- Mte.cz: kalkulačka energetického příjmu a výdeje* [online]. Brno: MTE spol. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <http://kalorie.mte.cz/calcs/index/2021-03-14>
- MÜLLEROVÁ, D., TYCHTL, Z., MÜLLER, L, BRÁZDOVÁ, Z: *Softwarový program NutriDAN*. Podporováno grantem Institutu Danone
- Nutriční doporučení Ministerstva zdravotnictví ke Spotřebnímu koši: Doporučení pro školní jídelny*. Praha: Ministerstvo zdravotnictví České republiky, 2015.
- Nutridatabáze*. [online]. [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.nutridatabaze.cz/>
- Nutriservis: Nutriční aplikace pro zdraví a kondici* [online]. Praha: Forsapi [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://www.nutriservis.cz/>
- Nutriservis. [online]. [cit. 2015-04-09]. Dostupné z: <http://www.nutriservis.cz/cs/MÜLLEROVÁ D. Výživa těhotných a kojících žen>. Praha: Mladá fronta, 2004. ISBN 80-204-1023-6.
- Obiloviny v lidské výživě*. Praha: Potravinářská komora České republiky, Česká technologická platforma pro potraviny, 2015-. Publikace České technologické platformy pro potraviny. ISBN 978-80-87250-28-0.
- Objektivizace ukazatelů spotřebního koše: Metodický návod Ministerstva zdravotnictví ČR k hodnocení výživových ukazatelů školního stravování pomocí spotřebního koše*. Praha: Ministerstvo zdravotnictví České republiky, 2016.
- PETROVÁ, Jana a Sylva ŠMÍDOVÁ. 2014. *Základy výživy pro stravovací provozy: školní stravování, výživové normy (spotřební koš), dietní stravování ve školní jídelně, zásady správné výživy, výživa dětí, dospívajících, sportujících dětí a adolescentů, seniorů*. 1. vyd. Plzeň: Jídelny.cz, 2014, 307 s. ISBN 978-80-905557-0-9.
- POKOROVÁ, Petra. 2013. *Výživa dialyzovaných pacientů*. Vyd. 1. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-23-5.
- Referenční hodnoty pro příjem živin*. 2011. Praha: Společnost pro výživu, ISBN 978-80-254-6987-3.
- SEDLÁČKOVÁ, Hana. 2012. *Technologie přípravy pokrmů 6*. Praha: Fortuna. ISBN 978-80-7373-114-4
- SLUKOVÁ, Marcela. *Výroba potravin a nutriční hodnota*. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, 2016. ISBN 978-80-7080-947-1.

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná nutriční praxe			
Název školy	Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Diplomovaný nutriční terapeut		
Kód oboru vzdělání	53-41-N/4.		
Forma vzdělávání	Denní		
Název a kód modulu	<i>Odborná nutriční praxe II</i>		ONP II
Název modulu anglicky	Professional nutritional practice II		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	1.-3.r ZO, LO
Rozsah modulu	1.r.40-40, 2.r. 240-240, 3.r.240- 160	ECTS	40
Jiný způsob vyjádření rozsahu	960 hodin praktické výuky		
Forma hodnocení	KZ, ZK		
Vstupní požadavky na studenta	Průběžná návaznost na odborné moduly		

Anotace modulu:

Modul Odborná nutriční praxe II je koncipován jako praktický předmět, probíhá podle plánu praktické výuky formou blokové výuky (přičemž jeden blok trvá vždy nejméně 1 týden). Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v odborných učebnách školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé nutriční péče o pacienty/klienty, v souladu s platnou právní úpravou a podle plánu praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb pod vedením školitele nebo mentora odborné praxe (školitele odborné praxe) u poskytovatele zdravotních služeb a dalších stravovacích provozů (zařízení sociálních služeb a zařízení školního stravování). Pedagogický pracovník vyučuje v takové oblasti odborné praxe, ve které je odborníkem se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání zároveň v této oblasti odpovídá za dohled při praxi studentů. Výkony prováděné v rámci odborné praxe jsou zaznamenány do Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit nutričního terapeuta – LOGBOOK (dále jen „Záznamník výkonů“), který připravuje vyšší odborná škola. Záznamník výkonů obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé kompetence a nutriční intervence, kterých má student/ka dosáhnout v rámci studijního plánu. Pracoviště poskytovatele zdravotních a sociálních služeb pro výuku odborné praxe musí splňovat požadavky stanovené příslušnými právními předpisy, subjekt zajišťující výuku s poskytovatelem zdravotních a sociálních služeb mají praktickou výuku smluvně zajištěnou. Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů.

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná nutriční praxe

Cíle modulu:

Po absolvování modulu student:

- zajistí možnost individuálního stravování pacientů určených diagnóz;
- dodržuje zásady edukace;
- využívá teoretické znalosti diet, výživových doporučení pro stanovení individuální energetické a biologické potřeby klienta i pacienta ve zdraví i nemoci;
- konkretizuje obecné zásady dle stavu výživy a klinického stavu edukovaného pacienta;
- dokáže vysvětlit potřebu změn ve stravování pacientovi i jeho rodinným příslušníkům;
- osvojí si dovednost bio-psycho-sociologického přístupu a správné komunikace s klientem;
- dbá na zásady zdravotnické etiky;
- využívá informační systém zdravotnického či jiného zařízení;
- vysvětlí, dodržuje a vyžaduje od ostatních pracovníků uplatnění zásad hygieny a bezpečnosti při práci na nemocničních odděleních.

Oblasti odborné nutriční praxe II pro jednotlivé ročníky:

1.ročník Praxe vychází z koncepčního modelu hlavních determinant zdraví WHO, je orientována na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění a na nácvik a osvojení činností nutných pro poskytování nutriční péče. Z počátku se studenti seznámí se stravováním zdravé populace u jednotlivých stravovacích kategorií. Praxe je orientována na oblast stravovacích služeb (poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb, zařízení školního stravování). Součástí praxe je i účast na činnostech zajišťujících organizaci, plánování a technologické zpracování léčebné výživy.

2.ročník Praxe je zaměřena na proces zabezpečování nutričních potřeb pacientů/klientů v oblasti preventivní a léčebné výživy. Studenti se seznámí se strukturou poskytování zdravotní péče na oddělení léčebné výživy a na jednotlivých odděleních včetně metabolických jednotek a jednotek intenzivní péče. Dále se seznámí s pracovišti, kde je poskytována následná nebo paliativní péče. Praxí si prohloubí schopnost vyhodnotit prostředí, které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb pacientů/klientů z hlediska procesu nutriční péče.

3.ročník Praxe je orientována na oblast specifické nutriční péče, jejímž cílem je prohloubení znalostí a praktických dovedností při poskytování individuální nutriční péče v jednotlivých klinických oborech. Dále se zaměřuje na oblast edukační činnosti pro jednotlivce a jejich rodinné příslušníky v rámci lůžkové, ambulantní a domácí péče. Součástí je praxe v poradenských a terapeutických centrech poskytujících nutriční péči v oblasti podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění.

Základní principy odborné nutriční praxe II jsou:

- individuální přístup ke studujícím, který podporuje jejich osobnostní zrání a profesní růst
- partnerství a aktivní participace všech zúčastněných stran (studující – škola – pracoviště)
- vzájemné hodnocení všech zúčastněných stran
- profil absolventa
- naplnění vyhlášky č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

Pracoviště pro odbornou praxi:

Oblast stravovacích služeb (poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb, zařízení školního stravování) Odborná nutriční praxe II na uvedených pracovištích se realizuje v doporučeném minimálním rozsahu. Při výběru pracovišť odborné praxe v jednotlivých ročnících se postupuje v souladu s odučenými moduly.

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná nutriční praxe

Náležitosti pracoviště:

Vybavení pracoviště odpovídá platným legislativním požadavkům, je k dispozici mentor odborné praxe, který splňuje kvalifikační a odborné požadavky, používané metody jsou v souladu s platnými předpisy a pedagogickými dokumenty, jsou k dispozici pomůcky potřebné pro provádění odborné nutriční praxe, pracoviště má k dispozici prostory pro studenty na převlékání a odpočinek.

Požadavky na mentora odborné praxe:

Splňuje způsobilost k výkonu povolání podle platných právních předpisů, má minimálně 2 roky praxe v oboru, je odborníkem se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a má vhodnou přípravu pro roli vyučujícího.

Forma organizace odborné praxe, návrhy pozic a pracovišť

Odborná nutriční praxe II je realizována ve všech ročnících v týdenních blocích na základě smlouvy s příslušnými institucemi v rozsahu 8 hodin denně.

1. ročník: v každém období je 1 týdenní blok, celkem 80 hodin
2. ročník: v každém období jsou 2 šestitýdenní bloky, celkem 480 hodin
3. ročník: v zimním období je 1 šestitýdenní blok, v letním období je jeden čtyřtýdenní blok, celkem 400 hodin

Obsahová náplň Odborné nutriční praxe II

1. **Příprava základní stravy pro zdravé jedince v rámci jednotlivých stravovacích kategorií** - stravování kojenců a batolat, stravování dětí předškolního a školního věku, stravování dospělých, stravování gerontologických klientů, stravování sportovců.
2. **Léčebná výživa a stravování v různých typech zdravotnických zařízení a v dalších oblastech veřejného stravování** - prezentace jednotlivých typů veřejného stravování, zdravotnické zabezpečení v různých oblastech péče (zdravotnická zařízení, nemocnice, léčebny, LDN, OLVaS, stravovací provoz, lázně, sanatoria, sociální služby, stacionáře, domácí péče, školní a další druhy společného a veřejného stravování, výživa a dietoterapie v rodině, odborná poradenská a nutričně terapeutická centra, výroba a obchod).
3. **Dokumentace** - dokumentace nutričně – zdravotnická, dokumentace stravovacího provozu, bezpečnostní předpisy a hygienické požadavky na stravování, systém kritických bodů HACCP.
4. **Náplň práce odborných pracovníků v dietoterapii a ve zdravotnickém týmu** - práce a spolupráce nutričního terapeuta na odděleních klinické dietologie (léčebné výživy) a OLVaS, nutričního asistenta, spolupráce s ostatními nelékařskými zdravotnickými pracovníky a lékaři, hygienické zabezpečení a zásady bezpečnosti práce při poskytování dietoterapeutických služeb, dodržování hygienicko-epidemiologického režimu na odděleních, systému kritických bodů HACCP.
5. **Jídelní lístky** - tvorba obecných a speciálních sestav dle rozličných kritérií a požadavků.
6. **Zásady pro plánování a pro technologické zpracování léčebné výživy** - obecné zásady plánování a technologického zpracování léčebné stravy, nutriční a dietetické hodnocení potravin, potravinové tabulky, schéma definovaných dávek, tabulky ekvivalentů, příprava léčebné výživy, předběžná a tepelná příprava, finální úprava pokrmů, technologické zpracování různých typů, druhů a forem výživy a léčebných diet
7. **Zajištění přesného dávkování potravin dle nutriční tolerance jednotlivých diagnóz** - stanovení energetické potřeby organismu, doporučené dávky energie, živin, vitaminů a minerálů základních druhů léčebné výživy, určení individuální nutriční potřeby, energeticky a nutričně limitované diety
8. **ICT v oblasti dietoterapie a stravování** - textové editory, tabulkové procesory, odborný software, využití informační technologie, sociálních sítí při zpracování podkladů v práci nutričního terapeuta na oddělení a ve stravovacím provozu, při edukacích, návaznost na informační systém zdravotnického zařízení, grafické a prezentační programy a jejich využití v práci nutričního terapeuta, internet, prezentace odborných témat face to face nebo prostřednictvím sociálních sítí (facebook, twitter, blog, google aj.).
9. **Aktivní účast v projektech**

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná nutriční praxe

Pracoviště a náplň v 1. ročníku :

příprava a realizace základní stravy pro zdravé jedince v rámci jednotlivých stravovacích kategorií se zaměřením na technologické zpracování stravy: zdravotnická zařízení, sociální zařízení, lázně, předškolní a školní zařízení, jídelny, provozovny veřejného stravování, aj., realizace technologického zpracování léčebné výživy, jídelních lístků, elektronická databáze oddělení léčebné výživy a stravování: zdravotnická a sociální zařízení – oddělení léčebné výživy a stravování.

Pracoviště a náplň ve 2. ročníku :

realizace edukačního procesu začlenění nutričního terapeuta do ošetrovatelského pracovního týmu a uspokojování individuálních nutričních potřeb klienta/ pacienta v oblasti preventivní a léčebné výživy: zdravotnická, lázeňská a sociální zařízení (domovy pro seniory, stacionáře, sociální lůžka, léčebny dlouhodobě nemocných, lázně, instituce pro zdravotně postižené), pracoviště dle vlastního výběru a zaměření absolventské práce

Pracoviště a náplň ve 3. ročníku:

realizace edukačního procesu začlenění nutričního terapeuta do ošetrovatelského či pracovního týmu a uspokojování individuálních nutričních potřeb klienta/ pacienta v oblasti preventivní a léčebné výživy: zdravotnická (nemocnice různého typu, LDN, hospic) a sociální zařízení (domovy pro seniory, stacionáře, odborné ústavy), lázně, zvláště realizace ve specializovaných poradnách, jejichž součástí je specializovaná preventivní a léčebná výživa, která je součástí péče o hospitalizovaného nebo ambulantního pacienta (diabetologie, obezitologie, preventivní kardiologie, pediatrie, geriatrie, gastroenterologie, ambulance dědičných chorob-fenyktonurie, poradna poruch výživy, poradna nutriční podpory, účast při tvorbě a realizaci preventivních programů v oblasti zdravého životního stylu a v prevenci konkrétních onemocnění spojených s výživou, pracoviště dle vlastního výběru a zaměření absolventské práce

Doporučená pracoviště pro odbornou praxi	Minimální počet hodin
Zdravotnická zařízení poskytovatelů lůžkové péče na oddělení <ul style="list-style-type: none">- interním- chirurgickém- dětském- gynekologickém- ošetrovatelských lůžek pro seniory- psychiatrickém- infekčním- onkologickém	220
Zdravotnická zařízení poskytovatelů ambulantní péče včetně edukačních center	80
V zařízeních sociálních služeb	40
Stravovací provozy (zdravotnická zařízení, zařízení sociálních služeb, zařízení školního stravování)	120
Provozovny potravinářských podniků	20

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná nutriční praxe

Popis řízení a vyhodnocování Odborné nutriční praxe II:

ONP II je systematicky plánována, koordinována a hodnocena. Studenti plní během praxe zadané úkoly v souladu s platnými kompetencemi nutričního terapeuta. Studenti vykonávají odbornou praxi v příslušných zařízeních pod vedením odborných pracovníků pověřených vzděláváním studentů VOŠ. Jsou zde vedeni k odpovědnosti, samostatnosti a k profesionálnímu vztahu ke klientům a spolupracovníkům. Velký důraz je kladen na rozvíjení komunikativních dovedností. Studenti jsou soustavně vedeni k respektování práv pacientů, k ochraně jejich soukromí, a to i ve vztahu k informacím o jejich zdravotnímu stavu. Celým studiem prolíná přísné dodržování hygienických zásad, předpisů BOZP, systému kritických bodů HACCP týkající se individuálního i společného stravování.

Dle možností příslušných pracovišť jsou studenti motivováni ke spolupráci na zdravotnickém výzkumu, jeho vyhodnocování, případné publikační činnosti. Dále jsou motivováni k aktivní i pasivní účasti na různých odborných akcích, seminářích, kongresech, přednáškách, workshopech a kurzech pro odbornou tak laickou veřejnost organizované příslušným nebo jiným zařízením.

Obsahové zaměření je vždy upřesněno při smluvním zajištění konkrétního pracoviště v závislosti na specifické odborné orientaci, možnostech a podmínkách, kde se bude odborná praxe realizovat. Student vykonává praxi na pracovištích individuálně. Pracoviště je voleno tak, aby student během studia získal, co nejvíce různorodých znalostí, vědomostí, dovedností a zkušeností ze zařízení poskytujících specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů/klientů v oblasti preventivní a léčebné výživy a odlišující se managementem při poskytování těchto služeb. Takové zkušenosti mohou napomoci studentům v jejich budoucí profilaci a rozpoznání vlastních preferencí a limitů.

Na odborných pracovištích jsou studenti vedeni odbornými mentory nebo pracují pod vedením odborných pracovníků pověřených vzděláváním studentů VOŠ, kteří úzce spolupracují s garantem odborné praxe. Společně stanovují výsledky vzdělávání, kritéria jejich hodnocení a podílejí se na evaluačních mechanismech. Plnění úkolů dokládají v záznamech „Deníku odborné praxe“, jež je součástí portfolia studenta. Součástí portfolia jsou i další doklady o osobnostním i profesním růstu studenta. Mezi zpracované seminární práce, kazuistiky klientů, individuální plány, edukační programy, jídelní plány a jejich propočty atd. Součástí předmětu jsou odborné konzultace a využití samostudia ke splnění zadaných úkolů.

Poznámka:

Každý student si vede od 1. ročníku dělený LOGBOOK - portfolio + deník praxe, kam zaznamenává průběh praxe a praktického vyučování na jednotlivých pracovištích, jejich charakteristiku a sebereflexi. Portfolio je také jedním z kritérií závěrečného hodnocení za dané období.

Pedagogická dokumentace: Anotace modulu, třídní kniha studijní skupiny, deník praxe, portfolio, jmenný seznam studijní skupiny pro BOZP, formulář hodnocení odborné praxe a praktického vyučování studijní skupinou VOŠZ.

Nutriční a dietologická praxe je vedena v souladu se zákoníkem práce, školským zákonem, vyhláškou o vyšším odborném vzdělávání v platných zněních a další legislativou vztahující se k vyučovanému předmětu (školní řád VOŠZ), včetně platné zdravotnické legislativy.

Studenti jsou seznamováni s právy a povinnostmi studentů na odborné praxi a praktickém vyučování dle školního řádu VOŠZ

Forma a váha hodnocení:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání:

- splnění 100% účasti v kontaktních hodinách;
- aktivní spolupráce v kontaktních hodinách;

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná nutriční praxe

- plnění úkolů v rámci samostudia;
- zpracování a obhajoba seminární/projektové práce;
- využití konzultačních hodin;

v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Podklady pro hodnocení

Splněná docházka; dodržování BOZP na jednotlivých pracovištích ONP II; úroveň vedení portfolia; dodržování pravidel chování na nutriční a dietologické praxi (ukázněnost, dochvilnost, osobní úprava); správnost a pečlivost prováděných úkonů, zručnost a rychlost, schopnost teoretického zdůvodnění úkonu; vedení dokumentace na jednotlivých pracovištích; vhodná úroveň komunikace s pacienty/klienty a ostatním personálem; postoj k pacientovi/ klientovi, aktivita studenta; sebereflexe; manažerské schopnosti a dovednosti; syntéza poznatků z mezimodulových vztahů. Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy zdravotnické a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání. v případě nedodržení požadované účasti ve výuce splnění náhradního úkolu (náhrada absence formou individuální náhradní praxe, projektová práce, prezentace realizovaného projektu).

Studijní literatura a pomůcky:

Základní:

Basics in clinical nutrition, Fourth Edition, ESPEN 2011, Galén 2011, ISBN 9778-80-7262-821-6.

CLARK, Nancy. *Sportovní výživa. 3., dopl. vyd.* Praha: Grada, 2014. Fitness, síla, kondice. ISBN 978-80-247-4655-5.

GALUŠKOVÁ, Soňa a Tomáš ULČ. *Nemoci a výživa 2. blok* [online]. Projekt Inovace VOV, 2020 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=165>

GALUŠKOVÁ, Soňa a Petra NOVÁKOVÁ. *Nemoci a výživa 4. blok* [online]. Projekt Inovace VOV, 2020 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=169>

HAINER, Vojtěch, 2011. *Základy klinické obezitologie. 2., přeprac. a dopl. vyd.* Praha: Grada, ISBN 978-802-4732-527.

HRONEK, M. 2014. *Strava těhotných a kojících.* Praha Forsapi. ISBN 9788087250204

HRUBÝ, M. 2014, *Dieta s chronickým onemocněním ledvin.* Praha Forsapi. ISBN 9788087250075

KALA GROFOVÁ, Z. 2011. *Dieta pro vyšší věk.* Praha Forsapi. ISBN 13: 978-80-87250-11-2

KALA GROFOVÁ, Z. 2012. *Dieta na podporu hojení ran.* Praha Forsapi. ISBN 978-80-87250-21-1

KASPER, Heinrich, 2015. *Výživa v medicíně a dietetika.* Praha: Grada, ISBN 978-80-247-4533-6.

KOHOUT, P. 2014. *Crohnova choroba a ulcerózní kolitida.* Praha Forsapi ISBN 9788090382002.

KOHOUT, P. 2014. *Onemocnění slinivky břišní, dieta pankreatická.,* Praha Forsapi. ISBN 978-80-9038-203-9.

LISOVÁ, Světlana a Tomáš ULČ. *Nemoci a výživa 1. blok* [online]. Projekt Inovace VOV, 2020 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=163>

LISOVÁ, Světlana a Petra NOVÁKOVÁ. *Nemoci a výživa 3. blok* [online]. Projekt Inovace VOV, 2020 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=167>

Málková, I. 2014. *Obezita malými krůčky k velké změně.* Praha Forsapi. ISBN 9788087250242

MARTIŇÁKOVÁ, Marie. *Alternativní výživa z pohledu nutričního terapeuta* [online]. Projekt Inovace VOV, 2019 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/single/?objectId=181>

OLŠOVSKÝ, Jindřich, 2012. *Diabetes mellitus 2. typu.* Praha: Maxdorf, ISBN 978-80-7345-277-3

OWEN, Klára, 2012. *Moderní terapie obezity.* Praha: Maxdorf, ISBN 978-80-7345-301-5

Referenční hodnoty pro příjem živin. V ČR 1. vyd. Praha: Společnost pro výživu, 2011, 192 s. ISBN 978-80-254-6987-3.

POKOROVÁ, P. 2013. *Výživa dialyzovaných pacientů.* Praha Forsapi. ISBN 978-80-87250-23-5

RUŠAVÝ, Zdeněk a Jan BROŽ. *Diabetes a sport: příručka pro lékaře ošetřující nemocné s diabetem 1. typu.* 2. vydání. Praha: Maxdorf, [2020]. Jessenius. ISBN 978-80-7345-639-9.

SHARMA, Sangita. *Klinická výživa a dietologie: v kostce.* Přeložil Hana POSPÍŠILOVÁ. Praha: Grada Publishing, 2018. Sestra (Grada). ISBN 978-80-271-0228-0.

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná nutriční praxe

SKŘIČKA, T. 2014. *Dieta u pacientů se střevními vývody a po operaci střev*. Praha Forsapi. ISBN 9788087250013

ŠVAČINA, Štěpán a Miroslav SOUČEK, a kol., 2011. *Metabolický syndrom*. Praha:Grada, ISBN 978-80-247-4092-8.

ŠVAČINA, Štěpán, Dana MÜLLEROVÁ a Alena BRETŠNAJDROVÁ. 2012. *Dietologie: pro lékaře, farmaceuty, zdravotní sestry a nutriční terapeuty*. Vyd. 1. Praha: Triton, ISBN 978-807-3873-479.

ŠVAČINA, Štěpán, Dana MÜLLEROVÁ a Alena BRETŠNAJDROVÁ. *Dietologie pro lékaře, farmaceuty, zdravotní sestry a nutriční terapeuty*. 2., upr. vyd. Praha: Triton, 2013. Lékařské repetitorium. ISBN 978-80-7387-699-9.

STRÁNSKÝ, Miroslav a Lydie RYŠAVÁ. *Fyziologie a patofyziologie výživy*. 2014, 2., dopl. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 273 s. ISBN 978-80-7394-478-0.

Výživa a potraviny: časopis Společnosti pro výživu. Praha: Výživaservis s. r. o.

Periodika pro nelékařské zdravotnické pracovníky - Sestra, Florence

Právní normy:

- zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, v platném znění
- vyhláška č. 137/2004 Sb. o hygienických požadavcích na stravovací služby v platném znění
- vyhláška č. 2/2010 o hygienických předpisech ve stravovacích zařízeních (HACCP)
- zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích v platném znění
- vyhláška 17/2015 Sb. o školním stravování v platném znění

ZLATOHLÁVEK, Lukáš. *Klinická dietologie a výživa. Druhé rozšířené vydání*. Praha: Current media, 2019, 511 s. Medicus. ISBN 978-80-88129-44-8.

Doporučená:

HRUBÝ, M. 2010. *Výživa při pravidelném dialyzačním léčení*. Praha Forsapi. ISBN 978-80-8725-006-8

CHOCENSKÁ, E. 2009. *Průvodce pacienta onkologickou léčbou*. Praha Forsapi. ISBN 978-80-87250-02-0

KALVACH Zdeněk a kol., 2008. *Geriatrické syndromy a geriatrický pacient*, Praha:Grada, ISBN 978-80-247-2490-4

KOHOUT, P. 2008. *Onemocnění jícnu, vředová choroba dvanáctníku*,. Praha Forsapi. ISBN 978-80-9038-207-7

KOHOUT, P. 2010. *Otázky kolem celiakie*. Praha Forsapi. ISBN 978-80-87250-09-9.

KOHOUT, Pavel a Eva KOTRLÍKOVÁ, 2009. *Základy klinické výživy*. 1. vyd. v nakl. Forsapi. Praha: Forsapi, Informační servis pro lékaře. ISBN 978-80-87250-05-1.

KOHOUT, Pavel, Zdeněk RUŠAVÝ a Zuzana ŠERCLOVÁ. 2010. *Vybrané kapitoly z klinické výživy I*. 1. vyd. Praha: Forsapi, Informační servis pro lékaře. ISBN 978-808-7250-082.

KŘEMEN, Jaromír, Eva KOTRLÍKOVÁ a Štěpán ŠVAČINA. 2009. *Enterální a parenterální výživa*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, ISBN 978-802-0420-701

KUNOVÁ, V. 2009. *Obezita, dieta pro zdravé hubnutí*. Praha Forsapi. ISBN 978-80-8725-004-4.

PELIKÁNOVÁ, Terezie a Vladimír BARTOŠ. 2010. *Praktická diabetologie*. 4., rozš. vyd. Praha:Maxdorf, ISBN 978-80-7345-216-2.

ŘEHOŘKOVÁ, P. 2008. *Osteoporóza čili odvápnění kostí, dieta bohatá vápníkem*. Praha Forsapi. ISBN 9788087250006.

SKŘIČKA, Tomáš, 2009. *Dieta u pacientů se střevními vývody a po operaci střev*. Praha: Forsapi, ISBN 978-80-87250-01-3.

ŠVAČINA, Štěpán, 2010. *Poruchy metabolismu a výživy*. Praha: Galén, ISBN 978-807-2626-762.

TEPLAN, Vladimír a Olga MENGEROVÁ, 2010. *Dieta a nutriční opatření u chorob ledvin a močových cest*, Praha: Mladá fronta, ISBN 978-80-204-2208-8

